Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[Μυθιστορια υπο André Laurie]

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 145]

ΙΑ'

Η ΕΚΡΗΞΙΣ

Δύο ἡμέρας βραδύτερον ἦσαν συνηγμένοι ὅλοι, ἀξιωματικοὶ καὶ ἐπιβάται, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς πρώρας. Ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ σημείου, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκοντο, καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὅλοι παρηκολούθουν μετ' ἐνδιαφέροντος. Αὐτὸς ὁ ταγματάρχης Ὁμολλοᾶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἀπέβαλλε τὴν συνήθη του ἀπάθειαν διὰ νὰ ντιγράψῃ τὸ τοιχοκολλούμενον δελτίον καὶ χαράξῃ ἔπειτα αὐτὸ μετὰ προσοχῆς ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ του χάρτου. Μία τεθλασμένη γραμμὴ διερχομένη διὰ τῶν προσδιοριζομένων σημείων ἐδείκνυε τὴν πορείαν τῆς Ἥρας.

Οἱ ἀξιωματικοὶ μὲ τὸ ὡρολόγιον εἰς τὰς χεῖρας περιέμενον ὅπως ὁ ἥλιος ἔλθῃ καθέτως ἐπὶ τῆς γραμμῆς τοῦ ὁρίζοντος.

Ἐπεκράτει γαλήνη καὶ καύσων ἀφόρητος. Πνοὴ ἀέρος δὲν ἐρρυτίδου τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἥτις ἦτο ἀκίνητος ὡς λίμνη τετηγμένου μετάλλου. Ἕνεκα τούτου τὰ ἱστία ἦσαν ἄχρηστα καὶ ἡ Ἥρα ἐπροχώρει διὰ τοῦ ἀτμοῦ, ἀφίνουσα ὄπισθεν τολύπας μελανοῦ καπνοῦ, αἵτινες ἐξηφανίζοντο μακρὰν εἰς τὸν διαφανῆ ὁρίζοντα.

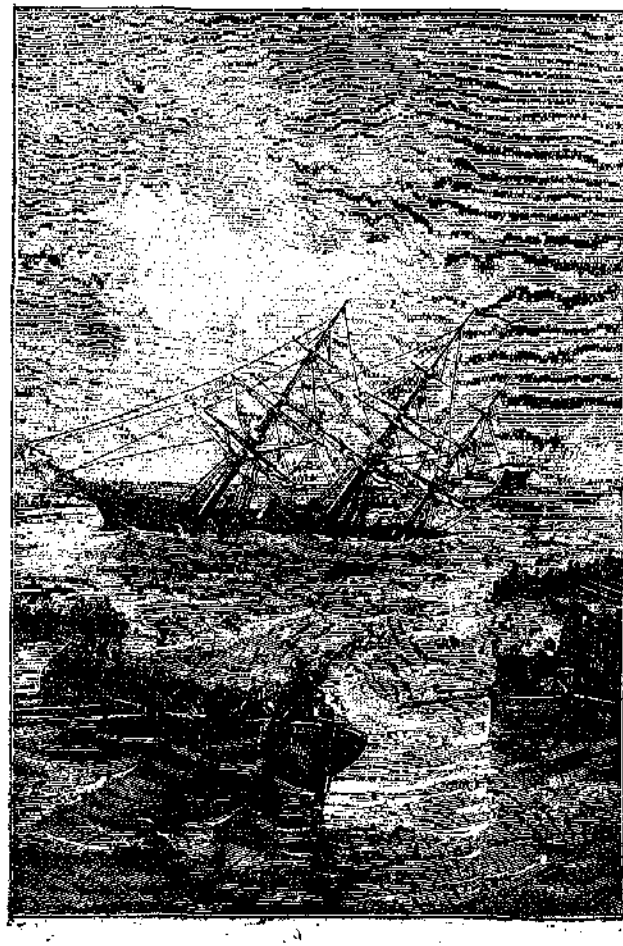

«Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΕΝΗ ΦΡΕΓΑΣ ΕΣΕΙΣΘΗ, ΕΣΦΑΛΑΣΘ» (Σελ. 165)

Ἐσήμανε μεσημβρία. Ἀμέσως ἐγένετο ἄκρα σιγή· ὅλαι αἱ διόπτραι διευθύνθησαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοποθετημένοι εἰς διαφόρους θέσεις ἐσημείωσαν ἕκαστος χωριστὰ τὰς παρατηρήσεις του. Μετὰ πέντε λεπτὰ τὸ δελτίον ἦτο ἕτοιμον καὶ ὁ ταγματάρχης Ὁμολλοᾶ ἀντέγραψε πιστῶς ἐπὶ τοῦ χάρτου:

Νότιον πλάτος: 19° 51' 13''

Ἀνατολικὸν μῆκος: 121° 43' 17''

—Τί ζέστη, κύριε πλοίαρχε, τί γαλήνη! ἔλεγεν ἡ Ἀνθὴ ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῆς πολυθρόνας της καὶ ἀεριζομένη νωχελῶς.

—Ὡς φαίνεται θὰ διατηρηθῇ ὀλίγας ἡμέρας αὐτὸς ὁ καιρός, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος. Εἰσήλθομεν εἰς ἓν ἀπὸ τὰ περίεργα ἐκεῖνα περὶ τὸν Ἰσημερινὸν μέρη, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ὠκεανοῦ, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἀπρόσβλητα ἀπὸ κάθε ἄνεμον. Ἕνα εἶδος ἀάσεων, περὶ τὰς ὁποίας οἱ ἄνεμοι τριγυρίζουν, χωρίς ποτε νὰ τας διαπερῶσι. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἱστιοφόρα πλοῖα τὰς ἀποφεύγουσι ὅσῳ τὸ δυνατόν, διότι τρέχουν μέγαν κίνδυνον νὰ βραδύνῃ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἢ καὶ μῆνας τὸ ταξείδιόν των. Αὐτὴ ἡ ζώνη εἰς τὴν ὁποίαν τώρα εὑρισκόμεθα εἶνε μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων καὶ τῶν μᾶλλον ἀπροσίτων. Αὐτὴν πρὸ πάντων ἀποφεύγουν ἐπιμελῶς τὰ πλοῖα τῶν μετα-

ναστῶν, τῶν διευθυνομένων εἰς Αὐστραλίαν, διότι ἂν εἰσέλθουν, εἶνε κίνδυνος νὰ μὴ ἐξέλθουν πλέον.

— Διατί τὰ πλοῖα τῶν μεταναστατῶν καὶ ὄχι καὶ τὰ ἄλλα ;

— Διότι εἶνε σχεδὸν τὰ μόνα ἱστιοφόρα, τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦν αὐτὴν τὴν ὁδόν· ἐνῷ ἄλλοτε ἐσυχνάζετο πολύ, τώρα ἐγκατελείφθη σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν. Στοιχηματίζω ὅτι δὲν περνοῦν οὔτε πέντε ἱστιοφόρα τὸν χρόνον. Ἀλλὰ ἡσυχάσετε, δεσποινίς, διότι γρήγορα θὰ την ἀφήσωμεν ὀπίσω, χάρις εἰς τὸν ἑλικά μας . . .

— Ποῦ εἶνε λοιπὸν ὁ Χάνδος ; ἠρώτησε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ, ἡ ὁποία ἤξευρε μετὰ πόσης προθυμίας ἤκουεν ὁ νεανίσκος τὰ γεωγραφικὰ περίεργα.

— Εἶνε ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν ἀτμάκατον καὶ ἀναγινώσκει τὸν Ρobιnσῶνα Κρoῦσoν, τὸν ὁποῖον ἐξετρύπωσε εἰς τὴν Βιβλιοθήκην.

Καὶ αὐθωρεί, ὡς διὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τοὺς λόγους τῆς Ἀνθῆς, ἀνεφάνη ἡ κεφαλὴ τοῦ Χάνδου ἀπὸ τοῦ χείλους τῆς λέμβου, κρεμαμένης ὄπισθεν, εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ὅπου εὑρίσκετο καὶ ὁ ὅμιλος τῶν συνδιαλεγομένων.

— Πλοίαρχε, ἠρώτησεν, ἐπεσκέφθητε ποτὲ τὴν νῆσον τοῦ Ρobιnσῶνος ;

— Τὴν νῆσον τοῦ Ρobιnσῶνος, παιδί μου ; Ἂν δὲν ἀπατῶμαι εἶνε ἡ Ζὰν Φερνανδὲς, μία νῆσος ὄχι πολὺ μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ, ἡ ὁποία τώρα χρησιμεύει ὡς φυλακὴ τῶν καταδίκων τοῦ Περού... Ἐπρομηθεύθην ἀπ' ἐκεῖ κάρβουνα μίαν φοράν που ἐπήγαινα εἰς τὴν Λίμαν, καὶ ἐὰν καύσωμεν πολλὰ αὐτὰς τὰς ἡμέρας δὲν εἶνε δύσκολον νὰ προσεγγίσωμεν . . .

— Μὰ δὲν σας ὁμιλῶ διὰ τὴν Ζὰν Φερνανδές, ἐπανέλαβεν ὁ Χάνδος μὲ ὕφος ἐλαφρῶς περιφρονητικὸν ὡς νὰ ἐπρόφερε τὸ ὄνομα πρώσσου τινὸς ἐχθροῦ. Αὐτὴ εἶνε ἡ νῆσος τοῦ Ἀλεξάνδρου Σέλκιρκ, τοῦ σκώττου ναύτου. Ἐγώ σας λέγω διὰ τὴν ἀληθινὴν νῆσον τοῦ Ρobιnσῶνος Κρούσου...

— Ὅσον δ' αὐτὴν ποτὲ δὲν την ἀπήντησα 'στὰ ταξείδιά μου, ἀπήντησε γελῶν ὁ πλοίαρχος. Μήπως ξεύρεις νὰ μου εἰπῇς ποῦ εὑρίσκεται ; . . .

— Αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶνε τὸ δύσκολον ! ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος. Ἡ διήγησις τοῦ Φόε λέγει ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ὀρενόκου καὶ ὅτι εἶνε μία ἐκ τῶν Καραΐβων νήσων. Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε γελοῖον, ἀφοῦ καμμία ἀπ' αὐτὰς τὰς νήσους δὲν ὁμοιάζει μὲ τὴν περιγραφήν του. Ἂν ἦτο θὰ το ἐγνωρίζαμεν. Τὸ ναυάγιον καὶ ἡ εἰς τὴν νῆσον διαμονὴ τοῦ Ρobιnσῶνος εἶνε γεγονότα πολὺ σπουδαία. . . Ὁ Χάνδος δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του.

Ἐξαίφνης βοὴ ἰσχυρὰ ὡς κρότος τηλεβόλου ἀντήχησεν ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς φρεγάδος. Συντρίμματα ξύλου καὶ σιδήρου, ἠφαίστειον ἀτμοῦ καὶ ἀιθάλης καὶ σποδοῦ ἀνετινάχθη αἴφνης ἐκ τοῦ μέσου τοῦ πλοίου εἰς ὕψος καὶ ἐπανέπεσε βροχηδόν. Φοβερὸς κρότος ἀντήχησεν ἐν μέσῳ συναυλίας κραυγῶν τρόμου καὶ ἠχῆς.

Ἡ Ἤρα ἐσείσθη, συνεκλονίσθη ὁλόκληρος καὶ ὅλα της τὰ ξυλώματα ἔτριξαν ταυτοχρόνως. Ὁ ἑλιξ ἐσταμάτησεν ἀποτόμως μετὰ σφοδρὸν τιναγμόν. Καὶ αἴφνης ἐγένετο σιγὴ ἐντελής.

Ἐκ τῆς διαρραγείσης καπνοδόχης νέφη ἀτμοῦ καὶ ἀιθάλης ἐξηκολούθησαν νὰ ἀνέρχωνται πρὸς τὸν αἰθέρα.

— Ἔκρηξις τῶν λεβήτων ! εἶπεν ὁ πλοίαρχος μὲ ἐντελῆ ψυχραιμίαν. Ἡσυχάσετε, κυρίαι μου, ἐλπίζω νὰ μὴν εἶνε τίποτε. Τοποθετήσατε φρουροὺς πέριξ τῶν μηχανῶν, κύριε, ἐπανέλαβεν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας... Τώρα καταβαίνω καὶ ἐγώ.

Μετά τινα δευτερόλεπτα ζώνη φρουρῶν περιεκύκλωσε τὴν αἴθουσαν τῶν μηχανῶν ἀπωθοῦσα τοὺς περιέργους. Ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ εἶχεν ἤδη ἐξαφανισθῆ εἰς τὴν καπνίζουσαν ἄβυσσον διὰ τῆς σιδηρᾶς κλίμακος.

Ὅταν μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἐπανῆλθεν εἰς τὸ κατάστρωμα ἦτο σύννους, καὶ προφανῶς συγκεκινημένος.

— Ὁ ἀρχιμηχανικὸς ἐπληγώθη ἂν καὶ ὄχι βαρέως, εἶπεν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅστις τὸν ἐπλησίασεν ἀνησύχως. Ἑνὸς τῶν θερμαστῶν ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ στέλεχος τοῦ ἕλικος ἐθραύσθη. Περιμένω τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπομηχανικοῦ, ὅστις ἐξετάζει τὰ ρήγματα τοῦ πλοίου. Στείλετέ μου τὸν ἀμέσως.

Ὁ πλοίαρχος διηυθύνθη εἰς τὴν πρώραν καὶ μειδιῶν εἰς τοὺς ξένους του οἵτινες συνωθοῦντο πέριξ αὐτοῦ,

— Μὴν ἀνησυχῆτε. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος» τοῖς εἶπεν ἁπλῶς.

Αἱ λέξεις αὗται ἤρκεσαν νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν ἡσυχίαν εἰς ὅλων τὰς καρδίας. Ὁ πλοίαρχος διέσχισε τὴν μεγάλην αἴθουσαν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου ἐκλείσθη.

Ἅμα ἔμεινε μόνος, συνήθροισε μερικὰ ἔγγραφα ἐπὶ τοῦ γραφείου του, ἐξέλεξε δύο τρεῖς χάρτας, ζεῦγος διόπτρων καὶ ἕνα διαβήτην καὶ τὰ ἔκλεισεν ὅλα εἰς παλαιὸν ταξειδιωτικὸν σάκκον, μαζὶ μὲ ὀλίγα ἀσπρόρρουχα. Μετὰ ταῦτα ἔλαβε τὸ πολύκροτόν του, ἀνενέωσε τὰ φυσίγγια καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ρεδιγκότας του.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς προπαρασκευὰς ταύτας, ἐκάθησε πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ περιέμενε.

Δειλὸν κτύπημα τῆς θύρας δὲν ἐβράδυνε νὰ

τὸν ἀποσπάσῃ ἐκ τῆς ὀνειροπολήσεώς του.

— Εἰσέλθετε » εἶπεν.

Ἦτο ὁ μηχανικὸς Βούνδενσουτς, Ἀλσατὸς γλυκείας φυσιογνωμίας μὲ κυανοῦς ὀφθαλμοὺς καὶ ξανθὴν κόμην.

— Λοιπόν, ἠρώτησεν ὁ διοικητὴς χωρὶς οὐδὲ μῦς τοῦ προσώπου του νὰ προδώσῃ τὴν ἀγωνίαν του.

— Λοιπόν, πλοιαρχέ μου, τὸ ρῆγμα πλησίον τοῦ ἕλικος εἶνε σοβαρὸν καὶ τὸ ὕδωρ εἰσέρχεται ἄφθονον.

— Προσδιορίσατε καλλίτερον. Ἐμετρήσατε ;

— Τὸ ὕδωρ φθάνει ἤδη εἰς ὕψος πενήντα ὀκτὼ ἑκατοστομέτρων.

— Πενήντα ὀκτὼ ἑκατοστόμετρα εἰς διάστημα εἴκοσι μόνον λεπτῶν ! Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντιπαραταχθῶμεν μὲ τὰς ἀντλίας. Καλά, μὴν 'πῆς λέξιν σὲ κανένα. . . Ἂς σαλπίσουν σύναξιν.

Ὁ μηχανικὸς ἐξῆλθεν. Ὁ πλοίαρχος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιον· ἦτο μεσημβρία καὶ τριακοντατέσσαρα λεπτά. Ἔκαμε διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου ταχύν τινα ὑπολογισμόν, ἔλαβε φύλλον χάρτου καὶ βυθίσας μίαν γραφίδα εἰς τὸ μελανοδοχεῖον, ἔγραψε τὰ ἑξῆς :

ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ

«Τὴν μίαν ὥραν ἀκριβῶς ὅλαι αἱ λέμβοι πρέπει νὰ εἶνε ἑτοιμασμέναι καὶ καταβιβασμέναι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἑκάστη θὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τρία κιβώτια διπυρίτου, ἓν βαρέλιον οἴνου, δύο βαρέλια ὕδατος, ἑκατὸν κιλόγραμμα κρέατος παστοῦ, ἓν κιβώτιον ἰατρικῶν, ἕνα ἱστὸν καὶ ἓν πανίον, ἓν ναυτικὸν ὡρολόγιον, δύο φανούς . . .

«Ἡ ἐπιβίβασις τῶν τε ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν θ' ἀρχίσῃ τὴν μίαν ὥραν καὶ θὰ τελειώσῃ τὴν μίαν καὶ τριάκοντα πέντε λεπτά. Ἕκαστος θὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν θέσιν ἡ ὁποία θὰ τῳ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἀξιωματικοῦ. Ἕκαστος θὰ κρατῇ μίαν ἀλλαξιὰν φορέματα καὶ τίποτε ἄλλο, οὔτε σάκκους οὔτε σκεπάσματα, οὔτε δέματα οἱαδήποτε. Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ ναυτικοὶ θὰποθέσουν τοὺς σάκκους των ἀλλὰ θὰ κρατήσουν τὰ ὅπλα των μ' ἑξήκοντα φυσίγγια ἕκαστος. Ἑκάστη ἐπιβίβασις θὰ γίνῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ.

«Πᾶσα παράβασις θὰ τιμωρηθῇ διὰ συνοπτικῆς διαδικασίας. Ζήτω ἡ Δημοκρατία !»

Ὑπογεγρ. Μανκαρυ.»

Καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφήν, διὰ σταθερᾶς χειρὸς χαραχθεῖσαν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου του ὁ πλοίαρχος καὶ παρέδωκε τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ ἀναγνωσθῇ εἰς ἐπήκοον, εἶτα ἐπανῆλθε πρὸς τοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπερίμεναν ἔντρομοι, ὡς ἐκ τῶν ἀσυνήθων καὶ λίαν ἀνησυχαστικῶν τούτων κινημάτων.

«Κυρίαι μου» εἶπεν ὁ πλοίαρχος ἀπευθυνόμενος ἀμέσως πρὸς τὴν κυρίαν Ὁμολλοᾶ καὶ Ἀνθήν, «ἔχω καθῆκον νὰ σας ἀναγγείλω μίαν σοβαρὰν εἴδησιν. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ πιστεύσω ὅτι θὰ την ἀκούσετε μὲ τὸ θάρρος καὶ την ἐνεργητικότητα, ἡ ὁποία μόνον εἰμπορεῖ νὰ ντιμετωπίσῃ τὰς δυσχερείας. . . Ὁ κίνδυνος, σπεύδω νὰ σας εἴπω, δὲν εἶνε ἄμεσος... Τὸ πλοῖον ἔχει ρῆγμα πλησίον τοῦ ἕλικος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμβαίνει νερόν. Τὸ νερὸν αὐτὸ δὲν εἰμποροῦμεν νὰ το πολεμήσωμεν μὲ τὰς ἀντλίας. Εἴμεθα λοιπὸν ἠναγκασμένοι νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ πλοῖον, διότι εἰς διάστημα ὀλίγων ὡρῶν ὑπάρχει κίνδυνος, νὰ καταβυθισθῇ. Δόξα τῷ Θεῷ ἔχομεν λέμβους περισσοτέρας ἀφ' ὅσας χρειαζόμεθα, ἔχομεν δὲ καιρὸν ἀρκετὸν νὰ ἑτοιμασθῶμεν μὲ τάξιν καὶ μεθοδικότητα. Ἡ θάλασσα εἶνε γαληνιαία· ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ συναντήσωμεν γρήγορα κανὲν πλοῖον καὶ νὰ μας παραλάβῃ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔχομεν ὅλα τὰ κατάλληλα μέσα διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀκτήν. Σᾶς ἐπαναλαμβάνω· ὁ κίνδυνος δὲν πρέπει νὰ σας ἀποθαρρύνῃ. Ἡ σωτηρία ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ψυχραιμίαν τὴν ὁποίαν θὰ δείξωμεν ὅλοι καὶ ἀπὸ τὴν τάξιν . . .

— Οὔρρα !» ἀνέκραξεν ὁ Χάνδος, πετῶν τὸν πῖλόν του εἰς τὸν ἀέρα.

Ἀλλ' ἔμεινεν ἔκπληκτος, βλέπων ὅτι ὁ ἐνθουσιασμός του δὲν εὕρισκεν ἠχώ. Πῶς ; Αὐτὸς ἦτο καταγοητευμένος μὲ τὴν νέαν ταύτην περιπέτειαν! Καὶ ὑπῆρχεν ὡραιότερον πρᾶγμα παρὰ νὰ ταξειδεύῃ κανεὶς μὲ λέμβον εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν;

«Πλοίαρχε, θὰ εἴμεθα ἥσυχοι ἂν θὰ εἴμεθα μαζί σας !» εἶπεν ἡ Ἀνθή.

«Βεβαίως θὰ εἶσθε μαζί μου!» ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος. Οἱ ξένοι μου ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τῆς τιμητικῆς λέμβου καὶ εἰς αὐτὴν θὰ λάβουν θέσιν, ἐκτὸς ἂν θέλουν νὰ τοποθετηθοῦν ἀλλοῦ. Ἐκτὸς τούτου θὰ πλέωμεν ὅλοι μαζί, διότι, ξεύρετέ το, δὲν παρῃτήθην ἀκόμη ἀπὸ ναύαρχος τοῦ στολίσκου...»

Ὁ πλοίαρχος προσεπάθει νὰστειευθῇ, ἀλλ' ἡ καρδία του ἦτο μεστὴ ἀγωνίας. Τὴν ἐβάρυνε πρὸ πάντων μία ὑπόνοια, τὴν ὁποίαν δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν κ. Κλοακὲν καὶ εἰς τὸν Παῦλον χαμηλοφώνως :

«Δέν μου μένει ἀμφιβολία, ὅτι ἐδῶ κρύπτεται ἔγκλημα. Ἡ ἔκρηξις δὲν ἦτο τυχαία. Κάποιος κακοῦργος ἢ παράφρων την προπαρεσκεύασε, πριονίσας, ρινίσας μὲ ὑπομονὴν φοβεράν τὸ στέλεχος τὸ ὁποῖον ἐθραύσθη. Ποῖος νὰ διέπραξεν ἀρά γε αὐτὸ το κακούργημα ; Ποία σκέψις τον ἤγαγε, νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ὄχι μόνον ἑξακοσίων ὀγδοήκοντα ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδικήν του ; Αὐτὸ μοῦ χαλᾷ τὸ κεφάλι. Γιὰ σκεφθῆτέ το

καὶ σεῖς! Σᾶς ἀφίνω τώρα νὰ ὑπάγω νὰ ἐπιθεωρήσω τοὺς ἀνθρώπους μου.»

Ἦτο μεσημβρία καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτά. Τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης εἶχεν ἤδη ἀνυψωθῆ ἐπαισθητῶς ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ φρεγὰς ἐβυθίζετο. Ὁ πλοίαρχος διέτρεξε ταχέως τὰς κανονοστοιχίας καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι αἱ διαταγαί του εἶχον ἐννοηθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ κατὰ γράμμα. Ἐκεῖ συνήντησε τὸν κ. Ρετύ, ὁ ὁποῖος τον ἠρώτησε ἂν εἶχον τὸ δικαίωμα οἱ μουσικοὶ νὰ συμπεριλάβουν καὶ τὰ ὄργανά των·

«Αὐτὰ εἶνε τὰ ὅπλα μας!» προσέθηκε.

— Καὶ τὴ γρανκάσα ἀκόμη; ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος καταστέλλων μειδίαμα.

— Βεβαιότατα!» ἀπήντησε σοβαρότατος ὁ κ. Ρετύ.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ πλοίαρχος καὶ ἀντιπαρῆλθεν.

Εἰς τὸ κατάστρωμα τὸν ἐπερίμενεν ἄλλη αἴτησις. Ὁ κ. Ὀμολλοᾶ τὸν παρεκάλεσε θερμῶς νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν τιμητικὴν λέμβον μερικὰς φιάλας οὐίσκη καὶ καμπανίτου, ὡς ἰατρικὸν κατὰ τοῦ λάϊβερ τοῦ αἰωνίου.

«Ἀδύνατον, ταγματάρχα!» ἀπήντησεν ξηρῶς ὁ πλοίαρχος· «Ἂν θέλετε, ἠμπορεῖτε νὰ πάρετε δύο μόνον φιάλας οὐίσκη, ἀλλὰ εἰς τὴν λέμβον τοῦ ὑποπλοιάρχου.»

Ὁ ταγματάρχης ἠναγκάσθη νὰ συγκατατεθῇ, ἀφ' οὗ ἔλαβε καὶ τὴν ἄδειαν τῆς συζύγου του.

Εἰς τὴν μίαν ἀκριβῶς ὅλαι αἱ λέμβοι ἦσαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἑτοιμασμέναι καὶ ἐφοδιασμέναι κατὰ τὴν διαταγήν, παρατεταγμέναι γύρω τῆς ἀκινήτου φρεγάδος. Ἦσαν ἐν ὅλῳ δεκαεπτά. Ἡ ἐπιβίβασις ἐγένετο ἐν τάξει ἀπαραμίλλῳ δι' ὀκτὼ κλιμάκων. Ἡ κυρία Ὀμολλοᾶ, ἡ Ἀνθή, ὁ συνταγματάρχης Οὐγκών, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος ἔλαβον θέσιν ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ πλοιάρχου μετὰ τοῦ Κάζη καὶ τριάκοντα ναυτῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκετο ὁ Κῶδικ καὶ ὁ Κομπεροῦσος. Ὁ ταγματάρχης, μὲ τὰ θυλάκια ἐξωγκωμένα ἀπὸ δύο φιάλας, τὰς ὁποίας ὅλοι ἔβλεπαν καὶ ὅλοι προσεποιοῦντο ὅτι δὲν βλέπουν, ἔλαβε θέσιν ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ ὑποπλοιάρχου. Εἰς τὴν μεγαλειτέραν τῶν λέμβων κατῆλθον οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ πληγωμένοι ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν δύο ἰατρῶν καὶ τῶν νοσοκόμων. Εἰς ἄλλην εἰσῆλθεν ὁ κ. Ρετὺ καὶ οἱ μουσικοί του μετὰ ἓξ ναυτῶν. Οὕτως ἀξιωματικοί, στρατιῶται καὶ ναῦται ἐτοποθετήθησαν καθεὶς εἰς τὴν ὡρισμένην του θέσιν.

Ὑπὸ τὸν γελόεντα ἐκεῖνον οὐρανὸν καὶ ἐν τῇ ἀπαστραπτούσῃ θαλάσσῃ, βλέπων τις τὴν ἠρεμίαν καὶ τὴν τάξιν μεθ' ἧς ἐγένετο ἡ ἐπιβίβασις, ἀδύνατον θὰ τῷ ἦτο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τόσον τραγικοῦ συμβάντος. Καὶ ἐν τούτοις ἡ Ἥρα ἐβυθίζετο.

Αἱ λέμβοι παρετάχθησαν εἰς γραμμήν. Ἤδη οἱ κωπηλάται εἶχον ἀνυψώσῃ τὰς κώπας καὶ περιέμενον τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, τὸ ὁποῖον ὁ πλοίαρχος φαίνετο διστάζων ἀκόμη νὰ δώσῃ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπρόβαλεν ἀπὸ τοῦ πλοίου ἓν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν ἐπερίμενε, κανεὶς δὲν εἶχε σκεφθῆ... Ἦτο ὁ Τὸ-Χό, ὁ παρείσακτος, ὁ Τὸ-Χὸ ὁ πελάτης τοῦ Παύλου, ὁ δεσμώτης, ὁ ἀχθοφόρος, ὁ Τὸ-Χὸ μελανότερος, ἀσχημότερος, ἐλεεινότερος παρά ποτε.

Ἔκυψεν ἄνωθεν τοῦ στοίχου τῶν λέμβων, τὰς παρετήρησεν ἐπὶ στιγμὴν ἠλιθίως καὶ ἐξαίφνης, ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ἐξηφανίσθη.

Μετά τινα δευτερόλεπτα ἀνεφάνη παρὰ τὴν πρώραν τῆς τιμητικῆς λέμβου καὶ πρὶν ἀκόμη οἱ ναῦται ἐννοήσουν τὸν σκοπόν του ἥρπασε διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ χεῖλος τοῦ σκάφους, προσεκολλήθη ἐκεῖ καὶ ἀνυψώσας τὴν κεφαλήν του μέχρι τῶν χειρῶν ἔστη οὕτως ἀκίνητος μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ πλοιάρχου Μανκαρύ.

Ὁ πλοίαρχος κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη, εἶτα ἠσθάνθη ἀμηχανίαν τινὰ περὶ τοῦ πρακτέου. Ὁ ἐλεεινὸς αὐτὸς ἐπιβάτης δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἠδύναντο νὰ λάβουν θέσιν πλησίον τῶν κυριῶν. Ἀλλ' ἐξ ἄλλου θὰ ἦτο σκληρὸν νὰ τὸν ἀποδιώξῃ καὶ δύσκολον νὰ τὸν τοποθετήσῃ εἰς ἄλλην λέμβον. Ἡ διὰ τὸν ταγματάρχην ἀρχῆθεν προορισθεῖσα θέσις, εἶχε μείνῃ κενή. Ἰδοὺ καὶ ἄλλος λόγος διὰ νὰ δεχθοῦν τὸν ἀδιόρθωτον αὐτὸν παρείσακτον.

Ὁ πλοίαρχος τὸ ἀπεφάσισεν ἐκὼν ἄκων καὶ διὰ νεύματος ἔδωκεν εἰς τὸν Τὸ-Χὸ τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθῃ.

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν περιέμεινε νὰ τοῦ το ἐπαναλάβουν. Εἰσῆλθεν, ἐπήδησεν ἐλαφρὸς καὶ συνεσπειρώθη παρὰ τὴν πρώραν, στρέφων πρὸς τὸν ὅμιλον τὰ νῶτα. Μέλας καὶ ἄγριος ὡς ἦτο ὡμοίαζε πρὸς τὰ τέρατα, τὰ χονδροειδῶς γεγλυμμένα, τὰ ὁποῖα φέρουσι εἰς τὰς πρώρας τὰ κινεζικὰ πλοιάρια.

«Ἐμπρός!» ἐφώνησεν ὁ πλοίαρχος.

Αἱ κῶπαι κατέπεσαν, αἱ λέμβοι ἤρχισαν νὰ μακρύνωνται ἀπὸ τὴν φρεγάδα. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μόλις οἱ ναυαγοὶ κατενόησαν τὴν ἀληθῆ των θέσιν καὶ αἱ καρδίαι των ἐπλήσθησαν θλίψεως ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει ἐκείνῃ πρὸς τὸ ἄγνωστον.

Ἀλλ' ἀμέσως ἀντήχησαν οἱ ἐνθουσιώδεις ἦχοι τῆς Μασσαλιώτιδος ἐμπνέοντες θάρρος καὶ οἰονεὶ ἀπευθύνοντες πρὸς ὅλους τὸν ἐκ μέρους τῆς πατρίδος χαιρετισμόν. Ὁ κ. Ρετὺ μεθ' ἑτοιμότητος πνεύματος, τὴν ὁποίαν θὰ ἦτο ἄδικον νὰ μή τῷ ἀναγνωρίσωμεν, ἐννόησεν ὅτι ἡ στιγμὴ ἦτο κατάλληλος νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ μουσικὰ ὄργανα, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου τυμπάνου ἐξαιρουμένου, δὲν ἦσαν περιττά...

Μόλις ὁ ἐθνικὸς ὕμνος ἔπαυσεν, ἡ ἐγκαταλελειμένη φρεγὰς ἐσείσθη, ἐσφάδασε. Τὰ καταστρώματά της διαρραγέντα ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, τὸν ὁποῖον ἐστενοχώρει τὸ κάτωθεν εἰσρεῦσαν ὕδωρ, ἀνετινάχθησαν μὲ κρότον ὡς ἐκ κανονοστοιχίας. Ἐπὶ στιγμὴν ἡ φρεγὰς ἐταλαντεύθη, εἶτα ἀμέσως κατεβυθίσθη. Μετ' ὀλίγον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Ὠκεανοῦ δὲν ἐφαίνετο παρὰ ἡ ἄκρα τοῦ μεγάλου ἱστοῦ μὲ τὴν τρίχρουν σημαίαν.

Ἀλλ' ἡ σημαία αὕτη δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐξαφανισθῇ. Ἡ θάλασσα ἐκλείσθη διὰ παντὸς ἐπὶ τῆς Ἥρας, ἥτις ἐξηκολούθησε κατερχομένη βραδέως εἰς τὰ βάθη τῆς ἀβύσσου.

Ἑξακόσιοι ὀγδοήκοντα γάλλοι, ὅρθιοι ἐντὸς τῶν λέμβων καὶ ἀσκεπεῖς ἐχαιρέτισαν τὸ θλιβερὸν τοῦτο θέαμα διὰ τῆς ἀναφωνήσεως:

— Ζήτω ἡ Δημοκρατία!

Ἡ ὥρα ἦτο δευτέρα καὶ ἡμίσεια.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΝΗΓΙΟΝ ΤΙΓΡΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΙΝΔΙΑΣ

«Ἐπιμένετε λοιπὸν νὰ σας διηγηθῶ τὸ πρῶτόν μου κυνήγιον τίγρεως; ἠρώτησεν ὁ ἄγγλος ἀξιωματικὸς Βάλκερ.

— Σᾶς παρακαλοῦμεν θερμῶς, ἀνεφώνησαν συγχρόνως πολλαὶ φωναὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Ὁ Βάλκερ εἶχεν ἐπανέλθῃ πρὸ ὀλίγου ἐξ Ἰνδιῶν ὅπου εἶχεν ὑπηρετήσῃ πολλὰ ἔτη· λαμπρὸν συμπόσιον παρετέθη πρὸς τιμήν του, ἐκεῖ δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου ὅτε ἤδη ἀφθόνως εἶχε ρεύσῃ ὁ οἶνος, ἔγινε πρὸς αὐτὸν ἡ παράκλησις ἐκείνη.

Ὁ ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἤρχισεν ἐν μέσῳ γενικῆς καὶ βαθείας σιγῆς·

— Ἡμέραν τινὰ εἶχα ἐξέλθῃ εἰς ἱππασίαν μὲ ἕνα φίλον μου ὑπολοχαγόν· ἐν ᾧ ἐπηγαίναμεν φαιδροὶ ἔξαφνα ἠκούσαμεν φωνάς· ἐσπεύσαμεν τὸ βῆμα τῶν ἵππων μας καὶ εἴδομεν πλησίον τῆς ὄχθης ἑνὸς ποταμίου περὶ τοὺς εἴκοσι Ἰνδοὺς ἄνδρας καὶ γυναῖκας, οἵτινες ἐφώναζαν καὶ ἐθρήνουν. Πλησιάσαντες διεκρίναμεν γυναῖκα αἱματόφυρτον γονυπετῆ πρὸ τοῦ πτώματος Ἰνδοῦ ὅστις ἦτο φοβερὰ ἠκρωτηριασμένος.

— Νὰ τί μας ἔκαμεν ἡ τίγρις!.. ἐφώναζαν οἱ Ἰνδοὶ μὲ ἀπελπισίαν· ἥρπασε τὸ παιδὶ καὶ ἐσκότωσε τὸν πατέρα... Τὴν μητέρα, βλέπετε πῶς την ἔκαμε!...

Οἱ ὄνυχες τοῦ θηρίου ἂν καὶ μόλις ἔψαυσαν τὴν δυστυχῆ γυναῖκα ἐξέσχισαν τὴν σάρκα της ἀπὸ τὸν ὦμον ἕως εἰς τὸν βραχίονα.

— Ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς! ἀνεφώνησεν ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἰνδούς· ὅταν ἡ τίγρις φάγῃ ἀνθρώπινον κρέας, ἄλλο φαγὶ δὲν νοστιμεύεται πλέον· ἐχαθήκαμεν ἂν δέν μας εὐσπλαγχνισθοῦν οἱ ἀφεντάδες καὶ δέν την σκοτώσουν τὴν λυσσασμένην.

Τότε, ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸν λήθαργόν της καὶ ἡ πληγωμένη Ἰνδή, ἐγονάτισε ἱκετευτικῶς ἐμπρός μας καὶ εἶπε·

— Ὁ καϊμένος ὁ ἄνδρας μου, τὸ καϊμένο μου τὸ παιδί μου ζητοῦν ἐκδίκησι!

Ἐγὼ συγκινηθεῖς ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν ἐκείνην, ἀγαπῶν δὲ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς περιπετείας ὡς νέος εἴκοσι χρόνων που ἤμην, ἀνεφώνησα·

— Ἡσύχασε, καλὴ γυναῖκα, ἡσυχάσατε ὅλοι σας· ἐγὼ θὰ κυνηγήσω τὴν τίγριν καὶ ὁρκίζομαι ὅτι εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἢ θὰ με κατασπαράξῃ ἢ θὰ σώσω τὸν τόπον ἀπὸ τὸ θηρίον.

Φωναὶ χαρᾶς ὑπεδέχθησαν τὴν ὑπόσχεσίν μου. μόνον ὁ σύντροφός μου ὁ ὑπολοχαγὸς Μοβράης ἐφάνη ὅτι δὲν ηὐχαριστήθη. Ἐν τούτοις δὲν μοι εἶπε τίποτε·

— Ἐδῶ μαζί σας, εἶπεν εἰς τοὺς Ἰνδούς, εὑρίσκεται κανεὶς σιλκαρέ; (κυνηγὸς ἐντόπιος)

Εἷς γέρων ἐπροχώρησε καί μας ἐχαιρέτισε·

— Ὁ Ἀλῆ Χὰν εἶνε γέρος, ἀλλὰ τὸ ὅπλο του ἐσκότωσε πολλὰς τίγρεις.

— Τότε λοιπὸν μή χάνωμεν καιρόν· πρέπει νὰ γνωρίσωμεν ποῦ εἶνε τὸ θηρίον· πάρε δέκα χωρικοὺς νὰ εὕρετε τὰ ἴχνη τοῦ ἀνθρωποφάγου.

Ἀφ' οὗ ἐδόθησαν ὅλαι αἱ ὁδηγίαι, ἐπεστρέψαμεν εἰς τὴν πόλιν καλπάζοντες· Καθ' ὁδὸν ἠρώτησα τὸν φίλον μου Μοβράην·

— Εἰπέ μου, διατί σε δυσηρέστησεν ἡ ὑπόσχεσίς που ἔδωκα νὰ φονεύσω τὴν τίγριν;

— Διότι ἀνέλαβες ὑποχρέωσιν ὅλως διόλου ἀπερίσκεπτον, εἶπεν οὗτος μὲ σοβαρότητα. Ἡ τίγρις δὲν σκοτώνεται εὔκολα· θὰ ἤκουσες ἴσως ἀξιωματικοὺς νὰ διηγοῦνται τὰ θηρευτικά των κατορθώματα· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπήγαιναν εἰς τὸ κυνήγι μὲ πολλοὺς ἐλέφαντας καὶ κυνηγετικοὺς σκύλους, μὲ ὁδηγοὺς ἠσκημένους· ἐν ᾧ ἡμεῖς, δι' ἔλλειψιν χρημάτων, ἄλλον σιλκαρὲ ἀπὸ τὸν γέροντα δὲν θὰ ἔχωμεν· τοὺς Ἰνδοὺς οὐδὲ τοὺς λογαριάζω, διότι μόλις ἀκούσουν τὸ μούγκρισμα τῆς τίγρεως θὰ τραποῦν εἰς φυγήν.

— Διατί δέν μού τα ἔλεγες αὐτὰ προτήτερα, εἶπα μετὰ λύπης. Τώρα, ἀφ' οὗ ὑπεσχέθην, θὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου. Εὐτυχῶς μόνον δι' ἐμὲ εἶνε ὑποχρεωτική.

— Νά σε ἀφήσω μόνον νὰ κινδυνεύσης; Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκτιμᾷς σὺ τὴν φιλίαν; εἶπεν ὁ φίλος μου.

Φθάσαντες εἰς τὴν πόλιν ἐζητήσαμεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν λοχαγὸν τοῦ ἀποσπάσματος, ὅστις μᾶς ἐμέμφθη μὲν διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν μας, μᾶς ἔδωκε ὅμως τὴν ζητουμένην ἄδειαν.

Ἐξεκινήσαμεν πρὶν φωτίσῃ· ἐφθάσαμεν δὲ εἰς ἐνδικόν τι χωρίον τὴν αὐγὴν ἐν μέσῳ πυκνῆς ὁμίχλης.

Παρελάβομεν ἀρκετοὺς χωρικοὺς μὲ ἡμερομίσθιον διόμισυ δραχμῶν· ἐκ τούτων τρεῖς τέσσαρες μόνον ἦσαν ὡπλισμένοι μὲ σπάθας ἢ πεπαλαιωμένας λόγχας· οἱ περισσότεροι ἐκράτουν ὅ,τι εὗρον προχειρότερον, ἄλλοι κέρας ἢ κωδωνίσκον, ἄλλοι δύο τεμάχια σανίδος· ὁ σκοπὸς ἦτο νὰ γίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερος θόρυβος.

Μετὰ ἀρκετὴν πορείαν εὕρομεν τὸν σιλκαρέ· μᾶς εἶπεν ὅτι ἀνεκάλυψε τὰ ἴχνη τοῦ θηρίου.

— Τώρα ποῦ εἶνε; ἠρώτησεν ὁ Μοβράης.

— Ἐπεῖ μέσα 'ς τὰ πυκνά, ἀπήντησεν οὗτος. Χθὲς βράδυ κάποιον ἔφαγε πάλιν· γιατὶ εἶδα κάτι σχισμένα φορέματα εἰς τὰ κλαδιὰ καὶ ὀλίγα μαλλιὰ καὶ αἵματα κατὰ γῆς.

Ἐφρικίασα ὅταν ἤκουσα τὴν ἀπαθῆ ἐκείνην περιγραφήν.

— Ἔμπρός! εἶπεν ὁ Μοβράης.

Ὁ Ἰνδὸς μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος· Ὁ Μοβράης διέταξε τὸν σιλκαρὲ νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξεδίωκον πρὸς ἡμᾶς τὴν τίγριν.

Ὁ γέρων Ἰνδός, ὡς ἔμπειρος τῶν συνηθειῶν τοῦ θηρίου, ἐτοποθέτησε τὸν Μοβράην, ἐμὲ καὶ τὸν λοχίαν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τῆς φάραγγος. Ἀνερριχήθημεν ἐπάνω εἰς δένδρα, εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων, κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας τὰ ὅπλα ἕτοιμα· ὄπισθεν ἑκάστου ἀπὸ ἡμᾶς ἦτο εἷς ὑπηρέτης διὰ νὰ ἀλλάσσῃ τὸ ὅπλον καὶ μᾶς το δίδῃ, μετὰ τὸν πυροβολισμόν, γεμάτον. Τὸ σύνθημα τῆς ἐφόδου ἔμελλε νὰ δοθῇ διὰ πυροβολισμοῦ· ἀμέσως δὲ θὰ ἀπελύοντο καὶ οἱ θηρευτικοὶ σκύλοι.

Τόσον μεγάλη ἦτο ἡ συγκίνησίς μου, τόσον δυνατὰ ἐκτύπα ἡ καρδία μου, ὥστε ἐφοβήθην μήπως δὲν ἀκούσω τὸ σύνθημα. Τέλος πάντων ἠκούσθη ὁ πυροβολισμός! μετ' ὀλίγον ἠκούσθησαν παντὸς εἴδους κρότοι καὶ γαυγίσματα σκύλων· οἱ διῶκται τῆς τίγρεως ἐπλησίαζον πρὸς τὸ μέρος μας. Ἀλλὰ τὸ θηρίον δὲν ἐφαίνετο.

Ἔξαφνα ὁ γέρων Ἀλῆς ἐνῷ ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς ἀφῆκεν ὀξὺν συριγμὸν καὶ ἔδειξε μὲ τὸν δάκτυλο ὅτι ἡ ξηρὰ λόχμη, ἥτις εὑρίσκετο εἰς τὸ στόμιον τῆς φάραγγος ἐσείετο. — Ἡ τίγρις! ἀνεφώνησε.

Συγχρόνως ἡ τίγρις ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν λόχμην εἰς τὸ ἄδενδρον μέρος, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀνάγκης, ἔπρεπε νὰ περάσῃ διὰ νὰ διέλθῃ εἰς τὸν ἀντίπεραν καλαμῶνα. Μόλις ἀπεῖχεν ἑκατὸ μέτρα· ἐσκόπευσα καὶ την ἐπλήγωσα εἰς τὸ μέσον τοῦ σώματος· ἐξέβαλε τότε φοβερὸν βρυχηθμόν, καὶ ἰδοῦσα ἢ ὀσφρανθεῖσα τὸν σιλκαρέ, μολονότι ἀπεῖχεν ὀκτακόσια βήματα, ὥρμησεν ἐναντίον του.

Ὁ Μοβράης ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως δὲν ἠδύνατο νὰ πυροβολήσῃ· προβλέπων δὲ ὅτι ὁ γέρων, μὴ ὢν καλῶς ὡπλισμένος, δὲν θὰ ἠμπόρει νὰ παλαίσῃ κατὰ τοῦ θηρίου, κατέβη ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ ἔτρεξε νὰ προλάβῃ τὴν ἔφοδον τῆς τίγρεως κατὰ τοῦ γέροντος Ἰνδοῦ. Ἐγὼ ἤμην τόσον μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἀλῆ, ὥστε δὲν ἠμποροῦσα νὰ φθάσω ἐγκαίρως· ἐν τούτοις κατέβην καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ δένδρον μου. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν βίαν μου ἐμπερδεύθην εἰς τοὺς κλάδους καὶ ἔπεσα μέσα εἰς πυκνοὺς ἀκανθώδεις θάμνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν ἠμπόρεσα ν' ἀπαλλαχθῶ, κατεπληγώθησαν δὲ αἱ χεῖρες καὶ τὸ πρόσωπόν μου. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ πεῖσμά μου δὲν ἔνοιωθα τοὺς πόνους· ὅτε ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὴν παγίδα ἐκείνην, ἤκουσα διπλοῦν πυροβολισμὸν καὶ εὐθὺς ἀμέσως λυσσώδη βρυχηθμόν· ὁ Μοβράης ἐπυροβόλησε καὶ ἡ τίγρις ἔπεσε. Κραυγὴ χαρᾶς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στῆθος μου· ἀλλ' ἡ χαρὰ ἐκείνη ἦτο στιγμιαία, διότι ἡ τίγρις ἀνηγέρθη.

Μὲ ὀλίγα πελώρια ἅλματα ἔφθασε τὸν Μοβράην, ὁ ὁποῖος μὴ ἔχων πλησίον του τὸν φέροντα τὸ δεύτερον ὅπλον ὑπηρέτην ἔμενεν ἄοπλος. Καὶ ὅμως δὲν ἔφυγε, ἀλλὰ προτείνας τὴν κυνηγετικήν του μάχαιραν ἐπερίμενε γενναίως τὸ θηρίον.

Ἡ τίγρις μὲ ἓν τελευταῖον πήδημα ἐπέπεσεν ἐπὶ τοῦ Μοβράη. Καὶ οἱ δύο ἐκυλίσθησαν κατὰ γῆς· ἀλλ' ἡ τίγρις μόνη ἐσηκώθη· πατήσασα εἰς τὸ στῆθος τοῦ δυστυχοῦς μου φίλου, καὶ μὲ τὴν αἱματωμένην οὐράν της κτυπῶσα τὰ πλευρά της, παρετήρει πότε μὲν τὸν σιλκαρέ, πότε δὲ ἐμέ, οἱ ὁποῖοι ἐπλησιάζομεν τρέχοντες.

Πρὸς στιγμὴν ἐνομίσαμεν ὅτι θ' ἀφήσῃ τὸν Μοβράην καὶ θὰ φύγῃ ἢ θὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον μας. Αἴφνης ἔκυψε τὴν κεφαλήν, καὶ ἀμέσως ἠκούσθη κριγμὸς φοβερὸς καὶ κραυγὴ ἀνεκφράστου πόνου. Ἐπάγωσα καθὼς τὴν ἤκουσα. Ὁ σιλκαρέ, ὅστις εὑρίσκετο πρὸ ἐμοῦ ἔφθασε πρῶτος, εἰς ἀπόστασιν δὲ μόλις εἴκοσι βημάτων ἐσκόπευσε μὲ ἀταραξίαν τὴν τίγριν· ἀλλὰ σπινθῆρες μόνον ἐφάνησαν καὶ τίποτε πλέον· τότε ἡ τίγρις ἐσήκωσε τὴν κεφαλήν της καὶ προσήλωσεν ἐπάνω μας τοὺς φλογεροὺς ὀφθαλμούς της. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔφθασα

καὶ ἐγὼ ἀσθμαίνων καὶ παράφορος· ἀπνευστὶ καὶ χωρὶς κἂν νὰ σκοπεύσω ἐπυροβόλησα. Ἡ σφαῖρα συνέτριψεν ἕνα τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῆς τίγρεως, ἐν ᾧ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ ὁρμήσῃ κατ' ἐμοῦ ἐπυροβόλησε καὶ ὁ Ἀλῆς καὶ την ἐπλήγωσε μεταξὺ τῶν ὤμων· μολονότι ἔπλεεν εἰς τὸ αἷμα ἔκαμε δύο τρία πηδήματα πρὸς ἐμέ· τότε ἐπυροβόλησα καὶ πάλιν, ἐκ τοῦ συστάδην· τέλος ἔπεσε καὶ δὲν ἐσηκώθη πλέον.

Ἔτρεξα τότε πρὸς τὸν Μοβράην. Ἀνέπνεεν εἰσέτι· ἀλλ' ἡ κατάστασίς του ἦτο ἀπελπιστική.

— Ἡ τίγρις; ἐψιθύρισεν, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐσπόγγιζα κλαίων τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἀφθόνως ἀπὸ τὰς πληγάς του.

— Ἐφονεύθη.

— Πολὺ καλά· ἐσώθη ἡ τιμὴ τοῦ τάγματός μας.

Ἡ λύπη μου ἔφθανε μέχρι παραφορᾶς· ἂν δὲν μου διέφευγεν ἡ ἀνόητος ἐκείνη ὑπόσχεσις, ὁ Μοβράης οὔτε κἂν θὰ ἐσυλλογίζετο νὰ ὑπάγῃ εἰς κυνήγιον τίγρεως.

Ὁ γενναῖος φίλος μου, ἐννοήσας τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου, ἐπροσπάθησε μὲ ἀσθενῆ φωνὴν νὰ με πείσῃ ὅτι ἐγὼ εἰς τίποτε δὲν ἔπταισα.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἐζήτησε νὰ πίῃ· εἷς Ἰνδὸς ἔτρεξε νὰ φέρῃ νερόν, ἐν ᾧ ὁ λοχίας καὶ ὁ σιλκαρὲ ἀντήλασσον βλέμμα φανερόνον ἀπελπισίαν. Διέταξα τὸν ὑπηρέτην μου ν' ἀναβῇ ἐπάνω εἰς τὸν ἵππον μου καὶ νὰ τρέξῃ εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ φέρῃ τὸν χειρουργόν.

— Μάταιος κόπος, ἐψιθύρισεν ὁ Μοβράης. Ἐτελείωσε... τὸ αἰσθάνομαι!...

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ὁμιλία του ἔγινεν ἀκατάληπτος· ἔπειτά τον κατέλαβε δυνατὸς παροξυσμός.

Μετὰ δύο ὥρας εἷς τῶν γενναιοτέρων ἀξιωματικῶν ἐξ ὅσων ἐγνώρισα εἰς τὴν ζωήν μου ἔκειτο ἄπνουν πτῶμα.

Τὸν μετεκομίσαμεν εἰς τὴν πόλιν ὅπου τον ἐθάψαμεν. Ἐγὼ ἔμεινα τρεῖς ἑβδομάδας κλινήρης, διότι ἡ τίγρις, ἐν ᾧ ἔπιπτε μὲ προσέβαλε μὲ τοὺς ὄνυχας εἰς τὸ στῆθος καὶ τὸ πρόσωπον. Τὰ ἴχνη σώζονται, ὡς βλέπετε, μέχρι σήμερον.

Πρὸ τινων ἐτῶν ἀπέθανεν εἷς πλούσιος θεῖός μου καὶ με κατέστησε κληρονόμον του. Ἀμέσως τότε ἐφρόντισα ν' ἀγοράσω ἐλέφαντας καὶ κύνας καὶ ἀφιέρωσα ὅλον τὸν καιρόν πού μ' ἐπερίσσευεν εἰς τὸ κυνήγιον τῆς τίγρεως· μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐξεδικούμην τὸν φίλον μου. Παρῆλθον τόσα ἔτη, ἐφόνευσα δεκάδας τίγρεων, καὶ ὅμως θά το πιστεύσετε; ἀκόμη καὶ τώρα ὅταν ἀκούσω τὸ ὄνομα τίγρις μὲ πιάνει φρικίασις καὶ μανία· διότι ἀμέσως μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου ὁ ἀγαπητός μου, ὁ ἀλησμόνητος Μοβράης, καὶ μου φαίνεται ὅτι ἀκούω τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον κριγμὸν τῶν κοκκάλων του καὶ τὴν ἀνέκφραστον κραυγὴν τοῦ πόνου του...»

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ

Εἷς ὄνος ἐπάτησεν ἕνα καρφὶ· τὸ πόδι του εἶχε πρησθῆ, ἠσθάνετο φρικτοὺς πόνους καὶ ἐκούτσαινε φοβερά. Ἐν τούτοις κατώρθωσε σιγὰ σιγὰ νὰ ὑπάγῃ ἕως εἰς τὸ λιβάδι. Ἐκεῖ εὗρῆκε χόρτα δροσερὰ καὶ ἔτρωγε μὲ πολλὴν ὄρεξιν.

Ἔξαφνα διακρίνει ἀπὸ μακρὰν ἕνα λύκον. δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, διότι ἦτο χωλὸς καὶ δὲν ἐπρόφθανε νὰ φύγῃ.

Ὁ λύκος ἀφ' οὗ ἐπλησίασε, εἶδε τὴν κατάστασιν τοῦ ὄνου καὶ τον ἠρώτησε τί ἔπαθε.

—Ἕνα καρφὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ πόδι μου, εἶπεν ὁ ὄνος· ἂν μὲ φάγῃς μὲ αὐτό, θὰ ὑπάγῃ 'ς τὴν κοιλιά σου καὶ θὰ ξεσχίσῃ τάντερά σου

Ὁ λύκος ἐφοβήθη καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκβάλῃ τὸ καρφὶ ἀπὸ τὸ πόδι του καὶ ἔπειτα νὰ τον φάγῃ.

—Ἔλα νὰ σοῦ το βγάλω· τῷ λέγει μὲ πονηρίαν.

Ὁ ὄνος ἐσήκωσε τὸ πόδι του καὶ ἐπερίμενε.

Ὁ λύκος ἔσκυψε, παρετήρησε καλὰ ποῦ εἶνε τὸ καρφί, τὸ ἔπιασε μὲ τὰ δόντια του καὶ το ἔσυρε τέλος πρὸς τὰ ἔξω καὶ το ἐξέβαλεν.

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἀκόμη ὁ λύκος ἦτο σκυμμένος ὁ ὄνος καταιβάζει ἐν ἰσχυρὸν λάκτισμα εἰς τὸ πρόσωπόν του, τοῦ πετᾷ ἀρκετοὺς ὀδόντας ἔξω καὶ σπάνει τὴν σιαγόνα του. Ὁ λύκος ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸν πόνον, λουσμένος μὲ αἵματα, ἀφίνει καὶ ὄνον καὶ καρφὶ καὶ τρέχει εἰς τὴν φωλεάν του νὰ κρατήσῃ τὸ αἷμα.

—Τί ἔπαθες; τὸν ἠρώτησεν ἡ λύκαινα.

— Καλὰ νὰ πάθω! ἀπεκρίθη ὁ λύκος· Ἐγὼ ἕως τώρα ἤμουν μακελλάρης καὶ ἡ δουλειά μου ἐπήγαινε καλά, τί μοῦ ἐχρειάζετο ν' ἀφήσω τὴν παληάν μου τέχνην καὶ νὰ γίνω ἰατρός;

ΣΠΑΡΚ

ΗΤΟ ΔΥΣΚΟΛΟ!

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ὁ Κωστάκης ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον· ἀλλ' ὁ Κωστάκης σήμερα δὲν εἶνε ὅπως τὰς ἄλλας ἡμέρας· εἶνε σοβαρός, πολὺ σοβαρός· εἶνε μελαγχολικός· δὲν τρέχει ἐπάνω κάτω μὲ ζωηρότητα, δὲν πηγαίνει 'ς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαμμᾶς ὅπως πάντα· δὲν ἔχει οὔτε ὄρεξι νὰ φάγῃ.

Ἡ μητέρα τοῦ Κωστάκη ἀπορεῖ, δὲν ἠξεύρει τι νὰ φαντασθῇ· παρατηρεῖ τὸν Κωστάκη, βλέπει ὅτι εἶνε ὠχρός. Τὴν πιάνει ἀνησυχία.

Πλησιάζει καὶ κάθεται πλησίον του.

—Κωστάκη μου, τί ἔχεις;

Ὁ Κωστάκης δὲν ἀπαντᾷ.

—Παιδί μου, τί ἔχεις; ἐπαναλαμβάνει ἔτι μᾶλλον ἀνήσυχος ἡ μητέρα.

Ὁ Κωστάκης ἀντὶ ἀπαντήσεως κρύπτει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὴν ἀγκαλιά της καί τον πιάνουν τὰ κλαύματα.

—Παιδί μου, τί ἔχεις; λέγει μὲ σπαραγμὸν ἡ μητέρα.

Καὶ ὁ Κωστάκης μὲ φωνὴν βουτηγμένην 'ς τὰ δάκρυα λέγει τὸν πόνο του.

— Ἔ... πῆρα μηδενικό!

— Μηδενικό;...

— Ναί... ἐβγῆκα 'ς τὸ μάθημα! καὶ δὲν ἤξερα! Καὶ τὰ δάκρυα τὸν ἔπιασαν ἀκόμη δυνατώτερα.

Ἡ μητέρα ἐν πρώτοις προσπαθεῖ νὰ καθησυχάσῃ τὸν Κωστάκην· τὸν παρηγορεῖ, τοῦ λέγει, ὅτι ὁ διδάσκαλος, ὅταν τὴν ἄλλην φορὰν θὰ εἰπῇ τὸ μάθημά του, θά του σβύσῃ τὸ μηδενικό. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ δάκρυα ὀλιγοστεύουν, τέλος παύουν.

Τότε τοῦ λέγει ἡ μητέρα μὲ σοβαρὸν τόνον·

— Καὶ διατί δὲν ἤξερες τὸ μάθημά σου, Κωστάκη; — Διότι ἦτο δύσκολο!

Τότε ἡ μητέρα τοῦ Κωστάκη, ἐν ᾧ τον κρατεῖ ἀγκαλιασμένον μὲ τὸ ἕνα της χέρι, τὸν συμβουλεύει· τοῦ λέγει ὅτι εἰς ἐκεῖνον που εἶνε ἐπιμελής, τίποτε δὲν εἶνε δύσκολο καὶ ὅτι μὲ τὸν κόπον καὶ τὰ πλέον δυσκολώτερα πράγματα γίνονται εὔκολα.

Ὁ Κωστάκης ἀκούει καὶ λαμβάνει εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του μίαν ἀπόφασιν: Ποτὲ νὰ μην ἀφήσῃ ἀμελέτητον μάθημα ὅσον δύσκολον καὶ ἂν εἶνε.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Κωστάκης ἐπιστρέφει πάλιν ἀπὸ τὸ σχολεῖον· τὸ πρόσωπόν του λάμπει ἀπὸ χαράν· ἐπῆρε ἄριστα.

— Καὶ σήμερα πάλι ἦτο δύσκολο! φωνάζει μὲ καμάρι.

— Εἶδες; δέν σού το ἔλεγα; τῷ λέγει ἡ μητέρα του· καί τον σφίγγει εἰς τὴν ἀγκαλιά της καί τῳ δίδει πολλὰ πολλὰ φιλιά.

ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΣ

—Γιαννάκη, εἶπεν ἡ θεία Σοφία, μὴ βασανίζῃς λοιπὸν τὸν καϊμένο τὸν σκύλο.

Ὁ Γιαννάκης ἐκάθητο εἰς τὸ πάτωμα καὶ ἔπαιζε μὲ τὸν Φλῶκ, ὡραιότατον σκυλάκι τῆς Νέας Γῆς, ὀλίγων μηνῶν μόλις.

— Μά, δέν το βασανίζω, εἶπε· παίζω μαζί του.

— Πήγαινε νά του φέρῃς ἕνα φλιντζάνι γάλα· τὸ δυστυχισμένοζῶον εἶνε καταπεινασμένο.

—Ἂς περιμένῃ λίγο· ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης· δὲν μπορῶ νὰ τρέχω ὅλο διὰ νὰ ὑπηρετῶ ἕνα σκύλο.

Ἡ θεία Σοφία ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν της.

— Τί του κάμνεις πάλιν; εἶπε μετά τινας στιγμάς, ἀκούσασα ὅτι ὁ Φλῶκ ἐξέβαλλε θρηνώδεις κλαυθμηρισμούς.—Τίποτε, θεία· τὸν ἔζευξα εἰς τὸ ἁμαξάκι μου· θά το φορτώσω μὲ πέτρας καί θά τας πάγῃ ἴσα με τὴν ἄκραν τοῦ κήπου διὰ νὰ κτίσω ἕνα σπιτάκι.

—Ἕνας σκύλος — καὶ πρὸ πάντων ἕνα τόσον μικρὸ σκυλάκι—δὲν εἰμπορεῖ νὰ σύρῃ πέτρας, εἶπεν ἡ θεία. Καὶ πάλιν σου λέγω, μὴ τον πειράζῃς.

— Μὰ δέν τον πειράζω, σοῦ λέγω· παίζομε μαζί· εἶνε εὐχαριστημένος.

— Εὐχαριστημένος! Σένα σ' ἀρέσει νὰ σέρνῃς ἕνα ἁμάξι μὲ πέτρες;

—Τὰ παιδιὰ δὲν εἶνε σκύλοι.

— Ἤθελα νά σε ἰδῶ νὰ γίνῃς σκύλος γιὰ κάμποσο διάστημα διὰ νὰ ἰδῇς ἂν θά σου ἤρεσκε.

—Μὰ οὔτε νὰ παίζῃ κανεὶς νὰμὴ μπορῇ! εἶπεν ὁ Γιαννάκης μουρμουρίζων.

Καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν καναπὲν ἐν ᾧ ἡ θεία του Σοφία ἐξηκολούθει τὸ ἔργον της.

Τότε τῷ ἐφάνη ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ θεία Σοφία ἐμίκραινε, ἐμίκραινε, ἐν ᾧ ἡ βελόνη της ἐμάκραινε, ἐμάκραινε καὶ ἐχόνδραινεν ὥστε ὡμοίαζε μὲ ραβδί. Ἐπροχώρησε δὲ πρὸς αὐτὸν σύρουσα τὴν οὐρὰν τοῦ μεταξωτοῦ φορέματός της ἡ ὁποία ἔκαμνε φροῦ, φροῦ, φροῦ, φροῦ. Ἤγγισε τὸν Φλῶκ μὲ τὸ ραβδί της.

Καί... τί συνέβη; Τὸ ἀπὸ ἐρυθρὸν μαροκηνὸν δέρμα περιδέραιον τοῦ σκύλου μετεβλήθη εἰς λευκὸν περιλαίμιον, τὸ σῶμά του ἐκαλύφθη μὲ ἔνδυμα ἀπὸ γαλάζιαν τσόχαν.

«Ο ΦΛΩΚ ΕΓΙΝΕΝ ΩΡΑΙΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΣΩΜΟΣ ΣΚΥΛΟΣ» (Σελ. 170)

ὅπως ἦτο καὶ τοῦ Γιαννάκη, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ὁ Φλὼκ μετεμορφώθη εἰς παιδί, καθ' ὅλα ὅμοιον πρὸς τὸν Γιαννάκην.

Ὁ Γιαννάκης ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς καθὼς εἶδεν ὅτι ὁ Φλὼκ μετεμορφώθη εἰς παιδὶ ὅπως αὐτόν· παρετήρησεν ὅμως ὅτι ἀντὶ κραυγῆς χαρᾶς ἀπὸ τὸν λάρυγγά του ἐξῆλθε γαύγισμα.

Ἔστρεψε καὶ παρετήρησεν ἑαυτόν. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ γαλάζιου ἐπενδύτου καὶ τοῦ παντελονίου του εἶδε μακρὰς μαύρας καὶ λευκὰς τρίχας· αἱ χεῖρές του ἔγιναν τριχωταί, ἀπέληγαν δὲ εἰς ὀξεῖς ὄνυχας.

Ἔξαφνα εὑρέθη μὲ τέσσαρας πόδας.

Ἡ ἐπιθυμία λοιπὸν τῆς θείας Σοφίας ἐπραγματοποιήθη· εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς σκύλον, ἐν ᾧ ὁ Φλὼκ εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς παιδί.

Ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τὴν μεταμόρφωσιν ἐκείνην· ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε ν' ἀρθρώσῃ λέξιν. Μόνον νὰ γαυγίζῃ ἠμποροῦσε· ἄλλο, ὄχι.

— Σιώπα, εἶπεν ὁ Φλώκ, μ' ἐνοχλεῖς μὲ τὰ γαυγίσματά σου, καὶ τον ἐκτύπησε δυνατὰ μὲ ἕν ραβδί.

— Μὴ κτυπᾷς τὸν σκύλον σου! εἶπε φωνή τις τὴν ὁποίαν ὁ Γιαννάκης ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦτο τῆς θείας Σοφίας.

— Ἀ! μπᾶ, τί πειράζει; τὰ σκυλιὰ δὲν εἶνε παιδιά!

Διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἄλλους ραβδισμοὺς ὁ Γιαννάκης ἢ ὁ Φλώκ, ὅπως θέλετε, ἐκρύφθη κάτω ἀπὸ τὸν καναπέν. Μετ' ὀλίγον ὅμως βασανιζόμενος ἀπὸ τὴν πεῖναν ἐξῆλθε καὶ ἦλθε νὰ προστριβῇ εἰς τὸν μικρόν του κύριον ἐλπίζων ὅτι θά του δώσῃ ἕνα κομμάτι ψωμὶ ἢ ὀλίγον γάλα.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ! εἶπε τὸ παιδί, λακτίσαν τὸν σκύλον μὲ δύναμιν.

Καὶ τὸ δυστυχὲς τετράπουν, τὸ ἄλλοτε δίπουν, ἔφευγεν εἰς τὸν κῆπον οὐρλιάζον.

Ὁ κύριός του ἔρριψε κατ' αὐτοῦ μίαν πέτραν ἡ ὁποία το ἐκτύπησεν εἰς τὸ πόδι.

Ὁ Γιαννάκης ἔβαλε ἀκόμη δυνατοτέρας φωνὰς καὶ ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ μέσα εἰς τὰ χαμόκλαδα.

— Περίμενε, περίμενε· θὰ πάγω νὰ εὕρω μίαν κατσαρόλαν καὶ νὰ σοῦ την δέσω εἰς τὴν οὐρά σου, καὶ τότε νὰ ἰδῇς πῶς θὰ γαυγίζῃς.

Ὁ Γιαννάκης ἀκούσας τὴν ἀπειλὴν ταύτην ἔτρεξεν εἰς μίαν ἄκραν τοῦ κήπου διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν κακὸν κύριόν του.

Ὅταν ἐνύκτωσε, τὸ δυστυχὲς ζῷον ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σπίτι, ἐσηκώθη εἰς τὰ ὀπίσθιά του πόδια καὶ εἶδεν ὅτι ἡ τράπεζα ἦτο ἑτοίμη διὰ τὸ ἑσπερινὸν φαγητόν. Καὶ εἶχε μίαν πεῖναν!...

Ἐξέβαλε δειλὸν γαύγισμα. Ἤκουσε τότε μίαν φωνὴν (μήπως ἦτο τῆς θείας Σοφίας;) ἡ ὁποία ἔλεγε:

— Νά! ὁ Φλὼκ ζητεῖ νὰ ἔμβῃ, ἄνοιξέ του.

— Ἂς περιμένῃ· δὲν ἠμπορῶ νὰ τρέχω διὰ νὰ ὑπηρετῶ ἕνα σκύλο.

Ἐπέρασεν ἓν λεπτόν, καὶ ἄλλο λεπτὸν ἀκόμη, ἔπειτα μισὴ ὥρα, ἔπειτα μία καὶ ὁ δυστυχὴς σκύλος ἦτο ἀκόμη ἔξω.

— Ἀ! τὸν ἐλησμόνησα, εἶπεν ὁ ψευτογιαννάκης ἐν ᾧ ἐπλάγιαζεν εἰς τὸ ἀναπαυτικὸν κρεββατάκι του. Ἂς τα καταφέρῃ ὅπως ἠμπορέσῃ. Καὶ ἀπεκοιμήθη.

Ὁ Γιαννάκης Φλὼκ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν κῆπον ὅπου μὲ πολλὰ βάσανα — διότι ἡ κοιλία του ἦτο ἄδεια — ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τέλους.

Πόσον καιρὸν διήρκεσεν ὁ ὕπνος του; Κανεὶς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ το εἴπῃ. Ὅταν ἐξύπνησε, ἤρχισε νὰ τρίβῃ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἐφ' οὗ τοὺς ἔτριψε καὶ τοὺς ἤνοιξε τί εἶδε;

Εἶδεν ὅτι ἡ θεία Σοφία εἰργάζετο πλησίον τῆς λάμπας· εἶδε τὸν Φλὼκ πλαγιασμένον εἰς τοὺς πόδας του, καὶ — τὸ πλέον εὐχάριστον, — δὲν εἶδε πλέον τρίχας εἰς τὰς χεῖράς του· ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν· δὲν εἶνε πλέον σκύλος, ἔγινε πάλιν παιδί.

Ἡ πρώτη του φροντὶς ἦτο νὰ τρέξῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον· ἐπέστρεψε φέρων ἕνα πιάτο γάλα καὶ κάμποσα κόκκαλα, τὰ ὁποῖα ἔδωκε μὲ εὐγένειαν εἰς τὸν Φλώκ.

Ἔκτοτε ὁ Φλὼκ ἔγινεν ὡραῖος καὶ μεγαλόσωμος σκύλος, καὶ ὁ Γιαννάκης γνωστικὸν παιδί· ἀγαπῶνται μεταξύ των, ἡ δὲ θεία Σοφία οὐδέποτε πλέον ἀναγκάζεται νὰ λέγῃ εἰς τὸν Γιαννάκην:

— Μὴ πειράζῃς δά, τὸν καϊμένο τὸ σκύλο!

ΥΠΑΤΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ

ΜΥΡΜΗΚΕΣ

Ἓν ἐκ τῶν περιεργοτέρων ζώων εἶνε ἀναντιρρήτως ὁ μύρμηξ· ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἤθη τῶν μυρμήκων, τὸν ὀργανισμόν των κατὰ κοινότητας, τὰς κατοικίας καὶ τοὺς δρόμους τοὺς ὁποίους κατασκευάζουν, τὰς ἐκστρατείας καὶ τὰς μάχας των θὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐκ τῶν ζώων τὰ περισσότερον εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου πλησιάζοντα εἶνε οἱ μύρμηκες.

Ἡ ζωὴ τοῦ μύρμηκος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας περιόδους· α'. ἐντὸς τοῦ ᾠοῦ· β' ἐν καταστάσει νύμφης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει σκωληκοειδῆ μορφήν· γ' ἐν καταστάσει χρυσαλλίδος ἢ βομβυκίου· δ' ὡς τέλειον ἔντομον.

Τὰ ᾠὰ τῶν μυρμήκων ἔχουσιν ἐπίμηκες σχῆμα καὶ χρῶμα λευκὸν ἢ ὑποκίτρινον· ἐκκολάπτονται δὲ ἕνα μῆνα μετὰ τὸν τοκετόν.

Οἱ ἀρσενικοὶ μύρμηκες ὅταν γίνωσι τέλεια ἔντομα ἀποθνήσκουσιν ἀμέσως. Οἱ θήλεις ὅμως ὅπως καὶ αἱ βασίλισσαι ζοῦν περισσότερον.

Τὸ σῶμα τῶν μυρμήκων ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέρη: τὴν κεφαλήν, τὸν θώρακα, καὶ τὴν κοιλίαν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς εὑρίσκονται τὰ κυριώτερα ὄργανα τῶν αἰσθήσεων, εἰς τὸν θώρακα οἱ πόδες καὶ αἱ πτέρυγες (ἂν ὑπάρχουν) Ἡ δὲ κοιλία περιέχει τὸν στόμαχον τὰ ἔντερα καὶ τὸ κέντρον.

Οἱ μύρμηκες ζοῦν πάντοτε πολλοὶ ὁμοῦ, εἰς ἑκάστην δὲ μυρμηκιὰν εἰσι τρία εἴδη μυρμήκων Οἱ ἐργάται, οἱ ἄρρενες, καὶ οἱ θήλεις. Οἱ ἐργάται, οἱ ὁποῖοι εἶνε καὶ οἱ πολυπληθέστεροι καὶ οἱ φροντίζοντες περὶ ὅλων, εἶνε ἄπτεροι.

Αἱ φωλεαὶ τῶν μυρμήκων εἶνε διαφόρων εἰδῶν. Τινὲς κατασκευάζουν τὰς φωλεάς των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μερικὰ δὲ ἐκ τῶν δωματίων εἶνε ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους καὶ μερικὰ κάτωθεν αὐτοῦ. Ἄλλων αἱ φωλεαὶ εἶνε ἐντελῶς ὑπόγειοι.

Οἱ μύρμηκες τρέφονται μὲ ἔντομα, μέλι, νέκταρ, καὶ καρπούς. Εἴδη δέ τινα ὅπως ὁ μικρὸς μύρμηξ τῶν κήπων, ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δενδρύλια καὶ ἀναζητοῦν τὰς φυτοφθείρας. Οἱ μύρμηκες θωπεύουσιν αὐτὰς σιγὰ σιγά· αὗται δὲ ἐκκρίνουν ἐν σακχαρῶδες ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ροφῶσι μὲ ἀπληστίαν οἱ μύρμηκες.

Κατὰ τὸν χαρακτῆρα οἱ μύρμηκες εἶνε πολὺ διάφοροι ἀλλήλων. Εἴδη τινὰ αὐτῶν εἶνε δειλά, ἄλλα δὲ εἶνε προικισμένα μὲ μεγίστην ἀνδρείαν. Ὁ μύρμηξ ὁ ὀνομαζόμενος *Πολύεργος* εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἀνδρεῖος· καὶ ὅταν ἔτι εὑρίσκεται μόνος περικυκλωμένος ἀπὸ ἐχθρούς, δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ διαφύγῃ, ἀλλὰ διατρυπᾷ τοὺς ἐχθροὺς ἀτρομήτως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἕως ὅτου πέσῃ καταβληθεὶς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν· ὁ ὀνομαζόμενος *Σκαμβρινόδις* εἶνε δειλὸς καὶ κλέπτης· ὅταν οἱ ἄλλοι πολεμοῦν, αὐτὸς τρώγει τοὺς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης νεκρούς.

Οὐδὲν ζῷον εἶνε φιλεργότερον τῶν μυρμήκων· Οἱ μύρμηκες ἐργάζονται νυχθημερὸν καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν μεγαλειτέρων καυσώνων τοῦ θέρους. Εἶνε δὲ καὶ καθαροί, ἀλληλοκαθαριζόμενοι, πολλάκις δὲ λήχουσιν ἀλλήλους χάριν καθαριότητος.

Εἰς τὰ βόρεια κλίματα οἱ μύρμηκες δὲν συνάζουν ζωοτροφίας· εἰς τὰ νότια ὅμως τὸ τοιοῦτο εἶνε συνηθέστατον· ὑπάρχουν μάλιστα νόμοι ἀρχαίων ἀσιατικῶν ἐθνῶν οἵτινες προνοοῦσι περὶ τοῦ ἂν οἱ κόκκοι οἱ συναζόμενοι ἀπὸ τοὺς μύρμηκας ἀνήκουν εἰς τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους ἢ εἰς τοὺς σταχυολογοῦντας· ὁ νομοθέτης παραδέχεται τὸ τελευταῖον, χωρὶς ν' ἀνησυχῇ διόλου διὰ τοὺς μύρμηκας, τοὺς πραγματικοὺς συλλέκτας.

Οἱ μύρμηκες τῶν θερμῶν κλιμάτων κατόπιν θυέλλης ἐκβάλλουν τὰς ζωοτροφίας των διὰ νὰ τας στεγνώσουν. Πῶς ὅμως ἐμποδίζουν κάτω ἀπὸ τὴν γῆν τὴν βλάστησιν τῶν σπόρων εἶνε ἄγνωστον. Παρετηρήθη ὅτι ὅταν ἐμποδισθῇ ἡ εἴσοδος τῶν μυρμήκων εἰς τὰς σιταποθήκας των οἱ σπόροι βλαστάνουν· ἄρα οἱ σπόροι διατηροῦν τὴν ἰδιότητα τῆς βλαστήσεως, μόνοι δὲ οἱ μύρμηκες ἐμποδίζουσι τὴν βλάστησιν· τὸ πῶς ὅμως κατορθώνουν τοῦτο εἶνε ἄγνωστον μέχρι τοῦδε, ὡς εἴπομεν.

Οἱ μύρμηκες τῶν θερμῶν κλιμάτων πηγαίνουν πρὸς εὕρεσιν τροφῆς κατὰ στρατιάς· γίνονται δὲ χωρὶς νὰ το θέλωσι πολὺ ὠφέλιμοι εἰς τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων· Εἰς τὴν δυτικὴν Ἀφρικὴν π. χ. ἐμποδίζουν τὸν πολ-

λαπλασιασμὸν τῶν φθοροποιῶν ἐντόμων καὶ τῶν μικρῶν ἑρπετῶν, καταστρέφουν πολλὰ νεκρὰ ζῷα τὰ ὁποῖα εὑρίσκουν παντοῦ σηπόμενα καὶ γεμίζοντα μὲ μολυσματικὰ ἀέρια τὴν ἀτμοσφαίραν. Μόλις οἱ μύρμηκες ἐμβαίνουν εἰς οἰκίαν τινὰ καὶ ἀμέσως ποντικοί, σαῦραι, κατσαρίδες καὶ πᾶν εἶδος ἀκαθάρτου ἐντόμου τρέπεται αὐτοστιγμεὶ εἰς φυγήν.

Ἕκαστον εἶδος μυρμήκων ζῇ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις· μικρός τις μύρμηξ ὀνομαζόμενος *στενάμα* εὑρίσκεται μόνον εἰς τὰς μυρμηκιὰς μεγάλων μυρμήκων, τῶν *φούφα*· ὅταν οὗτοι μεταβάλλουν μυρμηκιὰν οἱ μικροὶ τρέχουν μαζί των, τίθενται μεταξὺ τῶν ποδῶν των, τοὺς κτυποῦν μὲ τὰς κεραίας των, πολλάκις δὲ ἀναβαίνουν εἰς τὴν ράχιν των ὡς νὰ ἵππευον· οἱ μεγάλοι μύρμηκες οὔτε κἂν φροντίζουν δι' αὐτούς. Οἱ μικροὶ λοιπὸν μύρμηκες, εἶνε ὡς νὰ εἴπωμεν, οἱ κύνες ἢ αἱ γαλαῖ τῶν μεγάλων μυρμήκων.

Ἄλλος μικρὸς μύρμηξ σκάπτει τὰ δωμάτια καὶ τοὺς δρόμους του εἰς τοὺς τοίχους τῶν μυρμηκιῶν τῶν μεγάλων μυρμήκων, εἶνε δὲ ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς τῶν φιλοξενούντων αὐτόν. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι δὲν εἰμποροῦν νὰ τον πειράξουν διότι δὲν δύνανται νὰ εἰσχωρήσουν εἰς τὰς στενὰς στοάς του· ἀλλ' αὐτὸς μεταβαίνει εἰς τὰ δωμάτια ὅπου οἱ μεγάλοι μύρμηκες φυλάττουν τὰ νεογνά των, ἁρπάζει καὶ τρώγει αὐτά. Συμβαίνει δηλαδὴ ὡσὰν ἀνθρωπίσκοι μόλις δύο ποδῶν ὕψους νὰ κατῴκουν εἰς τοὺς τοίχους τῶν κατοικιῶν μας καὶ νὰ ἥρπαζον καθ' ἑκάστην στιγμὴν εἰς τὰς φρικτὰς τρώγλας των τὰ μικρὰ παιδία.

Οἱ μύρμηκες φημίζονται, ὡς εἴπομεν, διὰ τὴν φιλοπονίαν καὶ τὴν ἀκούραστον δραστηριότητά των· συγχρόνως ὅμως δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς παράδειγμα μέχρι τίνος σημείου παρακμῆς καὶ καταπτώσεως δύναται νὰ φέρῃ ἡ ὀκνηρία.

Οἱ μύρμηκες εἰς τοὺς πρὸς ἀλλήλους πολέμους συλλαμβάνουν αἰχμαλώτους· εἰς τοὺς σκλάβους των λοιπὸν τούτους ἀναθέτουν ὅλας τὰς ἐργασίας· εἰς αὐτοὺς ἀναθέτουν νὰ φροντίζουν καὶ περὶ τῶν μικρῶν των· χάνουν δηλαδὴ καὶ αὐτὸ τὸ αἴσθημα τῆς στοργῆς· ὅταν πρόκειται ν' ἀλλάξουν μυρμηκιὰν οἱ εἵλωτες μύρμηκες κουβαλοῦν εἰς τὴν ράχιν των τοὺς νοιρίους των εἰς τὴν νέαν κατοικίαν. Οἱ ἀρχοντομαθημένοι οὗτοι μύρμηκες λησμονοῦν ἐπὶ τέλους καὶ τὸν τρόπον τοῦ νὰ τρώγουν μόνοι. Καὶ ἂν τοὺς βάλῃ τις ἐν μέσῳ ἀφθόνων τροφῶν ἄνευ δούλων, τὰ ἠλίθια πλάσματα θὰ προτιμήσουν ν' ἀποθάνουν ἐν μέσῳ τῆς ἀφθονίας ἐκείνης παρὰ νὰ φάγουν μόνα.

Πολλοὶ παρατηρηταὶ ἀναφέρουν παραδείγματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τῶν μυρμήκων πρὸς ἀλλήλους· οἱ μύρμηκες περιποιοῦνται τοὺς ἐλαφρὰ πληγωμένους ἢ ἀδιαθετοῦντας συντρόφους των· ὅταν δὲ εἶνε βαρέως πληγωμένοι ἢ σπουδαίως ἀσθενεῖς μεταφέρουσιν αὐτοὺς ἐκτὸς τῆς μυρμηκιᾶς.

Ἀλλ' ὅπως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουν εὔσπλαγχνοι καὶ ἄσπλαγχνοι χαρακτῆρες οὕτω ὑπάρχουν καλοὶ καὶ κακοὶ μύρμηκες.

Εἶνε δύσκολον νὰ εἴπῃ τις πῶς βλέπουν οἱ μύρμηκες· καὶ οἱ διάφοροι ἐντομολόγοι συζητοῦν περὶ τούτου· τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι βλέπουν. Οἱ μύρμηκες διακρίνουν ἐπίσης τὰ διάφορα χρώματα, προτιμοῦν δὲ κυρίως τὸ πράσινον καὶ τὸ κίτρινον χρῶμα.

Μεταξὺ τῶν μελῶν μυρμηκιᾶς τινος ἐπικρατεῖ ἄκρα ἁρμονία· πᾶς ξένος θεωρεῖται ἐχθρός. Οὐδέποτε μύρμηξ ξένος γίνεται δεκτὸς εἰς ξένην μυρμηκιάν. Ἂν τύχῃ δὲ εἰσέλθῃ τις τότε ἐκδιώκεται. Εἷς μύρμηξ, λαμβάνει τὸν ξένον ἀπὸ τὸν πόδα, ἄλλος ἀπὸ τὴν κεραίαν καὶ τον σύρουν ἐκτὸς τῆς μυρμηκιᾶς των.

Οἱ μύρμηκες ἀναγνωρίζουν ἀλλήλους· τινὲς ἐντομολόγοι λέγουν ὅτι κατορθοῦσι τοῦτο διὰ τῆς ὀσφρήσεως, ἄλλοι διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν κεραιῶν των· τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι συνεννοοῦνται πρὸς ἀλλήλους· ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἔκαμε τὸ ἑξῆς πείραμα ἐν τῷ ἐξοχικῷ αὐτοῦ κήπῳ· ἐσκέπασε, πρὸς στιγμήν, τὴν ὀπήν, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς εἴσοδος τῆς μυρμηκιᾶς μύρμηκες τινες ἐλθόντες ὅπως εἰσέλθουν δὲν ἠδυνήθησαν· τότε διεσκορπίσθησαν μὲ βίαν πλησιάζοντες πάντα μύρμηκα τὸν ὁποῖον συνήντων καθ' ὁδόν, προτρίβοντες δὲ τὴν κεραίαν των ἀνήγγελλον εἰς αὐτὸν τὸ δυστύχημα· μετ' ὀλίγον ταραχὴ ἐπεκράτει εἰς τὸ πλῆθος τῶν μυρμήκων· ἔτρεχον, ἤρχοντο, ἔφευγον· μετά τινα λεπτὰ ἤρχισε δραστηρίως ἡ ἐργασία πρὸς ἄνοιξιν τῆς ὀπῆς.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Τὸ Θησεῖον.

Τὸ ἀρχιτεκτονικὸν τοῦτο μνημεῖον, τὸ σχεδὸν σῷον διατηρούμενον, ὠκοδόμησε Κίμων ὁ υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου διὰ νὰ θάψῃ τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως ὅτε εὑρὼν αὐτὰ εἰς Σκύρον τὰ μετέφερεν εἰς Ἀθήνας.

Τὸ Θησεῖον εἶνε ναὸς δωρικοῦ ρυθμοῦ (1), περίπτερος (οὕτω ἐκαλεῖτο ὁ ναὸς ὅταν εἶχε κίονας καὶ εἰς τὰς μακρὰς πλευράς, διότι πτερὸν ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τῆς μακρᾶς πλευρᾶς σειρὰ κιόνων) ἐξάστυλος, ἐκ πεντελησίου μαρμάρου. Κατὰ τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους μετεβλήθη εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, διὰ τοῦτο δὲ μετεβλήθη καὶ ἡ εἴσοδός του. Ἐν ᾧ κατ' ἀρχὰς ὡς ὅλοι οἱ ἑλληνικοὶ ναοὶ εἶχε τὴν εἴσοδόν του ἐξ Ἀνατολῶν, ὅτε μετεβλήθη εἰς ἐκκλησίαν ἡ εἴσοδός του ἠνοίχθη ἀπὸ τὴν δυτικὴν πλευρὰν (τὸν ὀπισθόδομον) ἡ δὲ ἀνατολικὴ πλευρὰ μετεβλήθη εἰς ἅγιον βῆμα.

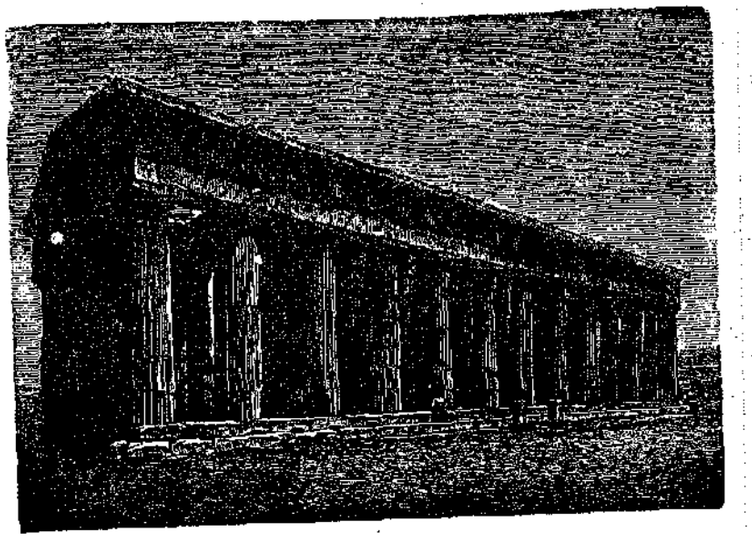

Το Θησειον

Ὁ Καρέας.

Δύο περίπου ὥρας μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς δυτικὰς ὑπωρείας τοῦ Ὑμηττοῦ ἐντὸς κοιλώματος, τὸ ὁποῖον περιτριγυρίζουσι τραχεῖς καὶ ἀπορρῶγες βράχοι, κεῖται ὁ *Καρέας*, πάλαιον μοναστήρι, τώρα ἠρειπωμένον καὶ καταρρέον.

Ὁ Καρέας ἤκμαζεν ἄλλοτε, τώρα ὅμως τὰ κελλία του εἶνε ἔρημα, χωρὶς μοναχούς, χωρὶς θύρας καὶ στέγας· κανεὶς δὲν ἀκούει τὸ ἡσύχως κελαρύζον ἔξοχον νερόν του... Τὸ δὲ χειρότερον, πλῆθος λίθων ἐκ τῶν πέριξ λατομείων ἐσκέπασαν τὴν αὐλὴν καὶ κατέστρεψαν τὴν ἐκκλησίαν. Θέλεις νὰ ἔμβῃς, πατεῖς μίαν πέτραν, καὶ ἀμέσως παρασύρονται δέκα, ἐν ᾧ αἱ σαῦραι φοβισμέναι πηδοῦν ζητοῦσαι ἀλλοῦ καταφύγιον.

Οἱ οἰκονόμοι τοῦ χρόνου.

Οἱ μεγαλείτεροι οἰκονόμοι τοῦ χρόνου εἶνε οἱ Ἄγγλοι. Ἐκτὸς ἄλλων ἀπόδειξις ἔστω καὶ τοῦτο. Εἰς τὸ ὡρολόγιον ἑνὸς τῶν Λυκείων τῆς Ὀξωνίας εἶνε γραμμένη ἡ ἑξῆς ὑπόμνησις εἰς τοὺς φοιτητάς: *Αἱ ὧραι παρέρχονται καὶ θὰ σας ζητηθῇ λόγος δι' αὐτάς.*

Ἡ λέξις ἀμὴν.

Ἡ ἑβραϊκὴ λέξις *ἀμὴν* παράγεται ἀπὸ τὸ ῥῆμα *ἀμάν*, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ *βέβαιον*, *ἀληθές*, *ἀξιόπιστον*. Ἡ λέξις ἀμὴν εἶνε εὔχρηστος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς μόριον τὸ ὁποῖον εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου σημαίνει βεβαίωσιν, εἰς τὸ τέλος δὲ σημαίνει καὶ εὐχὴν καὶ διὰ τοῦτο ἐξηγεῖται διὰ τοῦ γένοιτο. Τὸ ἀμὴν ἐπεφωνεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ μετὰ τὰς εἰς τὸν Θεὸν δοξολογίας, ἐντεῦθεν δὲ ἡ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐκκλησίαν.

Κατὰ τῆς ὀδονταλγίας.

Λάβετε τεμάχιον χάρτου Riggolot (εὑρίσκεται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα) ἔχον μέγεθος πεντάρας, βυθίσατε αὐτὸ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, καὶ θέσατε ἐπάνω εἰς τὴν παρειὰν (εἰς τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς ἐννοεῖται) ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον τοῦ πάσχοντος ὀδόντος. Κρατήσατε μὲ τὸ μανδήλιόν σας τὸ καυστικὸν αὐτὸ φάρμακον ἓν τέταρτον περίπου, ἐπαναλάβετέ το δὲ δευτέραν φορὰν ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν εἶνε ἀρκετόν. Ἐν τούτοις εἶνε σπάνιον νὰ μὴ ἀρκέσῃ μία μόνη χρῆσις. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω . . . ἰδίως δὲ πονεμένους ὀδόντας.

Παιδὶ μὲ γένεια.

Εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα ἀναγινώσκομεν ὅτι ὀκταετὲς παιδίον ὀνομαζόμενον Λουδοβίκος Κέρν, μαθητὴς τῆς δευτέρας τάξεως ἑνὸς τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς Βιέννης ἔχει ἀρκετὰ μεγάλα καὶ πυκνὰ γένεια Τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος κινεῖ εἰς ἔκπληξιν πάντας· πρὸ πάντων δὲ πολλοὶ ἰατροὶ ἐξετάζουν τὸ παιδίον διὰ νὰ εὕρουν τὸν λόγον τοῦ τόσαν προώρου φυτρώματος τῶν γενείων.

(1) Περὶ τῶν ρυθμῶν θὰ ὁμιλήσωμεν προσεχῶς.

Ὁ Ἀρσάκης.

Ὁ Ἀπόστολος Ἀράκης, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρει τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα τῆς Ἑλλάδος, ἐγεννήθη ἐν Κοταχόβῳ, μικρῷ χωρίῳ τῆς Ἠπείρου, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1792. Ὀκταετὴς μόλις ἐξεπατρίσθη μετὰ τοῦ πατρός του ὅστις τὸν παρέλαβε μετὰ τῶν ἄλλων τέκνων του εἰς Βουκουρέστιον. Τῷ 1804 ἐστάλη ἀπὸ τὸν θεῖον του εἰς Βιέννην πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, ἐκεῖ δὲ ἐπὶ ἓξ ἔτη ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους, Νεοφύτου Δούκα. Ὁ Ἀπόστολος δεκαοκτὼ ἐτῶν ἐπῆγεν εἰς Γερμανίαν ὅπου ἐσπούδασε τὴν ἰατρικὴν μεγάλως εὐδοκιμήσας. Μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του ἐπέστρεψεν εἰς Βουκουρέστιον ὅπου ἐξήσκησε μέχρι τέλους τοῦ βίου του τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα.

Ὁ Ἀρσάκης μολονότι ἔζη εἰς τὰ ξένα, ἠγάπα τὴν πατρίδα· ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ κτίσῃ μέγα κτίριον διὰ τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ νὰ προικοδοτήσῃ αὐτό. Ἡ φιλεκπαιδευτικὴ ἑταιρία εἶχε συσταθῆ ἀπὸ τὸ 1836, ἀλλ' οἱ πόροι της ἦσαν μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας της μικρὸν μέχρι τοῦ 1850 ὅτε ὁ Ἀρσάκης ἔκαμε νῆν μεγάλην δωρεάν του.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ὁ μέγας προστάτης τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως δὲν ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπέθανε χωρὶς νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ φιλόπατρι ἔργον του. Ἡ μαρμαρίνη εἰκὼν του, ἥτις ὀρθοῦται εἰς τὸν πρόδομον τοῦ Ἀρσακείου περιστοιχουμένη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν μαθητριῶν παριστᾷ αὐτὸν ὡς πολιὸν πάππον ἐν μέσῳ τῶν φιλτάτων ἐγγόνων του. Ἀλλὰ καὶ περισσότερον τῆς εἰκόνος ταύτης τὴν μνήμην του θὰ φυλάττῃ ἀλησμόνητον ἡ εὐγνωμοσύνη ὁλοκλήρων γενεῶν.

Ἡ μᾶλλον διαδεδομένη γλῶσσα.

Ἡ μᾶλλον διαδεδομένη γλῶσσα τοῦ κόσμου εἶνε ἡ κινεζική, τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν 400 ἑκατομ. ἀνθρώπων. Μετ' αὐτὴν ἔρχεται ἡ ἰνδική ὁμιλουμένη ἀπὸ 100 ἑκατομ. ἡ ἀγγλικὴ ὑπὸ ἄλλων τόσων, καὶ ἡ γερμανικὴ ὑπὸ 57 ἑκατομμυρίων.

Τὰ τέσσαρα θηρία τῆς Ἀφρικῆς.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Ποῖος ἀπὸ σᾶς ἠμπορεῖ νὰ μοῦ εἰπῇ τέσσαρα θηρία τῆς Ἀφρικῆς; (Εἷς μαθητὴς ὑψώνει τὸ χέρι του). Λοιπόν, Κωστάκη;

Ὁ ΚΩΣΤΑΚΗΣ. Τρία λεοντάρια καὶ ἕνας ρινόκερος!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐγένετο λόγος διὰ τὴν κλήρωσιν τοῦ Λαχείου τῶν Ἀρχαιοτήτων· ἦτο παρὼν καὶ ὁ Κουφισκεφαλάκης, εἷς φίλος του δὲ τὸν ἐρωτᾷ·

— Δὲν ἀγοράζεις καὶ σύ, καϊμένε, κανένα λαχεῖο· ποιὸς ξέρει, μπορεῖ καὶ νὰ σου πέσῃ.

—Τί νὰ σου εἴπω, φίλε μου, ἀπαντᾷ ὁ Κουφισκεφαλάκης, ὅσες φορὲς ἐπῆρα λαχεῖο ποτὲ δὲν ἐκέρδισα· εἶπα ἄς μὴν πάρω τώρα· μπορεῖ νὰ γυρίσῃ τὸ γοῦρι καὶ κερδίσω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Ἀγναριᾶς.

*

Εἰς τί μας χρησιμεύει ἡ γλῶσσα, ἐρωτᾷ τὴν τριετῆ Τιτίκαν ἡ μεγάλη ἀδελφή της.

Καὶ ἡ Τιτίκα:

— Νὰ γλύφωμε τὰ χείλη μας ὅταν μείνῃ ἀπὸ πάνω γλυκό.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ὀρφέως.

*

Ὁ Γιαννάκης διὰ νὰ φανῇ παλληκάρι εἰς τὴν ἀδελφήν του, τῆς λέγει·

— Σήμερα ἔκοψα τὴν οὐρὰ ἑνὸς φιδιοῦ.

— Καὶ διατί δὲν ἔκοπτες τὴν κεφαλήν του, λέγει αὕτη

— Γιατί δὲν εἶχε, ἀπαντᾷ ὁ Γιαννάκης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγαθύμου Κεφαλήνος.

*

— Μαρία τί κάνεις αὐτοῦ; ἐρωτᾷ ὁ μικρὸς Ἰωάννης τὴν ὑπηρέτριάν των·

— Πλένω τὰ ψάρια, ἀπαντᾷ ἡ Μαρία.

— Τὰ ψάρια πλένεις! αὐτὰ ἀπὸ τότε που γεννήθηκαν μέσα 'ς τὸ νερὸ εἶνε, τί το θέλουν τὸ πλύσιμο!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους

*

Ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Τοτόν.

— Τί δουλειὰ κάμνει ὁ πατέρας σου;

— Εἶνε παυμένος.

— Πρῶτα τί ἔκαμνε;

— Ἦταν διωρισμένος!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολιμιστοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Δὲν κακογραφεῖς δὰ καὶ τόσον, ἀγαπητή μου Τατιανὴ Ζαδέ. Καὶ ἐν τούτοις μὲ ὀλίγην προσπάθειαν θὰ εἰμπορέσῃς ἀκόμη καλλίτερα νὰ γράφῃς. Νὰ ἤξευρες πόσον με συνεκίνησεν ἡ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας σου ἐξελθοῦσα ἐκείνη ἀναφώνησις: «Εὐεργέτριά μου Διάπλασις!»

Ὁ *Βλαδίμηρος Μονομάχος* μοῦ γράφει ὅτι τρεῖς φίλοι μου (τῶν ὁποίων μοῦ ἀναφέρει τὰ ὀνόματα, ἀλλ' ἐγὼ ἐξ ἐπιεικείας δὲν τ' ἀναφέρω) μοῦ ἔστειλαν πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ παιδικὰ πνεύματα δημοσιεύθέντα εἰς αὐτὴν τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, καὶ μοῦ παραδέτει τοὺς τόμους καὶ τὰς σελίδας. Πῶς λυποῦμαι διότι εὑρίσκονται φίλοι μου νὰ καταχρῶνται τὴν καλήν μου πίστιν! πῶς λυποῦμαι ὅτι μεταξὺ τῶν φίλων μου τοὺς ὁποίους φαντάζομαι ὅλους ὑψηλόφρονας καὶ εὐθεῖς τὸν χαρακτῆρα εὑρίσκονται καὶ παιδία καταπίπτοντα μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ με ἀπατοῦν!...

Λοιπὸν ἡ σύστασις ἔγινε, *Κόρη τῶν Λευκῶν Ὀρέων* (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον ἐξέλεξα ἐκ τῶν τριῶν)· θὰ εἶσαι φίλη μου ἀπὸ σήμερον, ἐλπίζω ὅτι θὰ μου γράφῃς τακτικά, θὰ μου ἀνακοινώνῃς τὰς ἐντυπώσεις σου, θὰ μου περιγράφῃς τὰς ἐκδρομάς σου εἰς τὰς τοποθεσίας τῆς ὡραίας νήσου σας κτλ. Νὰ σε ἰδῶ λοιπόν!

Πάλιν ἐπιστολὴ μὲ μαῦρον περιθώριον! Σφίγγεται ἡ καρδία μου ἐν ᾧ τὴν ἀνοίγω... Εἶνε τῆς *Κρητικῆς Αὔρας*, τῆς ἀγαπητῆς μου φίλης. Ἀπέθανε τὸ ἀδελφάκι της! καὶ ἀπέθανε εἰς τὴν ἐξοχήν, μακράν της, χωρὶς νὰ τὸ ἰδῇ· «Ἦτο ἄρρωστο ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ ἐγεννήθη, καὶ ὅσον ἐμεγάλωνε τόσῳ περισσότερον ἀσθενικὸν ἐγίνετο· ὡμοίαζε, λέγεις, μὲ οὐράνιον ἄνθος, τὸ ὁποῖον ἐρρίζωσεν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ δὲν εἰμποροῦσε νὰ λησμονήσῃ τὴν οὐρανίαν του φύσιν, καὶ ἐμαραίνετο καὶ ἐπνίγετο εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τῆς γῆς.

Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν ἄγγελόν του καὶ τὸ ἀφήρεσεν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ τὸ ἐφύτευσεν εἰς τὴν πατρίδα του τὸν παράδεισον, καὶ ἐκεῖ χαρούμενο ἀνθεῖ μαζὶ μὲ μυριάδας ἄλλα καὶ σκορπίζον γλυκεῖαν εὐωδίαν δοξολογεῖ τὸν Θεόν». Αὐτὰ μοῦ γράφει ἡ λυπημένη φίλη μου *Κρητικὴ Αὔρα*.

Τί ἔχει νὰ κάμῃ, *Καρυᾶτις μου*, ὅτι ἔχω πολλὰς φίλας; ἐμποδίζει τοῦτο νὰ σ' ἀγαπῶ πολύ, πολύ; Ἠξεύρεις τὸ θαυμάσιον ποίημα τοῦ Hugo τὸ ὁποῖον ἀρχίζει μὲ τὰς λέξεις:

Ce siècle avait deux ans . . .

ἐκεῖ ὁμιλεῖ περὶ τῆς καρδίας τῆς μητρὸς ὁ μέγας ποιητὴς καὶ λέγει ὅτι ἕκαστον τῶν τέκνων ἔχει ἓν μερίδιον ἀπὸ τὴν ἀγάπην της ἀλλὰ καὶ τὸ καθέν την ἔχει ὁλόκληρον. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ σέ, *Καρυᾶτις*. Πῶς ἀνυπομονῶ νὰ μάθω ὅτι ἠρίστευσες εἰς τὰς ἐξετάσεις!... Τὸ ὡραῖόν σου καὶ εὐκρινὲς γράψιμον μοῦ ἀρέσει πολὺ· ἐν γένει εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη μαζί σου.

Ὅλοι ἀνεξαιρέτως, ὅλοι εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸ «Βιβλίον τῆς συμπεριφορᾶς», *Μεγάθυμε Κεφαλήν*. Ἀπέτεινα τὰς εὐχαριστίας σου εἰς τὴν Κυρίαν Σοφίαν Δήμου, ἥτις ἐμειδίασεν ὅταν ἀνέγνωσε τὸ μέρος τῆς ἐπιστολῆς σου ὅπου λέγεις ὅτι ἀξίως φέρει τὸ ὄνομα Σοφία.

Εἰς ὅσα λέγεις συμφωνῶ πληρέστατα, *Λυκοῦργε Νομοθέτα*.

Σεῖλε σημείωσιν τῶν φυλλαδίων, *Μεγάλη Γῆ*, καὶ θὰ σοι σταλοῦν ἀμέσως. Ὡς πρὸς τὴν ἐρώτησίν σου περὶ τῶν παιδικῶν πνευμάτων θὰ σ' ἐρωτήσω: Διατί δὲν βάζετε τὰ μαχαιροπήρουνα ἐκεῖ ὅπου βάζετε καὶ τὰ ἀσπρόρρουχά σας; —Διότι κάθε πρᾶγμα ἔχει τὸν τόπο του θὰ εἰπῆς. Τὸ αὐτὸ λέγω καὶ ἐγώ. Ἄλλος εἶνε ὁ φάκελλος τῶν ἐπιστολῶν, ἄλλος ὁ τῶν παιδικῶν πνευμάτων, ἄλλος ὁ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, καὶ ἄλλος ὁ τῶν λύσεων· ἂν ἦσαν ὅλα ἐπὶ ἑνὸς τεμαχίου χάρτου, ἔπρεπε τὸ αὐτὸ χαρτὶ νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς μου τέσσαρας, ἀριθ. 4 φορὰς, καὶ τί σύγχυσις θὰ ἐγίνετο, φαντάσου πλέον.

Ὅσα εἶνε καλά, δημοσιεύονται, φίλε μου *Εὔσκιε Πλάτανε*, ὅσα ὅμως δὲν δημοσιεύονται δὲν σημειόνονται.

Βεβαίως, *Ἀττικὴ Νύξ*, τὸ ὕφος εἶνε τόσον δύσκολον πρᾶγμα ὥστε καὶ νὰ το μαντεύσῃ τις εἶνε ἤδη μέγα πρᾶγμα· εἰποῦσα δὲ ὅτι ἐμάντευσες τί σημαίνει ὕφος ἐνόμιζα ὅτι σοῦ ἔκαμα πολὺ μεγάλον ἔπαινον· ἐννοεῖται ὅτι ὁμιλῶ περὶ ὕφους, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὰς πλέον λεπτοτάτας ἀποχρώσεις τῶν ἐννοιῶν καὶ τῶν συναισθημάτων· ὑπάρχουν συγγραφεῖς οἵτινες ἀντιγράφουν ἑπτὰ ὀκτὼ φορὰς τὸ ἔργον των πρὶν τὸ παραδώσουν εἰς τὴν δημοσιότητα· ὑπάρχουν συγγραφεῖς οἵτινες ἐδαπάνησαν δέκα ὁλόκληρα ἔτη λαξεύοντες, σμιλεύοντες, λειαίνοντες, καλλιτεχνοῦντες ἑκάστην φρᾶσιν τοῦ βιβλίου των καὶ μόνον τότε τὸ ἔκριναν ἄξιον δημοσιεύσεως.

Ὦ *Γενναῖε Θησεῦ*, πολὺ εὐχαρίστως σὲ ἀπαντῶ· γράφε μου ὅμως περισσότερα, καϊμένε!

Λοιπὸν περιμένω τὰς περιγραφὰς τῶν τερπνοτάτων μερῶν τῆς πατρίδος σου, *Ἀτρόμητε Τυφλάντα*.

Ἐκ βάθους καρδίας μου εὐχήθην ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας σου εἰς τὰς ἐξετάσεις, *Λύρα τῆς Σαπφοῦς*. Βεβαίως θὰ ἐπέτυχες λαμπρά. Πόσον εἶμαι εὐχαριστημένη ὅτι ἀπέκτησα τόσον καλὴν φίλην! Τώρα εἰς τὰς διακοπὰς ὅμως θέλω νὰ μου γράφῃς πολλά, πολλά.

Τί ὡραῖα ποῦ ἦσαν τὰ ἄνθη σου, *Οὐράνιον Τόξον*. Ἀξίζει ἕνα θερμὸν θερμὸν εὐχαριστῶ!

Καὶ πάλιν μὲ κατευχαριστήσεν ἡ ἐπιστολή σου, *Νικοσυλίνε*. Τὸ ὀνειροπόλημά σου, ὅτι μετὰ τὰς ἐξετάσεις θὰ κάθεσαι εἰς τὴν δροσερὰν σκιὰν τοῦ ὡραίου κήπου σας καὶ θὰ με ἀναγινώσκῃς, ἐν ᾧ θὰ ταλαντεύεσαι γλυκὰ γλυκὰ εἰς τὴν πολυθρόναν σου, μοῦ ἐφάνη ποιητικὸν ὄχι ὅμως καὶ ἀκατόρθωτον· ἀλλὰ θὰ μουρμουρίζουν καὶ τὰ δένδρα, θὰ κελαδοῦν καὶ τὰ πουλιά; ἔχεις τόσην δύναμιν, *Νικοσυλίνε*, νὰ τα κάμῃς καὶ αὐτὰ τὴν ὥραν που θέλεις, νὰ τραγουδοῦν τὸ καθὲν εἰς τὸ εἶδός του διὰ νὰ σε διασκεδάζουν; Ἢ τὸ ἔβαλες ἔτσι διὰ τὴν περιγραφήν;

Τόσον ἀγαπημένα ἀδελφάκια εἶνε τὸ *Λευκὸ Περιστεράκι* καὶ ὁ *Ζωηρὸς Νεβρός*, ὥστε μιὰ φορὰ που ἐκρυολόγησαν ἐκρυολόγησαν μαζί· τώρα ἔγιναν καὶ τὰ δύο καλὰ πάλιν μαζί, καὶ μου γράφουν πάλιν μαζί. Τὰ φιλῶ κ' ἐγὼ μαζί τ' ἀγαπημένα ἀδελφάκια.

Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου σου εὔχομαι περαστικά, φιλτάτη μου Ἀρ. Γ. Σκληᾶ. Πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ὅτι ἐν μέσῳ τῶν θωπειῶν τῆς καλῆς σου μαμμᾶς σὲ ἀνακουφίζω κ' ἐγὼ λιγάκι. Ἄμα γίνῃς καλά, νὰ μοῦ το γράψῃς ἀμέσως. Μὴν τύχῃ ὅμως καὶ το λησμονήσῃς!

Ὄχι, *Βεντεμμένο Πουλί*, «ὥσης» μὲ «ἄσης» δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ· τὸ «εὐθυμίαν» ὁμοιοκαληκτεῖ μὲ τὸ «ὑγείαν» κυρίως ὅμως διὰ νὰ εἶνε πλουσία ἡ ὁμοιοκαταληξία ἔπρεπε νὰ ὁμοιοκαταληκτῇ μὲ τὸ «μίαν» «τιμίαν» κτλ.— Ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν μεταξὺ παλαιῶν καὶ νέων φίλων δὲν ἔχεις δίκαιον. Τὸν κανόνα ὁμῶν τὸν ὁποῖον ζητεῖς θὰ προσπαθήσω νὰ τον στείλω.

Εἶσαι ἄξιος ἐπαίνων καὶ ἐνθαρρύνσεως διὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ἔλαβες νὰ διορθώσῃς τὸν γραφικόν σου χαρακτῆρα, Ἰω. Θεοφιλόπουλε. Ἀκόμη ὅμως πρέπει νὰ καταβάλῃς καὶ κόπον καὶ προσοχήν· διότι τὸ γράψιμόν σου φέρει ἀκόμη τὰ ἴχνη τῶν παλαιῶν ἁμαρτιῶν. Βλέπεις πόσον μεγάλη εἶνε ἡ δύναμις τῆς ἕξεως!... Ἀνεπαισθήτως συνήθισες εἰς τὴν κακογραφίαν καὶ τώρα εὑρίσκεις τόσην δυσκολίαν νὰ την ἐκδιώξῃς ἀπὸ 'πάνω σου· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἐλαττώματα· ἅς σου γίνῃ τοῦτο παράδειγμα διὰ πολλὰ πράγματα.

Ἡ προθυμία σου, ν' ἀριστεύσῃς εἰς τὰς ἐξετάσεις διὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν οἱ ἀγαπητοί γονεῖς σου φανερόνει ὅτι εἶσαι φιλότιμος καὶ φιλόστοργος κόρη, *Ἀνθηρὰ Ἀνοιξις*. Εἰς τὰς διακοπὰς πλέον νὰ σε ἰδῶ! Κατὰ τὰ γραφόμενά σου πρέπει νὰ περιμένω ὁλόκληρα φορτία πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ παιδικῶν πνευμάτων καὶ λύσεων. Εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς ὅμως που ἔχεις λάβῃ ἤδη μέρος πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃς μὲ τὸ πρῶτον ψευδώνυμον ἕως νὰ τελειώσουν, διὰ νὰ μὴ γίνουν λάθη.

Καλὰ λοιπόν, *Ἐαρινὴ Μυρσίνη*, σὲ συγχωρῶ ἐντελῶς καὶ σβύνω ἀπὸ τὴν μνήμην μου τὸ ἐπεισόδιον ἐκεῖνο· ἀλλ' ὅπως ἦτο γραμμένον τὸ γράμμα σου ἄλλην ἑρμηνείαν δὲν ἐπεδέχετο· κ' ἐγὼ ἴσα ἴσα ἐπειδὴ νομίζω ὅτι μ' ἀγαπᾷς, δι' αὐτὸ μου ἦλθε αὐτὴ ἡ κραυγὴ τοῦ παραπόνου εἰς τὰ χείλη μου. Παρηγορήσου λοιπὸν τώρα, φίλη μου. Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ὅπως καὶ πρῶτα· γράφε μου τακτικὰ διὰ νὰ δείξῃς ἐμπράκτως ὅσα μου γράφεις.

Ἡ ἐπιστολή σου μ' εὐχαριστησε πολύ, ἀγαπητέ μου Κωνστ. Κατσίγρα· τώρα που ἐμθῆκες εἰς τὸν καλὸν δρόμον, τράβα ἐμπρὸς μὲ θάρρος. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου θ' ἀποσπάσω ὀλίγας γραμμάς «Δὲν θὰ το κρύψω ἀπὸ σέ, προσφιλής μου «Διάπλασις» ἥτις μᾶς διδάσκεις νὰ εἴμεθα φιλαλήθεις· πρὶν σε ἀναγνώσω εἶχα μίαν ἀπέχθειαν διὰ τὰ γράμματα. Ἡ μητέρα μου ἡ καϊμένη πάντοτε μ' ἐφώναζε: ἔλα νὰ μελετήσῃς κ' ἐγὼ τῆς ἀπαντοῦσα *θὰ μελετήσω*, πάντοτε τὸν μέλλοντα μετεχειριζόμην... Ὀδηγούμενος ἀπὸ τὰς συμβουλάς σου ἀπεφάσισα νὰ μεταβληθῶ νὰ μάθω ὀλίγα γράμματα. Ἡ ἀπόφασίς μου ἐτέθη εἰς πρᾶξιν. Ἤρχισα νὰ μελετῶ· τοῦτο ὅμως μου ἐφαίνετο πολὺ δύσκολον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν δυσκολίαν τὴν ἐνίκησα διὰ μέσου σου, ἀγαπητή μου «Διάπλασις»· τὸ ὄνομά σου μοῦ ἔδιδε νέον θάρρος ὥστε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσυνήθισα εἰς τὴν μελέτην.» Ὦ, πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ἀναγινώσκουσα τὰς γραμμάς αὐτάς!...

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου 1893]

198. Λεξίγριφος.

Εἷν' ἀριθμὸς τὸ πρῶτον μου, νῆσος τὸ δεύτερόν μου
Θεὸς ἀρχαίας ἐποχῆς εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Παλαδιμήρ υ τοῦ Μονομάχου.

199. Λεξίγριφος.

Ἓν ἄρθρον κ' ἓν ἐπίθετον ἐὰν τα παραθέσῃς
Ἐκ τῆς μυθολογίας μας θεὸν θ' ἀποτελέσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Κωνσταντίνου Γ. Κουμεντῆ.

200. Στοιχειόγριφος.

Μὲ μεγάλο τὸ κεφάλι ποταμὸς εἰς τὴν Ἀσίαν,
Μὲ μικρὸ ὅμως κεφάλι ζήτει με 'ς τὰ μαγειρεῖα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Δυγαριᾶς.

201. Ἀναγραμματισμός.

Ὅπως εἶμαι ἐὰν μείνω, σὲ φωτίζω.
Ἂν με ἀναγραμματίσῃς, σὲ φοβίζω.

Ἐστάλη ὑπὸ Ι. Θεοφιλοπούλου.

202. Αἴνιγμα.

Εἰς τὴν Σῦρον, Κύπρον, Ῥόδον, Ἁλικαρνασὸν καὶ Κρήτην
Θὰ με εὕρῃς κατοικοῦντα, ὄχι ὅμως καὶ 's τὴν Ὀῖτην.

Ἐστάλη ὑπὸ Ταπιανῆς Π. Ν. Ζαδέ.

203. Αἴνιγμα δημῳδές.

Τὲς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τὰ 'πέρασα ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ δόντια μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἑλένης Λεμίτου.

204. Κυβόλεξον.

Σχημάτισον κυβόλεξον ἐκ τεσσάρων λέξεων ἐν αἷς νὰ περιέχεται ἡ λέξις *νωθή*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μιλλοντος Ναυάρχου.

205. Πρόβλημα.

Ἐπόπτης σχολείου ἠρώτησε τὸν διδάσκαλον πόσοι μαθηταὶ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον κ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθη: «Ἂν εἰς τοὺς φοιτῶντας προσθέσῃς καὶ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ τὸ τέταρταν καὶ δέκα ἀκόμη, γίνονται 48.» — Πόσοι ἦσαν οἱ μαθηταί;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κεφαλωνος.

206-207. Μεταμορφώσεις.

Α') Ὁ *ὄνος* διὰ 5 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *γλάρος*.
Β') Ὁ *Κόδρος* δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Πύρρος*.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δύρας τοῦ Ὀρφέως.

208—211. Κεκρυμμένα ὀνόματα ὀρέων

Α') Ἐὰν θέλῃ τις νὰ τὸν ἐπαινοῦν, ἂς ἐπαινῇ τοὺς ἄλλους.
Β') Ἅμα νοσήσῃ φίλος σου πιστὸς φρόντισε περὶ αὐτοῦ.
Γ') Φρόντισε δὲ ὡς ἐὰν ὁ ἴδιος ἠσθένεις.
Δ') Οἱ κακοὶ ὥσπερ καλοὶ θέλουσι νὰ δεικνύωνται.

Ἐστάλη ὑπὸ Θεμ. Χριστοφίδου.

212. Κρικωτόν.

μὴ
ἀκκὶς ὡς
ὀρῶ οἷον
βίος σῦς

Εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀστερίσκων νὰ τεθῶσι λέξεις τοιαῦται ὥστε ἡ προηγουμένη μεθ' ἑκάστης τούτων νὰ ἀπαρτίζῃ νέαν λέξιν, ὡς καὶ ἑκάστη τούτων μετὰ τῆς ἑπομένης ἄλλην πάλιν λέξιν. Ἡ ὀρθογραφία παραβλέπεται.

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργίου Τ. Οἰκονόμου.

213-216. Μαγικὸν γράμμα.

Ἀντικαθιστῶν δύο γράμματα ἐξ ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἄλλων δύο, πάντοτε τῶν αὐτῶν, σχημάτισον ἄλλας τόσας λέξεις: κοινῶς, νερόν, θολόν, ἀπαλῶς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βενιτεμένου Πουλιοῦ.

217—222. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Διὰ καταλλήλου μεταθέσεως τῶν γραμμάτων τῶν κάτωθι λέξεων σχημάτισον τὰ ὀνόματα ἐξ δένδρων.

1, Ἑρμάω. 2, Δέρκος. 3, Ἤδορ. 4, Λαεία. 5, Τελέπα. 6, Ἄκρυα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολεμιστοῦ.

223. Ἱστορικὴ ἐρώτησις.

Ὅτε ἐγίνετο ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία ποῖος ἀρχαῖος ποιητὴς ἐγεννᾶτο;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λεσβίας Ἀηδόνος.

224. Ἀπροσδόκητον.

Πῶς τὰ 12 σπίρτα γίνονται 7 χωρὶς νὰ καῇ κανέν;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δρόσου τῆς Πρωΐας.

225. Ἀκροστιχίς.

Τῶν κάτωθι τὸ τέταρτον στοιχεῖον νὰ ζητῆτε,
Καὶ ὄνομ' αὐτοκράτορος θὰ εὕρητε, ὦ λῦται.

1. Τὸ πρῶτον μου ὡς ἔπιπλον ὁ οἰκός σάς το ἔχει.
2. Πᾶς πλούσιας τὸ δεύτερον, ὃν νόμισμα, κατέχει.
3. Τὸ τρίτον εἶνε Μοῦσά τις· μαντεύσατε δὲ ποία.
4. Τὸ τέταρτόν μου πόλις τις ἀρχαία ἐν Ἀσίᾳ.
5. Ζωγράφον περιβόητον τὸ πέμπτον μου σημαίνει.
6. Τὸ ἕκτον μου θὰ εὕρετε θεόν τινα δηλοῦν.
7. Πτηνὸν ἐγώ· τὸ ἄσμα μου τὰ ὦτά σας εὐφραίνει.
8. Ἐγὼ δὲ εἰς τὸ σῶμά σας ὑπάρχω . . . Εἰμ' ὀστοῦν.

Ἐστάλη ὑπὸ Σοφιανοῦ Ν. Νεράτζη.

226. Κλιμακόσυμφωνον.

Ὁ—ἀο—ῶ—ἀώω—εῖε—ῆ—εὐεεῶ—οὐ—ὀοίου—ου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Τόξου.

227. Φωνηεντόλιπον.

Ἡ—κκ—γλσσ—ν—σμν—κκ—κρδς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολεμιστοῦ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

125. Βροχὴ (ὄχι). — **126.** Πανόπτη (Πᾶν, ὀπή).— **127.** Ἕλκος, κλέος.—**128.** Ἡ μυρμηκοφωλιά.—

129.

Σ M
Α Ι Θ Ρ Α
Λ Ρ
Α Ι Λ Ι Α
Μ Θ
Ι Ο Υ Λ Ω
Σ N

130.

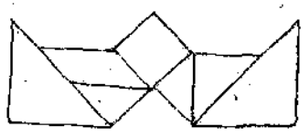

— **131.** Ἧτο 7 ἐτῶν.— **132.** Οἱ ἄνθρωποι. — **133.** Ὄχη (ὄχι).—**134 - 138.** 1, Κόραξ. 2. Ἱέραξ. 3, Ἀετός. 4, Ἀηδών. 5, Κύκνος.—**139.** Ἔπρεπε νὰ τον ζωγραφίσῃ ὡς κυνηγὸν γονατιστὸν (διὰ νὰ κρύπτεται ἡ χωλότης), κύπτοντα πρὸς τὰ κάτω (διὰ νὰ κρύπτεται ἡ κυφότης), καὶ σκοπεύοντα (διὰ νὰ μὴ φαίνεται ὅτι εἶνε μονόφθαλμος).— **140-142.** Α'.) *Τρόπις*, τρόπος, τόπος, κόπος, κόρος, κύρος, κῦτος. — Β'.) *Ἕλος*, ὅλος, πῶλος, πόρος, ὅρος, ὄνος, πόνος, *πόντος*. — Γ'.) *Πάρις*, Πάρος, πόρος, φόρος, ὅρος, ὅλος, ἄλλος, ἅλας, *Αἴας*. — **143 - 145.** Α') Κύων.—Β') Λέων. —Γ') Ὄνος.— **146 - 150.** Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος Τ σχηματίζονται αἱ λέξεις, τρέχεις, τέμνω, ἀτμός, τρόπος, τάρρος.—**151.** ΘΑΛΕΙΑ (1, Θεμιστοκλῆς. 2, Ἀλκιβιάδης. 3, Λεωνίδας. 4, Ἐπαμεινώνδας. 5, Ἰφικράτης. 6, Ἀγησίλαος).—**152.** ΕΛΛΑΣ (1, Ἄρτεμις. 2, Νικολαΐεφ. 3, ΜῆΔον. 4, κΑι. 5, ΜυΣία).—**153.** Δὶς καὶ τρὶς τὸ καλόν, τὸ δὲ κακὸν οὐδ' ἅπαξ.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἶσιν ἀπαράδεκτα.

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝΟΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE]

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 161]

ΙΒ

Ο ΤΟ-ΧΟ ΚΑΙ Ο ΚΑΖΗΣ

Τῆς πρώτης ἐκπλήξεως παρελθούσης, ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ ἔκαμε σημεῖον εἰς ὅλας τὰς λέμβους νὰ πλησιάσωσιν, ὥστε νὰ ἠμπορέσουν νὰ κούσουν ὅλοι τὴν φωνήν του.

«Ἡ πλησιεστέρα ξηρὰ εἶνε ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα» εἶπεν, ὅταν παρετάχθησαν περὶ αὐτὸν αἱ λέμβοι. «Μόλις ἀπέχομεν ἀπ' αὐτῆς διακοσίας λεύγας. Εἶνε τὸ μόνον μέρος ὅπου ἐλπίζομεν νὰ φθάσωμεν, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἀπαντήσωμεν κανὲν πλοῖον νὰ μας συμπαραλάβῃ. Αἱ ἄλλαι νῆσοι τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ ἤπειρος εὑρίσκονται εἰς πολὺ μεγαλητέρας ἀποστάσεις. Ἐὰν ἔχωμεν οὔριον ἄνεμον, εἰμποροῦμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα ἐντὸς πέντε ἢ ἓξ ἡμερῶν. Ἀλλ' ἂν ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ νηνεμία, φοβοῦμαι μήπως τὸ ταξείδιόν μας διαρκέσῃ πολὺ περισσότερον. Σᾶς συνιστῶ λοιπὸν μεγάλην ἀκρίβειαν καὶ αὐστηρότητα περὶ τὴν διανομὴν τῶν ζωοτροφιῶν. Ἴσον δρόμον τώρα, τὸν γνωρίζουν καλὰ οἱ κύριοι κυβερνῆται τῶν λέμβων. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ ἦτο πολὺ φρονιμώτερον νὰ ταξειδεύωμεν ὅλοι ὁμοῦ, ἢ μᾶλλον νὰ μὴ ἀπομακρυνώμεθα πολὺ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ εἰμποροῦμεν ν' ἀναχοινῶμεν ἀμοιβαίως τὰς καθημερινὰς παρατηρήσεις μας καὶ ν' ἀποφεύγωμεν οὕτω τοὺς κινδύνους τῆς ἀποπλανήσεως. Διατάσσω λοιπὸν γενικὴν συνάθροισιν τῶν λέμβων καθ' ἑκάστην, τὴν δωδεκάτην καὶ ἡμίσειαν.

«Ο ΚΑΖΗΣ ΠΛΗΣΙΑΣΑΣ ΤΟΝ ΤΟ-ΧΟ» (Σελ.180)

Τὴν νύκτα θὰ ἔχωμεν τὰ φανάρια μας ἀναμένα διὰ νὰ βλεπώμεθα. Χάρις εἰς τὰ τρία αὐτὰ μέτρα, ἐλπίζω νὰ φθάσωμεν αἰσίως.»

Ὁμόθυμος ἀναφώνησις ἐξ ὅλων τῶν πληρωμάτων ἐπευφήμησε τὸ λογίδριον τοῦτο:

«Ζήτω ὁ πλοίαρχος!»

Αἱ συνεταὶ αὗται ὁδηγίαι ἴσχυσαν νὰ διαλύσουν ἀμέσως καὶ ὡς διὰ μαγείας τοὺς φόβους τῶν ἐπιβατῶν καὶ νὰ τους ἐμπνεύσουν θάρρος καὶ ἐμπιστοσύνην! Ἄλλως τε ἡ θάλασσα ἦτο τόσῳ γαλήνιος καὶ ὡραία, ὁ οὐρανὸς τόσον ἴλαρός, ὅλαι ἐκεῖναι αἱ λέμβοι τόσον καθάριαι καὶ εὐπρόσωποι μὲ τὰς τριχρόους σημαίας των, ὥστε τὸ θέαμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀπεδίωκε τὴν ἰδέαν τοῦ κινδύνου. Τὸ ναυάγιον τοῦτο εἶχε μᾶλλον ὄψιν ἑορτῆς. Ἐδύνατό τις νὰ φαντασθῇ εὐκόλως ὅτι εὑρίσκεται εἰς θαλασσίαν ἐκδρομὴν χάριν ἀναψυχῆς ἢ εἰς λεμβοδρομίαν· ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶνε ζῷον τόσῳ παραδόξως πλασμένον, τόσῳ εὐκίνητον πρὸς τὰς ἐκ τοῦ περιβάλλοντος ἐντυπώσεις, ὥστε

κανεὶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συλλογισθῇ ὅτι εὑρίσκοντο εἰς κρίσιμον περίστασιν καὶ μάλιστα σχεδὸν εἰς ἀπελπιστικήν.

Καὶ ὅμως αὐτὴ ἦτο ἡ ἀλήθεια. Ὅταν ὁ πλοίαρχος Μανκαρὸ ἔλεγεν ὅτι θὰ ἔφθαναν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα ἢ θὰ συνήντων καθ' ὁδὸν πλοῖον, ὀλιγίστας εἶχε κατὰ βάθος ἐλπίδας. Μόνος αὐτός, μὲ τὴν βαθεῖαν γνῶσιν τῶν ναυτικῶν πραγμάτων, εἶχε καταμετρήσῃ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου. Μόνος αὐτὸς εἶχεν ὑπολογίσῃ ἐντὸς δέκα λεπτῶν, τὴν ὥραν καθ' ἣν θὰ κατεβυθίζετο ἡ Ἥρα. Μόνος αὐτός, τέλος, ἤξευρε καλὰ τί ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ καὶ τί νὰ φοβῆται.

Ἀλλὰ τὰ συμπεράσματά του τὰ ἐκράτει μυστικά, ἤξευρε δὲ νὰ ἐμπνέῃ πάντοτε εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν δυστυχεῖς τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα, ὥστε ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἀργότερα νὰ μάθουν αὐτοὶ τὴν φρικώδη ἀλήθειαν . . .

Ἀνεχώρησαν διευθυνθέντες νοτιοδυτικῶς. Αἱ λέμβοι κατεῖχον ἕκτασιν ἑκατὸν μέτρων περίπου καὶ προυχώρουν διὰ τῶν κωπῶν, διότι οὐδ' ὁ ἐλάχιστος ἄνεμος ἔπνεε. Διεσκέδαζον ἤδη ἀγωνιζόμενοι περὶ ταχύτητος, ἦσαν δὲ ὅλοι φαιδροὶ καὶ ἀντήλλασσον ἀπὸ λέμβου εἰς λέμβον χαιρετισμοὺς καὶ ἀστειότητας.

Μετ' ὀλίγον ὁ ἥλιος κατῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος καὶ ἔδυσεν ἐν μέσῳ πλημμύρας χρυσοῦ, χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νέφος νὰ τὸ στολίσῃ διὰ τῶν χρωμάτων του. Εἰς τὰς ἓξ ἐγευμάτισαν εἰς ὅλας τὰς λέμβους, διὰ πρώτην φοράν. Ἡ διαταγὴ τοῦ πλοιάρχου ἐτηρήθη κατὰ γράμμα. Ἑκάστη λέμβος εἶχε κατὰ μέσον ὅρον τεσσαράκοντα ψυχάς, ἦτο δ' ἐφωδιασμένη μὲ 240 λίτρας ὕδατος, 120 λ. οἴνου, 200 χιλιόγραμμα διπυρίτου καὶ 100 χιλιόγραμμα κρέατος βοείου παστοῦ. Ἐὰν ἐξ αὐτῶν ἐλάμβανεν ἕκαστος 250 γραμμάρια τὴν ἡμέραν, ὑπῆρχε κρέας διὰ δέκα ἡμέρας· διπυρίτης διὰ δύο ἑβδομάδας περίπου· οἶνος καὶ ὕδωρ διὰ δώδεκα ἡμέρας. Ὁ ἁπλοῦς οὗτος ὑπολογισμὸς ἴσχυσε νὰ δώσῃ ἐκτάκτως ὡραίαν γεῦσιν εἰς τὸ παστὸν κρέας καὶ εἰς τὸν διπυρίτην, πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἠγάπων τόσον ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὅλοι ἔφαγον μετ' ὀρέξεως Κανεὶς δὲν ἔρριψεν οὔτε ψυχίον. Ἀκόμη καὶ ὕδωρ ἔπιον πολύ, — τὴν μερίδα του ὅλην ἕκαστος — ποτὲ τὸ ὁποῖον ὀλίγον ἀγαπῶσι καὶ ὀλίγον πίνουσιν οἱ ναυτικοί.

Καὶ ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Εὐτυχῶς ἦτο θερμὴ ὡς ὡραία ἡμέρα εὐρωπαϊκῆς ἀνοίξεως, ἡ δ' ἔλλειψις τῆς στέγης δὲν ἦτο ὡς ἐκ τούτου ἐπαισθητή. Φαντασίαι ζωηραὶ καὶ ρομαντικαί, ὡς ἡ τοῦ Χάνδου, τῆς Ἀνθῆς, καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Παύλου, εὐαισθήτου ἤδη πρὸς τὰ θέλγητρα τῆς φύσεως, ὅσον δὲν ἐπίστευεν οὔτε αὐτός, εὗρον κατ' ἀρχὰς ἀληθῆ ἡδονὴν εἰς τὸν μακρὸν τοῦτον ἀνὰ τὸν ἀπέραντον ὠκεανὸν περίπατον ὑπὸ τοὺς ἀστέρας τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου. Μακράν, οἱ ἐρυθροὶ φανοὶ τῶν ἄλλων λέμβων ἔστιζον ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸ βαθὺ κυανοῦν τῆς θαλάσσης. Δὲν ἦσαν μόνοι, καὶ ὅμως πόσον μικροὶ καὶ πόσον ἀσθενεῖς ἐλογίζοντο ἐν τῷ ἀπεράντῳ κύκλῳ τοῦ νυκτερινοῦ τούτου ὁρίζοντος! Ἡ ἰδέα τοῦ ἐνδεχομένου κινδύνου τοὺς ἔκαμνε νὰ μὴ ἐκτιμῶσι τὴν σχετικὴν ἀσφάλειαν τῆς παρούσης ὥρας. Πρᾶγμα παράδοξον! Ἡ Ἀνθὴ ἐσχεδίαζε νὰ γράψῃ πρὸς τὰς ἐν Καλκούττῃ φίλας της τὰς ἐντυπώσεις της εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου θὰ εὕρισκον γραμματοκιβώτιον.

Ὁ Χάνδος, ὁ Παῦλος καὶ ὁ κ. Κλοκκὲν ἐζήτουν ἐπιμόνως νὰ λάβουν καὶ αὐτοὶ τὰς κώπας ὅταν οἱ ναῦται ἤθελον κουρασθῇ. Ὁ Κάζης κατώρθωσε νὰ κατασκευάσῃ διὰ τῆς πολιτίμου του ζώνης καὶ τοῦ τάπητος τῆς πρώρας, τεταμένου ἐπὶ δύο κωπῶν, ἀληθῆ θαλαμίσκον διὰ τὴν κυρίαν Ὁμολλοᾶ καὶ τὴν Ἀνθήν. Περὶ τὸ μεσονύκτιον τὸ πλήρωμα διηρέθη εἰς τρεῖς ὁμίλους, ἐξ ὧν αἱ δύο θὰ ἐκοιμῶντο, ἐν ᾧ ὁ τρίτος θὰ ἐκωπηλάτει. Ἐξηπλώθησαν ἐπὶ τῶν βάθρων, ἔκαμον προσκεφάλαια τὰσπρόρρουχα, τὰ ὁποῖα ἔφεραν μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

Τὴν πρωΐαν αἱ λέμβοι εὑρέθησαν ἀπομεμακρυσμέναι ἀπ' ἀλλήλων περισσότερον τῆς προτεραίας, ἀλλὰ τὴν δωδεκάτην καὶ ἡμίσειαν κατὰ τὴν διαταγὴν συνηθροίσθησαν ὅλαι ἐν τάξει. Εἶχον διατρέξῃ 29 ναυτικὰς λεύγας περίπου, ἀλλ' εἶχον παρεκκλίνῃ πρὸς νότον περισσότερον ἀφ' ὅσον ἐχρειάζετο διὰ νὰ εὑρίσκωνται πάντοτε ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα. Ἡ κοινὴ αὕτη λοξοδρόμησις ἀπεδείκνυεν ὅτι εὑρίσκοντο ἐπὶ ρεύματος θαλάσσης φερομένου πρὸς τὸν νότιον πόλον. Ἐδέησε λοιπὸν νὰ τὸ λάβουν καὶ αὐτὸ ὑπ' ὄψει, διὰ νὰ κανονίσουν τοῦ λοιποῦ τὴν πορείαν των· οἱ κυθερνῆται τῶν λέμβων ὑπελόγισαν ἕκαστος χωριστά, ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν ὑπὸ τοῦ στολίσκου τὸ μέσον ἐξαγόμενον. Μετὰ τοῦτο ἐξεκίνησαν πάλιν ἄνευ χρονοτριβῆς.

Ἐπὶ τῶν λέμβων ἐβασίλευεν ἡ αὐστηροτέρα πειθαρχία. Οἱ κωπηλάται διεδέχοντο ἀλλήλους μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀκρίβειαν. Ἀλλ' ἡ ἐλπὶς νὰ φθάσουν ἐντὸς ἓξ ἡμερῶν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα ἀπέβαινεν ὁλονέν χιμαιρική. Ἤδη ὅλοι εἶχον ἀναλάβῃ τὰς ἕξεις των. Οἱ ναῦται διηγοῦντο, καθεὶς μὲ τὴν σειράν του, ἱστορίας θαλασσινάς, μεταξὺ δὲ τῶν μυθολόγων τῶν εὐαρεστότερον ἀκουομένων, διεκρίνετο ὁ Κομπεροῦσσος.

Ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ καὶ ἡ Ἀνθὴ ἐφυλλομέτρουν δύο - τρία βιβλία, τὰ ὁποῖα εἶχον παραλάβῃ μεθ' ἑαυτῶν. Ὁ δὲ Χάνδος καὶ ὁ Παῦλος, κουρασμένοι ἐκ τῆς κωπηλασίας, ἐκοιμῶντο εἰς τὰ διαλείμματα.

Μόνον ὁ Κάζης ἠγρύπνει διαρκῶς. Εἶχε παρατηρήσῃ ἓν φαινόμενον παράδοξον, περὶ ὥραν πέμπτην τῆς ἑσπέρας.

Ὁ κ. Κλοκκέν, τὸν ὁποῖον ὁ κίνδυνος καὶ ἡ ἀγωνία δὲν εἶχον ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὰς προσφιλεῖς του μελέτας, εἶχε λάβῃ ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ πολύτιμον χαρτοφυλάκιον, τὸ περιέχον τὴν πλάκα τοῦ Κανδαχάρ. Εἶνε περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν διέτρεξε κανένα κίνδυνον νὰ τὴν λησμονήσῃ ἐπὶ τῆς Ἥρας. Διὰ χιλιοστὴν ἴσως φορὰν τὴν παρεστήρει, τὴν ἐξήταζε, τὴν ἐμελέτα σιωπηλῶς. Τὸ θέαμα τοῦτο ἦτο τόσῳ δυσάρεστον διὰ τὸν Κάζην, πεποτισμένον ἀκόμη ἐκ τοῦ ἐνστιγματικοῦ μίσους κατὰ τῆς χρυσῆς πλακός, ὥστε ὁ πιστὸς ὑπηρέτης ἐστράφη πρὸς τὴν πρύμνην διὰ νὰ μὴ τὴν βλέπῃ.

Ἐξαίφνης τότε συνέλαβεν ἓν κίνημα τοῦ Τὸ-Χό. Ὁ παράδοξος ἄνθρωπος ἀνεφριάσεν, ἀνηγέρθη, ἤνοιξεν ὑπερμεγέθεις ὀφθαλμοὺς καὶ παρετήρει τὴν χρυσῆν πλάκα μ' ἔκφρασιν καταπλήξεως, λατρείας, ἀπληστίας. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν εἶχε μετακινηθῇ σχεδὸν ἀπὸ τὴν θέσιν του, συνεσπειρωμένος ἐκεῖ ὡς ζῷον, τρώγων καὶ πίνων ὅ,τι τῷ ἔδιδον, λαμβάνων ἐνίοτε καὶ τὴν κώπην, ὁσάκις οἱ ναῦται την ἔθετον εἰς τὴν χεῖρά του, ἀλλ' ἀδιάφορος κατὰ τὸ φαινόμενον πρὸς ὅλα τὰ συμβαίνοντα περὶ αὐτόν. Ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰπατηθῇ τις ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τοῦ βλέμματός του κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἦτο ἔκφρασις πόθου διαπύρου, ἀγρίου, ἀκατανικήτου, οὐδὲν ἔχουσα κοινὸν πρὸς τὴν συνήθη τοῦ ἀνθρώπου ἀπάθειαν καὶ ἠλιθιότητα.

Ὁ κ. Κλοκκὲν ἐπανέθηκε τὴν πλάκα εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὁ δὲ Τὸ—Χὸ εἶδεν ὅτι παρετηρήθη. Ὑστὸτε ἀνέλαβεν ἀμέσως τὴν συνήθη του ὄψιν καὶ μετ' ὀλίγον προσεποιήθη ὅτι κοιμᾶται.

Ἀλλ' ἡ ὑποψία τοῦ Κάζη ἠγρύπνει. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου πεπεισμένος ὅτι ἡ πλάξ τοῦ Κανδαχὰρ ἦτο κατὰ βάθος ἡ αἰτία ὅλων τῶν δεινῶν τῆς οἰκογενείας Ροβινσῶνος, δὲν ἐδίστασε ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν καὶ τῆς Ἥρας τὴν ἀπώλειαν. Πόθεν λοιπὸν ὁ ἐλεεινὸς καὶ ἄθλιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος ἠσθάνετο τόσον ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν πλάκα; Διατί ἀπέβαλεν αἰφνιδίως τὴν ἀπάθειάν του τὴν κτηνώδη, μόλις τὴν εἶδε; Διατί ἔσπευσε νὰ τὴν ἀναλάβῃ, ἅμα εἶδεν ὅτι τὸν παρετήρουν; Μήπως λοιπὸν ἔπαιζε κανὲν πρόσωπον; Μήπως δὲν ἦτο ὅ,τι ἐφαίνετο; Ἀλλὰ τότε τί ἦτο; Τί ἤθελε; Πρὸς ποῖον σκοπὸν προσεποιεῖτο τὸν ἠλίθιον;

Ὁ Κάζης δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος. Ταὐτοχρόνως λάμψις τις ἀμυδρὰ ἤργισε ναυγάζῃ ἐντός του. Τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ πρὸ ὀλίγου Τὸ - Χό, ὁ ὄρθιος Τὸ - Χό, ὁ προσηλωμένος καὶ ἄγριος, δὲν τῷ ἦτο ἄγνωστος. Κάπου εἶχεν ἴδῃ μίαν φυσιογνωμίαν, ἓν βλέμμα, μίαν κατατομήν πού του ὡμοίαζε· ἀλλὰ ποῦ; πότε; πῶς; Ὁ Κάζης δὲν ἤξευρε. Ἡ ὑπόνοιά του δὲν εἶχε προσλάβῃ ἀκόμη μορφὴν ὡρισμένην. Ἀλλ' ἀδιάφορον, ἡ ὑπόνοια εἶχε γεννηθῇ. Ὁ Κάζης εἶχεν ἐστραμμένον τὸ ὄμμα ἐπὶ τοῦ Τὸ-Χό.

Μετὰ μίαν ὥραν δὲν τῷ ἔμενε καμμία ἀμφιβολία. Ὁ Τὸ - Χὸ ἐννόει ὅτι παρετηρεῖτο καὶ προσεπάθει νὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἐπρόσεχεν εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν ταύτην. Ἀλλ' ἐπρόσεχεν ἀπεναντίας πολύ.

Ματαίως προσεποιεῖτο τὸν κοιμώμενον. Ὁ Κάζης τὸν εἶδε δὶς ἢ τρὶς ἡμιανοίγοντα σχεδὸν ἀδιορατῶς τὰ βλέφαρα καὶ περιφέροντα βλέμμα λαθραῖον. Καὶ ναὶ μὲν τὸ κίνημα ἐξετελεῖτο θαυμασίως, μὲ τέχνην ὑπέροχον· ἀλλ' εἰς Ἰνδὸς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παγιδευθῇ ἀπὸ τόσον ἁπλῆν πανουργίαν. Ὁ Κάζης ἀντελήφθη τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἀμέσως.

Ἐσκέφθη τότε ὅτι διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἀποτελεσματικῶς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἦτο ἀπαραίτητον νὰ μὴ φαίνεται οὔτε κἂν ὅτι τὸν προσέχει. Καὶ διὰ τοῦτο ἔστρεψεν ἀμέσως τὰ νῶτα πρὸς τὸν Τὸ - Χό.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Τὸ - Χὸ εἶχεν ἴδῃ τὸ μαγνητικὸν ἐκεῖνο βλέμμα προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ. Δὲν ἤθελε δὲ τίποτε περισσότερον διὰ νὰ λάβῃ τὰ μέτρα του.

Τότε, μεταξὺ τῶν δύο τούτων τῆς αὐτῆς δυνάμεως ἀντιπάλων, ἤρχισε παράδοξος μονομαχία, βωβὴ καὶ ἀκήρυκτος. Ἐνῷ ἐφαίνοντο ξένοι ὅλως πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀδιάφοροι, ὁ εἷς προσεπάθει νὰ μὴ χάσῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸ βλέμμα του καὶ ἀπὸ τὸν νοῦν του. Τὸ δὲ περιεργότερον εἶνε ὅτι καὶ οἱ δύο εἶχον συναίσθησιν τοῦ ἀνωφελοῦς τῶν προσπαθειῶν τούτων. Κατὰ τὸ φαινόμενον τίποτε ἐκ τοῦ κτηνώδους ἤθους του δὲν εἶχεν ἀποβάλῃ ὁ Τὸ - Χό· ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κίνησίς τις σπασμωδικὴ τοῦ βλεφάρου, τοῦ χείλους, τῆς ῥινός, τὸν ἐπρόδιδεν. Ὁ Κάζης ἔστρεφεν ἐπιμόνως τὰ νῶτα πρὸς τὸν Τὸ - Χό. Ἀλλ' ἡ ἐπιδήτευσις αὕτη ἦτο ἔνδειξις ἰσχυρά.

Τοῦτο διήρκεσεν ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. Περὶ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἡμέρας, ἥτις ἦτο ἡ τετάρτη τοῦ ναυαγίου, οἱ ναυαγοὶ παρετήρησαν μετὰ τρόμου γεγονὸς πολὺ ἀνησυχαστικόν. Τὰ βαρέλια τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ οἴνου, ἀντὶ νὰ περιέχωσιν ἀπὸ 120 λίτρας ὑγροῦ, περιεῖχεν μόνον ἑκατόν, τόσον ταχεῖα ἐγίνετο ἡ ἐξάτμισις ὑπὸ

τὸν τροπικὸν ἐκεῖνον ἥλιον. Ἦτο ἀπώλεια καθαρὰ 2 ἡμερῶν ὕδατος καὶ 4 ἡμερῶν οἴνου.

Ἀπεφάσισαν νὰ ἐλαττώσουν τὰς μερίδας· καὶ ὅμως ἡ δίψα περισσότερον τῆς πείνης ἐβασάνιζεν ἤδη τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους ἐν τῇ θερμῇ αὐτῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

Εὐτυχῶς πρὸς τὸ ἑσπέρας ἔπνευσεν αὖρα ἐπιτρέψασα νὰναστηλώσουν τοὺς μικροὺς ἱστοὺς καὶ νὰναπετάσουν ἱστίον. Διέτρεξαν 12 ναυτικὰ μίλια ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν κωπῶν. Μὲ τοιαύτην ταχύτητα θὰ ἠδύναντο νὰ φθάσουν ἐντὸς 48 ὡρῶν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Πάσχα. Τῆς αὔρας ἐπωφελήθησαν οἱ κωπηλάται διὰ νὰ παραδοθοῦν εἰς ὕπνον νήδυμον.

Ἦτο μεσάνυκτα περασμένα, ὁ δὲ πλοίαρχος Μανκαρύ, παρὰ τὸ πηδάλιον πάντοτε, ἐφαίνετο ὁ μόνος σχεδὸν που δὲν ἐκοιμᾶτο εἰς ὅλην τὴν λέμβον, ὅταν μελανὴ σκιά, καλύπτουσα τὸ πρόσωπον διὰ πέπλου, ὡλίσθησε σιωπηλῶς ἕρπουσα διὰ μέσου τῶν κοιμωμένων καὶ ἐπλησίασε τὸν κ. Κλοακέν, ὁ ὁποῖος ἐκοιμᾶτο στηρίζων τὰ νῶτα ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ. Ἦτο ὁ Τὸ-Χό, νομίσας ἐπὶ τέλους τὸν Κάζην ἡττηθέντα ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ καταληφθέντα ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Φθὰς πλησίον τοῦ ἀρχαιολόγου, κατεκλίθη πλησίον του καὶ ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος. Εἶτα ἔσυρε τὴν δεξιάν του χεῖρα σιγὰ-σιγὰ μέχρι τοῦ στήθους τοῦ γείτονός του, σκοπεύων βεβαίως νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὸ χαρτοφυλάκιον, ὅταν χεὶρ ἄλλη ἥρπασε τὴν ἰδικήν του καὶ τὴν ἐκράτησε σφιγκτὰ ἐντὸς παλάμης σιδηρᾶς.

Ἦτο ὁ Κάζης, ὁ ὁποῖος εἶχε προϊδῇ τὴν ἀπόπειραν καὶ ὁ ὁποῖος, ἐπωφεληθεὶς τοῦ σκότους τῆς νυκτός, εἶχεν εἰδοποιήσῃ τὸν κ. Κλοακὲν καὶ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ πῖλον, φόρεμα καὶ θέσιν.

«Ἔλα ὦ! ποῦ θά μου πᾷς» ἐφώναξεν. Ἡ τέχνη σου δὲν σε ὠφέλησε τίποτε. Νά, σ' ἔπιασα!»

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἀπεκρίθη τίποτε. Ἔκρινε καλόν, φαίνεται, νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσποιῆται τὸν ἠλίθιον.

Ἀλλ' εἶχε συλληφθῆ ἐπ' αὐτοφώρῳ. Ὁ πλοίαρχος εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Κλοακὲν περὶ τοῦ συμβάντος, ἀφύπνισεν ἀνθρώπους τινὰς καὶ τους διέταξε νὰ δέσουν τὸν Τὸ-Χό, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβεν οὕτω τὴν παρὰ τὴν πρῶραν θέσιν του.

Τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἀθορύβως, ἀλλὰ τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἀπετέλεσε φυσικῶς τὸ θέμα ὅλων τῶν συνδιαλέξεων. Μόνος ὁ Κάζης δὲν ἐπρῴφερε λέξιν. Εἶχεν αὐτὸς τὸ σχέδιόν του, τὸ ὁποῖον ἀνεκοίνωσε μετ' ὀλίγον εἰς τὸν πλοίαρχον, ζητῶν τὴν συγκατάθεσίν του, τὴν ὁποίαν τῷ παρεχώρησεν οὗτος διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς.

Εἶδον τότε τὸν γηραιὸν στρατιώτην ἀναλαμβάνοντα ἔργον δύσκολον. Πλησιάσας τὸν Τὸ-Χό, τὸν ὁποῖον τὰ δεσμὰ ἀπεστέρουν τῆς χρήσεως τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἓν ξυράφιον, ἓν ψαλίδιον, ἓν τεμάχιον σάπωνος, ἔκοψε κατ' ἀρχὰς τὴν πυκνὴν κόμην τοῦ αἰχμαλώτου, μετὰ ταῦτα ἐσαπώνισε τὸ πρόσωπόν του καὶ το ἐξύρισεν ὅλον.

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἔκαμνε καμμίαν ἀντίστασιν, κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, ἐν ᾧ οἱ ναῦται παρηκολούθουν γελῶντες τὴν ἀστείαν ταύτην ἐργασίαν. Ἡ μεταβολὴ ὅμως τὴν ὁποίαν ὑπέστη δι' αὐτῆς ἡ φυσιογνωμία τοῦ μυστηριώδους ἀνθρώπου ἦτο θαυμαστή.

Δὲν ἦτο οὔτε μαῦρος, οὔτε μιγάς, οὔτε κἂν πολὺ μελαγχροινός. Πυκνὸν στρῶμα κόνεως ἄνθρακος τῷ προσέδωκε τὴν χροιὰν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εἶχον ἐκλάβῃ ὡς πραγματικήν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου εἶχεν ἀλλοιώσῃ τεχνικώτατα τὰ χαρακτηριστικά του δι' ἐπιχρισμάτων ἐκ γύψου καὶ παραγεμισμάτων, ὅπως κάμνουν οἱ ἠθοποιοί. Τὰ ἐπιχρίσματα ταῦτα ξηρανθέντα καλῶς εἶχον γίνῃ ἓν μὲ τὴν ἐπιδερμίδα καὶ ἐκ τούτου ἐδυσκολεύθη ὁ Κάζης νὰ τἀποτρίψῃ. Ἀλλ' ἦτο ὑπομονητικὸς καὶ κατώρθωσε νὰ φέρῃ τὸ ἔργον του εἰς πέρας.

Τότε μόνον ἐστάθη καὶ παρετήρησε τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ Τὸ-Χὸ δὲν ἦτο πλέον ὁ ἴδιος. Τώρα ἦτο ἓν πρόσωπον τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Ἀνθὴ καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Χάνδος καὶ ἡ κυρία Ὁμολλοᾶ καὶ αὐτὸς ὁ κ. Κλοακὲν ἐγνώριζον καλὰ ὅσον καὶ ὁ Κάζης· ἦτο ὁ διερμηνεὺς ὁ κακοῦργος τῆς Σαϊγκόν.

«Ὁ Κρά-Ὄγκ-Δίγκ! Δὲν εἶχα καμμίαν ἀμφιβολίαν!» ἀνέκραξεν ὁ γηραιὸς στρατιώτης.

«Ὁ ἄνθρωπός που ἀναποδογύρισε τὴ βάρκα τοῦ Χάνδου 'ς τὴν Καλκούττα!» ἀνέκραξεν ὁ κ. Κλοακέν.

Καὶ ταὐτοχρόνως ὁ Κῶδιξ :

«Μὰ τὴν πίστι μου, εἶνε ὁ Ἀνναμίτης πού μου ἐπρότεινε νὰ λιποτακτήσω.»

Εἶτα δὲ ὁ Κομπεροῦσσος :

«Αἴ σύ, τ' ἀδρέφι, μαζί σου δὲν 'πέρασα μιὰ βραδυὰ 'ς τὴν Καλκούττα ;

— Νὰ ἰδῇς που αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ φεῖδι καὶ ὁ δολοφόνος τοῦ συνταγματάρχου. Κανεὶς δὲν μού το βγάζει»· ἐψιθύρισεν ὁ Κάζης.

Ὁ μυστηριώδης ἄνθρωπος ἀπεγυμνώθη τοῦ προσωπείου φυσικῶς καὶ ἠθικῶς· τὸ ἔβλεπεν. Ἤνοιξε τότε τοὺς ὀφθαλμούς, ὀφθαλμοὺς ἀγρίους, ἀπροσποιήτους καὶ ἔρριψεν ἐφ' ὅλων, ὅσοι τον περιεστοίχιζον, βλέμμα πλῆρες μίσους καὶ περιφρονήσεως.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ

Μεγάλη κίνησις ἦτο εἰς τὴν πολίχνην Μ* Ἀγόρια μὲ καθαρὰ ἐνδύματα, καλοκτενισμένα καὶ περιποιημένα, κοράσια μὲ κάτασπρα φορέματα, μὲ μαλλιὰ πλεγμένα εἰς πλεξίδας, ἢ λυτὰ εἰς τοὺς ὤμους, διευθύνοντο εἰς ἓν μεγαλοπρεπὲς κτίριον, τὸ ὁποῖον ἔκειτο εἰς τὴν ὡραιοτέραν καὶ ὑγιεινοτέραν θέσιν τῆς πολίχνης.

Τὸ κτίριον ἐκεῖνο ἦτο τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἔκτισε δι' ἐξόδων του εἰς πλούσιος συμπολίτης, ὅστις ἐπῆγε πτωχὸν παιδὶ εἰς τὰ ξένα καὶ τώρα ἦτο μεγαλέμπορος εἰς τὴν Αἴγυπτον, κερδίσας μεγάλην περιουσίαν μὲ τὴν φιλοπονίαν καὶ τὴν τιμιότητά του. Τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο κτίριον διῃρεῖτο εἰς δύο μέρη· τὸ ἓν ἐχρησίμευεν ὡς σχολεῖον τῶν ἀρρένων, τὸ δὲ ἄλλο ὡς παρθεναγωγεῖον.

Ἐκεῖ διευθύνοντο ἀγόρια καὶ κοράσια. Τί συνέβαινε ;

Ὁ εὐεργέτης τῆς πολίχνης, ὁ τόσα ἐξοδεύσας διὰ τὸ σχολεῖον καὶ τόσα ἐξοδεύων ἀκόμη ἕκαστον ἔτος διὰ τὴν συντήρησίν του, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐώρταζε τοὺς χρυσοῦς γάμους του· πενῆντα ὁλόκληρα ἔτη εἶχαν περάσῃ ἀφ' ὅτου ὑπανδρεύθη, πενῆντα ἔτη εὐτυχίας ἔζησε μὲ τὴν ἀγαπητήν του σύζυγον, καὶ σήμερον μὲ ἄσπρα μαλλιὰ καὶ οἱ δύο ἐπανηγύριζαν τὴν ἡμέραν τῆς ἑνώσεώς των. Ἦσαν μακράν, εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' ἠθέλησαν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν χαράν των καὶ τὰ παιδία, διὰ τὰ ὁποῖα τόσον ἐφρόντιζαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔστειλαν διάφορα δῶρα νὰ μοιρασθοῦν εἰς αὐτά. Ἐπρόκειτο νὰ τραγῳδήσουν τὰ παιδία, νὰ παίξουν καὶ ἔπειτα νὰ λάβουν τὰ δῶρα των καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εὐχαριστημένα καὶ εὐτυχῆ εἰς τὰς οἰκίας των.

Ταῦτα πάντα συνέβησαν ὅπως εἶχαν προσχεδιασθῆ· τὰ παιδία διῆλθον μίαν τῶν εὐτυχεστάτων ἡμερῶν τῆς ζωῆς των· μὲ μορφὴν ἀκτινοβολοῦσαν ἀπὸ χαρὰν ἐπέστρεφον, ἀλλ' ἐν ᾧ διήρχοντο πρὸ μιᾶς οἰκίας τῆς ὁποίας ἡ πρόσοψις ἦτο στολισμένη μὲ ἀγιόκλημα, πρὸς στιγμὴν ἐφάνη εἰς τὸ παράθυρον ἓν κλαυμένον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον ἐξηφανίσθη.

— Ἡ καϊμένη ἡ Φωτεινή! ἐψιθύρισεν ἓν κοράσιον πρὸς ἕν ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἦτο πλησίον του. Δὲν ἤτανε νὰ μὴ περάσῃ ἀπὸ τὴν λίμνην!

Ναί, ἡ καϊμένη ἡ Φωτεινή! Λευκονδυμένη καὶ κομψὴ ἐστέκετο τὸ πρωϊ ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτην καὶ παρετήρει μὲ φιλαρέσκειαν τὸ χαριτωμένον πρόσωπόν της. Ἦτο κατευχαριστημένη μὲ τὸν ἑαυτόν της. Τόσον ὡραῖα ὑποδηματάκια, τόσον ὡραίας δαντέλας, τόσον ὡραίας κορδέλας καμμία ἄλλη βεβαίως δὲν θὰ ἐφόρει. Καὶ τὸ πρόσωπόν της, τὸ σῶμά της ἦσαν τόσον ὡραῖα!

Τὸ δὲ βλέμμα της ἀκτινοβολοῦν ἀπὸ ὑπερηφάνειαν καὶ αὐτοθαυμασμὸν ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ εἰς τὸν καθρέπτην.

— Τί κάνεις αὐτοῦ, Φωτεινή ; εἶπεν ἡ μήτηρ της, ἡ ὁποία, εἰσελθοῦσα τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἶδεν μὲ λύπην τὴν φιλάρεσκον στάσιν τῆς θυγατρός της. Πήγαινε γρήγορα κάτω καὶ κόψε μερικὰ λουλούδια διὰ νὰ κάμῃς καὶ σύ ἀνθοδέσμην ὅπως τἄλλα τὰ κορίτσια. Ἀλλὰ κύταξε μὴ πᾷς εἰς τὴ λίμνη· ἀκοῦς ; ἐπρόσθεσε μὲ ἔντονον καὶ αὐστηρὸν τόνον.

Ἡ Φωτεινὴ ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ δωμάτιον ἐντροπιασμένη. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καὶ ἡ ἐντροπὴ καὶ ἡ συμβουλὴ ἐλησμονήθησαν.

— Νὰ μὴν πάγω εἰς τὴν λίμνην ; καὶ διατί ;

εἶπε καθ' ἑαυτήν! Ἡ μητέρα φοβεῖται μήπως πέσω μέσα. Ἴσα ἴσα 'ς τὴ λίμνη εἶνε τὰ ὡραιότερα λουλούδια· ἂν τα κόψω χωρὶς νὰ πάθω τίποτε, τότε δὲν θὰ με μαλώσῃ ἂν το μάθῃ.

— Ὄχι! εἶπεν ἀπὸ μέσα ἡ συνείδησίς της δυνατὰ καὶ καθαρά· ὄχι, αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ! μὴν πᾷς!

Ἡ Φωτεινὴ ὅμως δὲν ἐφρόντιζε ἐκείνην τὴν στιγμὴν ν' ἀκούσῃ τί της ἔλεγεν ἡ συνείδησίς της καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν μικρὰν λίμνην ἥτις ἦτο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου.

Λείρια ἐφύοντο μεταξὺ ἄλλων φυτῶν, κατάλευκα τριανταφύλλα ὑψοῦντο μὲ χάριν· δύο πάπιαι ἐκολύμβων μὲ ἡσυχίαν εἰς τὸ διαυγὲς νερόν.

Ἡ Φωτεινὴ ἐστάθη εἰς τὴν ἀπότομον ὄχθην καταδυσηρεστημένη. Τόση ἀτυχία πάλιν! Πρὸ πολλοῦ εἶχε κάμῃ τὴν παρατήρησιν ὅτι τὰ ὡραιότερα ἄνθη, οἱ ὡραιότεροι καρποί, εὑρίσκοντο ἐκεῖ ὅπου ὀλιγώτερον ἠμπορεῖσε νὰ τα φθάσῃ! Πάντοτε αὐτό της συνέβαινε· αὐτό της συνέβη καὶ τώρα!

Τὰ ὑδροχαρῆ τριανταφύλλα ἐφαίνοντο ὡραιότερα, αἱ δὲ πάπιαι ἐπερίπαιζαν, ἐνόμιζες, τὴν Φωτεινὴν διὰ τὰς ματαίας προσπαθείας της.

— Καλά! εἶπεν αὕτη μετά τινος πείσματος, καὶ ἤρχισε νὰ καταβαίνῃ τὴν κατηφορικὴν ὄχθην. Ἔφθασε κάτω· ἐκεῖ πλησίον ἐκολύμβων τὰ ὑδροχαρῆ τριανταφύλλα.

— Σᾶς κρατῶ ἐπὶ τέλους! ἐφώναξε μὲ θριαμβευτικὸν τόνον. Ἀλλὰ συγχρόνως ἠκούσθη δυνατὴ κραυγή, τὸ νερὸν ἀνετινάχθη ἐπάνω μὲ παφλασμόν, αἱ δὲ πάπιαι καταθορυβημέναι ἐπέταξαν. Ἡ Φωτεινὴ ἔπεσεν εἰς τὴν λίμνην!

Εἷς χωρικὸς διερχόμενος ἐκεῖθεν ἤκουσε τὴν κραυγὴν καὶ ἔτρεξεν εἰς βοήθειαν· τὸ νερὸν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εὐτυχῶς δὲ ἦτο βαθύ. Τὴν ἐσήκωσε καὶ της εἶπε νὰ ὑπάγῃ γρήγορα εἰς τὸ σπίτι της.

Ἡ Φωτεινὴ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ σπίτι· εἰς ποίαν κατάστασιν; Στάζουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καταλασπωμένη, χωλαίνουσα. Φαντάζεσθε τὴν ἔκπληξιν, τὴν λύπην καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τῆς μητρός της.

Ἡ ἑορτὴ εἶχεν ἤδη ἀρχίσῃ· ἠκούοντο αἱ ζωηραὶ φωναὶ τῶν παιδίων τὰ ὁποῖα ἐτραγῳδοῦσαν. Αἴ! τί ὡραῖα που θὰ ἦτο ἐκεῖ!

Ἀλλ' αὐτὴ φοροῦσα ἓν παλαιὸν φόρεμα ἐκάθητο πλησίον ἑνὸς τραπεζίου. Ἐνώπιόν της ἦτο ἀνοικτὸν τὸ τετράδιόν της. Μία σελὶς ἦτο ἤδη γραμμένη.

«Ἡ ἀλαζονεία φέρει ὄλεθρον.» «Ἡ μετάνοια εἶνε πικρὸν ἰατρικόν» πολλάκις ἔγραψε τὰ δύο αὐτὰ ἀποφθέγματα, ὅπως την εἶχε διατάξῃ ἡ μήτηρ της, καὶ τα ἔγραψε μὲ ὡραῖον καὶ καθαρὸν γραφικὸν χαρακτῆρα· μόνον εἰς τὴν τετάρτην σειρὰν τὸ γράψιμον ἦτο μισοσβυσμένον. Ὅταν τὰ παιδία διῆλθον κάτωθεν τῆς οἰκίας της ἓν δάκρυ ἔσταξεν ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα.

— Ἀκόμη τέσσαρας σελίδας! ἐψιθύρισεν ἡ Φωτεινὴ στρέφουσα τὸ φύλλον.

Ἡσυχία ἐπεκράτει εἰς τὴν οἰκίαν· τὸ κοράσιον ἐκάθητο μόνον καὶ ἔγραφε. Ἀκόμη ἠκούοντο αἱ φαιδραὶ φωναὶ τῶν παιδίων, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ ἡσύχου δωματίου ἠκούετο μόνον τὸ τρίξιμον τῆς πέννας ἐπάνω εἰς τὸ χαρτίον· καὶ ἡ μικρὰ χείρ, ἥτις ἤθελε νὰ κόψῃ τὰ ρόδα τῆς λίμνης, ἐξακολουθεῖ νὰ γράφῃ τὰ δύο σοφὰ ἀποφθέγματα· «Ἡ ἀλαζονεία φέρει ὄλεθρον» «ἡ μετάνοια εἶνε πικρὸν ἰατρικόν».

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ ΣΩΖΕΙ...

Σήμερον θὰ ὁδηγήσω τοὺς μικρούς μου ἀναγνώστας εἰς μικρὰν πόλιν τῆς Αὐστρίας. Αἱ οἰκίαι μὲ ὀξυγώνους στέγας εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικραὶ μὲ ἓν ἰσόγειον καὶ ἓν πάτωμα· μόνον αἱ κατοικίαι τῶν πλουσίων ἔχουν δύο ἢ τρία πατώματα.

Ἡ πλουσία οἰκογένεια Ρατάτσκη κατῴκει εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα μεγάλης οἰκίας πρὸ μικροῦ κατασκευασθείσης.

Μίαν κυριακὴν ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ρατάτσκη ἐπῆγαν νὰ κάμουν ἐπίσκεψιν εἰς γειτονικὴν πόλιν ἀπέχουσαν περὶ τὴν μίαν ὥραν μὲ τὸν σιδηρόδρομον· ἀφῆκαν δὲ τὴν μικρὰν των Ἄνναν, πενταετὲς κοράσιον μὲ γαλανὰ μάτια καὶ χρυσᾶ μαλλιὰ εἰς τὴν παιδαγωγόν, ἀφ' οὗ τῇ παρήγγειλαν ἐντόνως νὰ προσέχῃ τὸ παιδί.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν γονέων της ἡ Ἄννα ἐπῆγε καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν πλησίον μικρᾶς τραπέζης ἐπὶ τῆς ὁποίας εὑρίσκετο γευστικώτατον πρόγευμα: τουτέστι γαβάθα γεμάτη ἀπὸ νωπὸν γάλα καὶ ὡραιότατα παξιμάδια.

Ἔξαφνα θίασος ἀθιγγάνων, μὲ ἐνδύματα παρδαλὰ καὶ μὲ ἠλιοκαῆ μορφὴν ἐσταμάτησε πλησίον τῆς οἰκίας· μελῳδικὴ μουσικὴ ἀντήχησε μετ' ὀλίγον, πλῆθος δὲ ἀρκετὸν ἐμαζεύθη εἰς τὸν δρόμον πέριξ τῶν πλανήτων μουσικῶν.

Ἡ παιδαγωγὸς γνωρίζουσα ὅτι ἡ Ἄννα ἐκάθητο ἡσύχως εἰς τὴν τραπεζαρίαν, ἀγαπῶσα δὲ μὲ παραφορὰν τὴν μουσικήν, ἐλησμόνησε τὴν παραγγελίαν τῆς κυρίας της καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν χωρὶς κἂν νὰ φροντίσῃ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν. Ἀλλὰ μόλις ἐξῆλθεν αὕτη εἰς τὴν ὁδὸν ἄνθρωπός τις μὲ φυσιογνωμίαν ἀποτρόπαιον ἐνεφανίσθη εἰς τὴν τραπεζαρίαν. Ἡ Ἄννα καθὼς εἶδε τὸν ἄνθρωπον ἔβαλε ἀγωνιώδεις φωνὰς προσκαλοῦσα τὴν παιδαγωγόν της, ἀλλ' εἰς μάτην· ὁ κακὸς ἄνθρωπος περιέφερε τὰ ὀξέα βλέμματά του ἀπὸ τὴν μικρὰν κόρην εἰς τὰ ἔπιπλα καὶ σκεύη τοῦ δωματίου.

Μετά τινας στιγμάς, τὸ κοράσιον συνελθὸν κἄπως ἀπὸ τὸν τρόμον του, εἶπεν εἰς τὸν ἄγνωστον: «Τί θέλεις, κύριε;»

Ὁ τυχοδιώκτης ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν βραχνήν: «Θέλω χρήματα!»

— Χρήματα; εἶπεν ἡ Ἄννα, δὲν ἔχω· τὸν κουμπαρᾶ μου τον φυλάγει ἡ μητέρα. Τὸν ἔχει μέσα 'ς αὐτὸ τὸ συρτάρι καὶ τὸ κλειδὶ το κρατεῖ ἡ μητέρα, εἶπε δεικνύουσα τὴν καρυΐνην σκευοθήκην ἡ ὁποία εὑρίσκετο εἰς τὴν τραπεζαρίαν. Ἂν τον εἶχα, θὰ σου ἔδιδα χωρὶς ἄλλο ὅ,τι εἶνε μέσα. Λυποῦμαι πολὺ που δὲν τον ἔχω· θὰ εἶσαι χωρὶς ἄλλο πολὺ πτωχός· τὰ φορέματά σου εἶνε καταξεσχισμένα, ἴσως μάλιστα καὶ πεινᾷς...

Ὁ ἄνθρωπος ἔπαυσε νὰ παρατηρῇ τὸ κοράσιον· ὅλη του ἡ προσοχὴ συνεκεντρώθη εἰς τὸ ὡραῖον ἐκ καρυᾶς σκεῦος ὅπου ἦσαν φυλαγμένα τὰ χρήματα ὅπως τῷ εἶχεν εἴπῃ ἡ μικρὰ Ἄννα. Ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του πελωρίαν μάχαιραν. Τί ἔμελλε νὰ κάμῃ;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ κοράσιον σηκωθὲν ἀπὸ τὴν θέσιν του ἐπλησίασεν εἰς τὸν κακοῦργον, κρατοῦν μὲ τὴν μίαν χεῖρά του τὸ γάλα καὶ μὲ τὴν ἄλλην τὰ παξιμάδια· κυττάζον δὲ αὐτὸν μὲ τὰ γαλανά του μάτια τὰ τόσον γλυκά, τῷ εἶπε· «Πάρε τὸ γάλα μου καὶ τὰ παξιμάδια μου, κύριε· ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ σου δώσω αὐτὴν τὴν στιγμὴν· φάγε.»

Ἐμπρὸς εἰς τόσην ἀγαθότητα, εἰς τόσην ἀφέλειαν καὶ ἀθωότητα ὁ τυχοδιώκτης ἐσταμάτησε καὶ ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις...

Ἐνεθυμήθη τοὺς χρόνους κατὰ τοὺς ὁποίους ἦτο παιδίον εὐτυχὲς καὶ ἀθῶον. Μὲ τὴν φαντασίαν εἶδε τὸν ἑαυτόν του ἀθῶον παιδάκι, πίνον τὸ γάλα του, καθήμενον εἰς τὸ μικρόν του κάθισμα, καὶ τῷ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του ἡ μορφὴ τῆς μητρός του, αἱ καλαὶ συμβουλαί της...

Ἓν δάκρυ ἔπεσεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπὸ δὲ τὰς τρεμούσας χεῖράς του ἐξέφυγεν ἡ φρικώδης μάχαιρα, μὲ τὴν ὁποίαν ἴσως ἔμελλε νὰ διαπράξῃ ἔγκλημα.

Ἀκουμβήσας δὲ μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν τὰς τραχείας χεῖράς του εἰς τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους τοῦ κορασίου, τῷ εἶπε·

«Εἰπὲ 'ς τὴ μαμμά σου, ἀγγελοῦδι, νὰ σε φιλήσῃ πολὺ ἀπόψε, γιατὶ ἡ καλή σου καρδιὰ σ' ἐγλύτωσε.»

Καὶ διὰ μιᾶς ἔγινεν ἄφαντος.

[Κατὰ τὸ γερμανικὸν] ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΑΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Πρῶτα πρῶτα ἄς σάς τους συστήσω. Ὁ Σταυράκης εἶνε παιδὶ ἕως ἐννέα ἐτῶν. Ὁ Τὸμ εἶνε σκύλος ἕως δύο ἐτῶν. Ὁ Σταυράκης εἶνε ἐπιμελὴς μαθητής. Ὁ Τὸμ εἶνε ἐπιμελὴς σκύλος. Ὁ Σταυράκης ἀγαπᾷ τὸν Τόμ, ὁ Τὸμ ἀγαπᾷ τὸν Σταυράκην.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Σταυράκη ἐπῆγε νὰ περάσῃ τὸ θέρος εἰς τὴν ἐξοχήν, εἰς τὸ ὡραῖον σπιτάκι τῶν που ἔχουν εἰς τὰ Πατήσια.

Ὁ Σταυράκης που ἦτο κουρασμένος ἀπὸ τὴν μελέτην (ἐπέτυχεν ἐξόχως εἰς τὰς ἐξετάσεις) ἄρχισε εἰς τὴν ἐξοχὴ ἄλλη ζωή. Ἀφ' οὗ ἐδούλευσε τόσο μὲ τὸ μυαλό του, τώρα δουλεύει καὶ μὲ τὸ σῶμά του.

Ἐπότιζε τὸν κῆπό τους, ποῦ ἦτον γεμάτος λουλούδια καὶ λαχανικά.

Ὁ Σταυράκης εἶχε ἕνα βαρέλι, τὸ ὁποῖον το ἐγέμιζε ἀπὸ τὸ μεγάλο πηγάδι τοῦ κήπου, καὶ μὲ ἕνα μικρὸ ἀμαξάκι το ἐπήγαινεν εἰς τὸ μέρος ποῦ ἤθελε νὰ ποτίσῃ.

Ὁ Τὸμ ὅσο καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὸν Σταυράκη καὶ ὅσο καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὴ δουλειά, ὅταν ἔβλεπεν ὅτι ὁ μικρὸς του κύριος ἐκρατοῦσε τὰ λωριά, μὲ τὰ ὁποῖα τον ἔζευγεν εἰς τὸ ἀμαξάκι τὸ πρῶτόν του κίνημα ἦτο νὰ φύγῃ μὲ μαζευμένη οὐρά, ἕως 'ς τὸ σπιτάκι του.

Τόσον κοπιαστικὸν τῳ ἐφαίνετο τὸ τράβηγμα τοῦ βαρελιοῦ!

Ἀλλ' ὁ Τὸμ ἤξευρε τί θὰ εἰπῇ καθῆκον. Ἅμα λοιπὸν ἤκουε τὴν φωνὴν τοῦ Σταυράκη: «Τόμ, ἐδῶ Τόμ!» Ἔβγαζε ὀλίγον τὴν μύτην του ἀπὸ τὸ σπιτάκι του· ἀλλ' ὁ ἴδιος ἔμενε μέσα. Ἅμα ἤκουε καὶ δευτέραν φωνήν: «Τόμ! ἐσένα φωνάζω, Τόμ!» Ἔβγαζε ὁλόκληρον τὸ κεφάλι του. Ἀλλ' ὅταν ἤκουε καὶ τρίτην φορὰν τὴν γνωστήν του φωνὴν νὰ λέγῃ: «Τόμ! ἐντροπὴ Τόμ!» Τότε ἐβγαινεν, ἐπήγαινεν εὐπειθῶς ἐ'ς τὸ ἀμαξάκι καὶ ἤρχιζε τὸ πότισμα.

Ἔκαμε πέντε, ὀκτώ, δέκα δρόμους. Ὅταν ὁ κύριός του τὸν ἐξέζευγεν ἀπὸ τὸ ἀμάξι ἦτο καταδρωμένος.

Τὸ βράδυ ἀφ' οὗ ἔτρωγε καλά, ἐξηπλώνετο εἰς τὸ σπιτάκι του καὶ ἐκοιμᾶτο ἥσυχα ἥσυχα. Ἀλλ' αὐτὲς εἶνε, θαρρεῖτε, μονάχα αἱ δουλειὲς τοῦ Τόμ;

Ὤ, εἶνε καὶ ἄλλαι· συνοδεύει τὸν Σταυράκη εἰς τὸν περίπατον, φυλάγει τὴν νύκτα τὸ σπίτι, ἕτοιμος νὰ ὁρμήσῃ ἅμα ἀκούσῃ πατήματα κοντὰ 'ς τὴ θύρα.

Ὅσο διὰ σκύλος, βλέπετε, ὁ Τὸμ ἔχει ἀρκετὲς δουλειές, καὶ εἴθε νὰ κάμνουν ὅλοι τὲς ἰδικές των τόσον καλὰ ὅπως αὐτός.

ΣΑΠΦΩ ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βραβευθεῖσα εἰς τὸν 29 Διαγωνισμὸν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ πρὸς σύνθεσιν διηγήματος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «*Δούλη Ἑλλάς*».

Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Ἡ ἐργασία μορφόνει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου. Διδάσκει αὐτὸν τὴν ὑπακοήν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐπιμονήν.

Ἡ ἐργασία εἶνε ἴσως βάρος καὶ πόνος· ἀλλ' εἶνε συγχρόνως τιμὴ καὶ δόξα· χωρὶς ἐργασίαν τίποτε δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν κόσμον. Ὅ,τι μέγα εἰς τὸν κόσμον προῆλθεν ἐκ τῆς ἐργασίας.

Ἡ ὀκνηρία εἶνε κατάρα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ὀκνηρία κατατρώγει τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἡ σκωρία τὸν σίδηρον.

Ἂν κύων διαμένων ἀργὸς γίνεται ψωραλέος, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μείνῃ ὑγιὴς ἄνθρωπος ζῶν ἐν ὀκνηρίᾳ;

Ἡ *ἀργία τοῦ πνεύματος* εἶνε πολὺ χειροτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ σώματος. Ὅπως εἰς τὸ στάσιμον νερὸν πολλαπλασιάζονται οἱ σκώληκες καὶ τὰ ἀπάθαρτα ἑρπετά, τοιουτοτρόπως πολλαπλασιάζονται αἱ πονηραὶ σκέψεις εἰς τοὺς ὀκνηρούς, ἡ ψυχὴ αὐτῶν γεμίζει βόρβορον.

Οἱ ζῶντες εἰς τὴν ὀκνηρίαν οὐδέποτε εἶνε εὐτυχεῖς. Γίνονται χαῦνοι καὶ κακεκτικοί, αἰσθάνονται πλῆξιν καὶ κόρον πρὸς πᾶν πρᾶγμα.

Ἡ ἀληθὴς εὐτυχία δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἀεργίαν τῶν δυνάμεών μας, ἀλλ' εἰς τὴν ἐνέργειαν, εἰς τὴν φρόνιμον χρῆσιν αὐτῶν.

Ὁ ὀκνηρὸς εὑρίσκει πάντοτε προφάσεις· —«Αὐτὸ εἶνε δύσκολον!»—«Ἐδοκίμασα καὶ δὲν ἐπέτυχα!»—«Δὲν ἠμπορῶ νὰ το κάμω!»· ἀλλ' αἱ προφάσεις αὗται φανερόνουν ἁπλῶς ἀνικανότητα καὶ ἔλλειψιν ἐπιτηδειότητος.

Ἡ ἐργασία ἐπιβάλλεται ὡς ὑποχρέωσις εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας. Ἕκαστος εἰς τὸν κύκλον του ἔχει ἔργον τι νὰ πράξῃ, μικρὸς ἢ μέγας, παιδίον ἢ ἀνήρ.

Τὰ πολλὰ ἔτη δὲν ἀποδεικνύουν τὸ *μῆκος τῆς ζωῆς*.

Ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου μετρεῖται μὲ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσεν· ὅσον περισσότερον ἐφάνη, ὅσῳ περισσότερον σκέπτεται, τόσῳ περισσότερον ζῇ· ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἀνωφελὴς ἄνθρωπος ὅσον πολλὰ ἔτη καὶ ἂν ζήσῃ, δὲν ζῇ βίον ἀνθρώπινον ἀλλὰ φυτικόν.

Οἱ πρῶτοι ἀπόστολοι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐξηυγένισαν μὲ τὸ παράδειγμά των τὴν ἰδέαν

τῆς ἐργασίας· «εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω» εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐκαυχᾶτο ὅτι νύκτα καὶ ἡμέραν ἐιργάζετο διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τινά.

Οἱ μεγαλείτεροι νόες ὑπῆρξαν ἄνευ ἐξαιρέσεως καὶ οἱ μεγαλείτεροι ἐργάται. Ὄχι μόνον ἐιργάσθησαν περισσότερον τῶν συνήθων ἀνθρώπων, ἀλλ' ἔδειξαν ὅτι εἰς τὴν ἐργασίαν των εἶχον μεγαλειτέραν εὐκολίαν καὶ πνεῦμα θερμότερον. Κανὲν ἔργον μέγα καὶ διαρκὲς δὲν ἔγινεν ἐκ τοῦ προχείρου· μόνον ἡ ὑπομονὴ καὶ ὁ πόνος ἀπεπεράτωσαν τὰ μεγάλα ἔργα.

Η ΛΕΑΙΝΑ ΚΑΙ Ο ΝΑΥΤΗΣ

Πλοῖόν τι προσωρμίσθη εἰς ἀκατοίκητον παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς· τὴν ἑσπέραν ὁ πλοίαρχος ἔστειλε ναύτας τινὰς εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ κόψουν ξύλα.

Εἷς ἀπὸ τοὺς ναύτας ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του περιεπλανήθη εἰς τὸ δάσος· ἔξαφνα βλέπει μίαν λέαιναν ἐρχομένην κατ' ἐπάνω του. Νὰ φύγῃ δὲν ἦτο δυνατόν, ν' ἀντισταθῇ ἀκόμη ὀλιγώτερον. Ἐστάθη λοιπὸν καὶ περιέμενε τὸν θάνατον.

Μετ' ὀλίγον ἡ λέαινα ἔφθασε πλησίον του· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔλειχε τὰς χεῖράς του, καὶ ἔβλεπεν ὁλονὲν εἰς ἕν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον. Ἐφαίνετο ὡς νὰ παρεκάλει αὐτὸν νὰ την βοηθήσῃ.

Ὁ ναύτης κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε. Ἦτο ζαλισμένος ἀπὸ τὸν φόβον. Ἔπειτα ὅμως καθὼς εἶδεν ὅτι ἡ λέαινα δὲν τον ἔπχισεν ἀλλὰ τον ἐθώπευε, συνῆλθεν ἀπὸ τὸν φόβον του καὶ ἐνόησεν ὅτι ἡ λέαινα κάτι ζητεῖ. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ την ἀκολουθήσῃ.

Ὅτε ἐπλησίασαν εἰς τὸ δένδρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ λέαινα δὲν ἔπαυσε νὰ ἔχῃ ἐστραμμένον τὸ βλέμμα της, ὁ ναύτης διέκρινεν ἀνάμεσα εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦ ἕνα πίθηκον, ὁ ὁποῖος ἐκράτει εἰς τοὺς βραχίονάς του δύο μικροὺς λέοντας. Τοὺς εἶχεν ἁρπάσῃ ὅτε ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς φωλεᾶς ἡ μήτηρ των.

Ὁ ναύτης ἐνόησε τότε τί ἐζήτει ἡ λέαινα καὶ ἐσκέφθη ν' ἀποκόψῃ τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καὶ πολὺ παχύ. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ λέαινα παρεφύλαττε τὸν κλέπτην τῶν τέκνων της, τὴν στιγμὴν δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ δένδρον κατέπεσε, ἐφώρμησε μὲ ἓν πήδημα κατὰ τοῦ πιθήκου καὶ ἐν ἀκαρεῖ τον κατεσπάραξε. Ὁ ναύτης ἔβλεπε καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του.

Ἀφ' οὗ ἡ λέαινα ἐπανεῦρεν ἀβλαβῆ τὰ νεογνά της καὶ ἀφ' οὗ ὡσφράνθη καὶ ἔγλειψε μὲ τὴν γλῶσσάν της αὐτὰ ἔτρεξεν εἰς τὸν ἐντρομον ναύτην καὶ ἐπροσπάθει πανταοιοτρόπως νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν μεγάλην πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην της. Ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔτριψε μερικὰς φορὰς τὴν κεφαλήν της εἰς αὐτούς, ἔπειτα ἔλαβεν εἰς τὸ στόμα της τὰ νεογνά της, ὅπως συνηθίζουν αἱ γάται νὰ λαμβάνουν τὰ γατάκια των, καὶ ἀπεμακρύνθη

Ὁ ναύτης ἐδόξασε τὸν Θεὸν ὅτι ἐσώθη ἀπὸ τοιοῦτον κίνδυνον, ἔπειτα δὲ εὑρὼν τὸν δρόμον διηυθύνθη εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου μετὰ χαρᾶς ἔγινε δεκτὸς ὑπὸ τῶν συντρόφων του, οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι θηρίον τί τον κατεσπάραξε.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κωστάκης φράζει τὸ ἕνα του αὐτὶ μὲ κηρόν.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Κωστάκη; τὸν ἐρωτᾷ ἡ μαμμά του.

— Νά, φράζω μαμμά, τὸ ἕνα μου αὐτὶ γιὰ νὰ μή μου λές πῶς ὅ,τι μᾶς λέγει ὁ δάσκαλος, ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὶ μπαίνει καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βγαίνει.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κύρας τῆς Δοξασμένης Ἴδης.

*

Ὁ Κουφοκεφαλάκης διέσχυρίζετο ἡμέραν τινὰ ὅτι ἡ μάμμή του ἦτο γεροντοκόρη.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ξεκιτημένου Πουλιοῦ.

Οἱ μαθηταὶ Σχολαρχείου τινὸς συνομοιοῦν νὰ ἀπουσιάσουν πάντες ἐν σώματι ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς Γαλλικῆς.

Ὅταν ἦλθεν ὁ ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ διακρινόμενος συμμαθητής των Αἰγύπτιος ἔσπευσαν πάντες νὰ τῷ ἀνακοινώσουν τὴν ἀπόφασίν των.

— Ἐγὼ νίπτομαι τὰς χεῖρας, λέγει οὗτος· δὲν θὰ σας ἀκολουθήσω.

— Ἐπὶ τέλους! θὰ νιφθῇ! ἀναφωνεῖ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν σταυροκοπούμενος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κυνοκεφάλου Νύμφης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Εἰς τὰς πολλάς, πολλὰς ἐρωτήσεις σου θ' ἀπαντήσω μὲ πολλήν, πολλὴν εὐχαρίστησιν, *Μεγάλη Γῆ*. Αἱ ἐπιστολαί σου μ' ἀρέσουν πολὺ (καὶ ὁ γραφικός σου χαρακτὴρ ἐπίσης, ἐδὲν εἶνε δὲ τοῦτο μικρὸν προτέρημα). Λάθη σχεδὸν δὲν εὑρίσκω. Κἄπου κἄπου μάναν μερικοὺς ἑνισμοὺς—ὄχι ὅμως πολὺ συχνὰ—προερχομένους ἐκ τοῦ ὅτι ὁμιλεῖς πολὺ ξένας γλώσσας ἢ ὅτι γεννηθεῖσα ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἴσως ὡς μητρικὴν κυρίως ἔχεις ἄλλην γλῶσαν. Ποία ἐκ τῶν δύο ὑποθέσεών μου εἶνε ὀρθὴ νὰ μοῦ το γράψῃς τὴν προσεχῆ φοράν, σε παρακαλῶ· παραδείγματος χάριν ἡ φράσις «κρῆμα ὅτι μφανίζεσαι μόνον δὶς τοῦ μηνὸς» εἶναι ξενική· διὰ τοῦ ἐμφανίζεσαι μεταφράζεις χωρὶς ἄλλο τὸ γαλλικὸν paraître ἢ τὸ γερμανικὸν erscheinen· ἔλλη ἰστὶ τὸ λέγομεν ἐκδίδεσαι. Εἰς τὴν ἄλλην ἐρώτησιν ἀπαντῶ ὅτι φίλους ἔχω εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης.

— Ὄχι, ἀγαπητή μου Σαπφὼ Καζ...(ἂν θέλῃς, ἄλλαξε ψευδώνυμον) δὲν ἐννόησες καλὰ τί σου ἔγραψα· δὲν εἶπα ὅτι τὸ χειρόγραφόν σου ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις, ἀλλ' ὅτι διὰ νὰ γίνῃς συγγραφεὺς ὅπως ἐγὼ ἐννοῶ τὴν λέξιν ἀπαιτεῖται πολλὴ δουλειά· προϋποθέτω, ὡς βλέπεις, τὴν *προδιάθεσιν*, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ πολλὴ δουλειὰ δὲν ὠφελεῖ· σοῦ εἶπα ἁπλῶς: διὰ νὰ φθάσῃς ἐκεῖ που φαντάζομαι χρειάζεται νὰ κάμῃς πολὺν δρόμον· μ' αὐτὸ δὲν σου εἶπα ὅτι ἀργοπατεῖς, ἀλλ' ὅτι τὸ μέρος ποῦ ἐννοῶ ἐγὼ εὑρίσκεται ὑψηλά. Εἶνε πλέον καιρὸς νὰ ἐννοηθῇ καὶ ἀπὸ ἡμᾶς αὐτὴ ἡ ἀλήθεια: ὅποιος θέλει νὰ κρατῇ τὴν πένναν πρέπει νὰ ἄχῃ γεμάτο τὸ κεφάλι του· ὁ καιρὸς τῶν ἀναρθογράφων ποιητῶν ἐπέρασε πλέον· σήμερον ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς πρέπει νὰ ἔχουν μόρφωσιν, παιδείαν, ὅπως εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη· ὅσον ὑψηλὰ ἀναβαίνει κανεὶς εἰς τὸ βουνόν, ὅπως καὶ εἰς τὰς γνώσεις, τόσον εὐρύνεται καὶ ὁ ὁρίζων του· αὐτὰ εἶχα εἰς τὸν νοῦν μου γράφουσα ὅτι «θέλει δουλειὰ ἀκόμη»· ἀλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ τῆς σχέσεως τῆς φυσικότητος πρὸς τὰς γνώσεις — τῆς σχέσεως τῶν συναισθημάτων πρὸς τὰς παραστάσεις ὅπως λέγομεν εἰς τὴν ψυχολογίαν — θὰ γράψω ἄλλην φοράν· τὸ ζήτημα εἶνε πολὺ σπουδαῖον· βεβαίως ἡ σπουδὴ μόνον δὲν κάμνει ἕνα ποιητὴν νὰ γράφῃ μὲ αἴσθημα· δὲν τον κάμνει νὰ εὑρίσκῃ τοὺς τόνους ποὺ δονοῦν τὰς χορδὰς τῆς καρδίας· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἕνας ὅστις δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην μόρφωσιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραστήσῃ τί γίνεται μέσα του· δὲν ἔχει μάτια νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει εἰς τὴν καρδιά του, δὲν ἔχει λέξεις νὰ ἐκφράσῃ ὅ,τι αἰσθάνεται· εἷς ἄνθρωπος τοῦ ὄχλου οὐρλιάζει ἀπὸ τὸν πόνον, ἀλλὰ δὲν εἰμπορεῖ νὰ τον περιγράψῃ.

Τώρα λοιπόν, *Καλλιτέχνα Φειδία*, ἀφ' οὗ θὰ εἶσαι προσεκτικώτερος εἰς τὸ ἑξῆς εἶμαι κ' ἐγὼ εὐχαριστημένη μαζί σου. Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ πως εἶσαι καλὸ παιδί!...

Πολὺ ἀπορῶ διὰ τὴν βραδύτητα περὶ τῆς ὁποίας μου γράφεις, *Εὐαίσθητος Καρδία*. Βεβαίως ἡ ἀνυπομονησία σου σοῦ την παριστᾷ ἀκόμη μεγαλειτέραν ἀφ' ὅ,τι εἶνε. Περιμένω λοιπὸν πολλὰς, πολλὰς ἐπιστολάς σου.

Θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψει ὅσα γράφεις. *Ἀνδρεῖε Στρατιῶτα*· ἄλλοτε ὅμως νὰ εἶσαι προσεκτικώτερος, παιδί μου.

Πολὺ μοῦ ἤρεσεν ἡ περιγραφούλα σου, *Λευκὴ Μαργαρίτα*.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου*.

Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν παρακολουθῶ τὸ θερμὸν σου ἐνδιαφέρον διὰ τὰ γραφόμενά μου, *Ἑλληνικὴ Σημαία* (δεκτὸν τὸ ψευδώνυμον). Κύτταξε πλέον αἱ προσπάθειαί σου νὰ στεφθοῦν ἀπὸ ἐπιτυχίαν.

Βέβαια, καλή μου *Φαλαινίς*, νὰ μοῦ τα στείλῃς τὰ αἰνίγματα «τὰ ὁποῖα ἔκαμες μόνη σου» νὰ μου γράφῃς καὶ συχνά· πολὺ καλὰ το ἐνόησες· ἐγὼ ποτὲ δὲν βαρύνομαι ὅταν μου γράφουν αἱ φίλαι μου.

Σοῦ εὔχομαι λοιπὸν ἐπιτυχίαν εἰς τὰ σχέδιά σου, *Μέλλων Ναύαρχε*. Περὶ τοῦ «Βιβλίου τῆς συμπεριφορᾶς» καλὰ ἐνόησες τί συμβαίνει· ὑπάρχουν ἄλλα δύο μέρη, τῶν ὁποίων τὸ καθὲν εἶνε μάλιστα μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ ἐκδοθέν· φυσικὰ αὐτὰ δὲν θὰ τα χαρίσω· ἀλλὰ θὰ τα δώσω εὐθηνότερα εἰς τοὺς ἀγαπητούς μου φίλους, ἅμα ἐκδοθοῦν.

Ὁ παλαιός μου φίλος, *Αἴλιος Ἀριστείδης*, τελειώσας τὰς ἐξετάσεις του μοῦ γράφει πάλιν· ἐκφράζει δὲ τόσον θερμὰ τὴν πρός με εὐγνωμοσύνην του ὥστε συνεκινήθην βαθέως. Ὅταν τις συντελῇ εἰς τὴν μόρφωσιν τοιούτων καλῶν παιδιῶν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ εἶνε εὐτυχής;

Θέλει καὶ ἐρώτημα, παιδί μου *Ξῦφος τοῦ Δαμοκλέους*, ὅτι σ' ἀγαπῶ καὶ ὅτι λίαν εὐχαρίστως θὰ σε ἴδω νὰ λάβῃς μέρος εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμούς;

Τώρα πλέον νὰ με ἀποζημιώσῃς διὰ τὴν τόσην σου σιωπὴν καὶ νὰ μου γράφῃς τακτικά, *Φιλόπατρι Κόδρε*.

Νόστιμη εἶνε ἡ περιγραφή σου, *Βόσπορε*, καὶ μου φέρει εἰς τὸν νοῦν μου τόσας ἀναμνήσεις, διότι κ' ἐγὼ ἐγνώρισα τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα περιγράφεις καὶ τὰ ἐνθυμοῦμαι μὲ πόθον· ὡς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις δὲν ἔχεις δίκαιον· ἕως τώρα δὲν ἔστελλες τὰς λύσεις· στεῖλε τώρα μὲ τὰς λύσεις καὶ *ἂν εἶνε καλαὶ* αἱ ἀσκήσεις σου θὰ δημοσιευθοῦν.

Ἡ ἔξυπνή σου καὶ γοργὴ ἐπιστολή μοῦ ἤρεσε, *Λύρα τοῦ Ὀρφέως*· αὐταὶ αἱ διακρίσεις καὶ αἱ προτιμήσεις, πῶς δὲν μ' ἀρέσουν!... προσέχει ἡ μητέρα μήπως τὴν μίαν ἡμέραν θωπεύει περισσότερον τὸ ἕνα της παιδὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα; δὲν ἀρκεῖ ὅτι τ' ἀγαπᾷ; πότε θωπεύει τὸ ἕν, πότε τὸ ἄλλο, ἀναλόγως τῆς περιστάσεως· ἐν γένει ὡς ἀρχὴν μου ἔχω: *ὅσοι μου δώσουν ἀφορμὴν νὰ τοις ἀπαντήσω, τοῖς ἀπαντῶ, ὅσοι δὲν μου δώσουν ἀφορμὴν δὲν τοις ἀπαντῶ.*

Μ' ἐνθυμήθηκες πάλι, *Κατσικάκι τῆς Μάνης*; ἐχάρηκα πολὺ ὅτι διασκεδάζεις τόσον ὡραῖα· ἀλλὰ λυπήθηκα διὰ τὴν ἀρρώστεια τῶν ἰδικῶν σου· νὰ μὴν ἀργήσῃς νὰ μου γράψῃς. Τοῦ *Βιβλιοφάγου* νὰ τοῦ 'πῇς περαστικά, καὶ νὰ τον φιλήσῃς ἀπὸ μέρος μου.

Πολὺ καλά, *Ἰωνικὲ Ἀστήρ*· ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ στερέωμα τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ θ' ἀνατέλλῃς μὲ τὸ νέον σου ψευδώνυμον.

Ἡ ἀκροστιχίς σου, *Ἐαρινὴ Μυρσίνη*, ὡς πρὸς τὰς γνώσεις σου καὶ τὴν ἡλικίαν σου εἶνε καλή· ἀλλ' ἔχεις μερικὰ λάθη· εἰς τὸν στίχον: *καὶ μέ τους στίχους μου σοῦ στέλλω*, περισσεύει μία συλλαβή, ἡ δὲ ὁμοιοκαταληξία ἀγροῦς μὲ τὸ *παντοῦ* εἶνε ἀτυχής. Ὅπωσδήποτε ἐργάζου, καὶ στεῖλε μου καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχεις διὰ ν' ἀποφανθῶ ὁριστικῶς περὶ τῆς ἀξίας τῶν γραφομένων σου.

Πῶς ἠμπορῶ νὰ κρίνω ἡμιτελὲς ἔργον, *Δουρυκλυτὲ Ἠδομενεῦ*; στεῖλέ το ὁλόκληρον· σοῦ εἶπα ἐγὼ ὅτι δὲν κρατεῖς τὰς ὑποσχέσεις σου; μοῦ φαίνεται ὅτι ὅλως διόλου τὸ ἐναντίον εἶπα. Βεβαίως ἡ φιλοτιμία εἶνε τὸ μέγιστον τῶν προτερημάτων, ἀλλὰ νὰ πειραζώμεθα πάλιν ἀδίκως εἶνε ἐλάττωμα. Καὶ τὰ καλὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἐλαττώματα. καλέ μου φίλε.

Μάλιστα, νέε μου φίλε Ν. Α. Κουτσογιάννη, ὅσα μου φανοῦν καλὰ θὰ τα δημοσιεύσω.

Περιμένω νέας σου εἰδήσεις, *Ἀνθισμένη Λυγαριά*.

Σὲ ἀποκαλῶ λοιπὸν *Ἡμέραν τῆς Ἀνοίξεως*, ἀγαπητέ μοι Δ. Ν. Ν. κύτταξε νὰ ἐπιβεβαιώσῃς τὴν καλὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισα περὶ σοῦ.

Ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ *Θαλασσομάχος*, φίλε μου *Βλαδίμηρε Μορομάχε*· ἀφ' οὗ ἔχετε τὸ αὐ ὁ ἐπίθετον ἐν τῇ πραγματικότητι ἔχετε ταὐλάχιστον δύο συλλαβὰς κοινὰς εἰς τὸ ψευδώνυμόν σας.

Μετ' ἄκρας εὐχαριστήσεως ἀναγγέλλω ὅτι ἡ λαμπρά μου φίλη *Λεσβία Ἀηδών*, ὡς γενικὸν βαθμὸν ἔλαβεν *Ἄριστα*. Ἐκοπίασε πολύ, ἀλλ' οἱ κόποι της δὲν ἐπῆγαν χαμένοι. Τίποτε δὲν προξενεῖ εἰς τὸν κόσμον τόσην χαρὰν ὅσον τὸ ν' ἀνταμείβεται κανεὶς δικαίως ἀναλόγως τῶν κόπων του καὶ νὰ ἐκτιμᾶται ἀναλόγως τῆς ἀξίας του. Εὖγε, *Λεσβία Ἀηδών*·

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου 1893]

228. Συλλαβόγριφος.

Ποταμόν τινα θὰ εὕρῃς ὅστις ἔχει τρία μέρη.
Μὲ τὰ δύο του τὰ πρῶτα ἄνθη εὔοσμα προσφέρει.
Ἂν τὸ δεύτερόν του θέλῃς μὲ τὸ τρίτον νὰ ἑνώσῃς,
Χώρας κάτοικον γνωστῆς σοι, ἀναγνῶστα, θὰ δηλώσῃς.
Μὲ τὸ τρίτον ἂν συνδέσῃς δύο γράμματα τῶν ἄλλων,
Ποταμὸς προβαίνει πάλιν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν μεγάλων.

Ἐστάλη ὑπὸ Σοφιανοῦ Ν. Νεραντζῆ.

229. Λεξίγριφος.

Ἐπίρρημα τὸ πρῶτον μου, τὸ ἄλλο μετοχή.
Θεὸν τὸ ὅλον μου δηλοῖ τῇ πάλαι ἐποχῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐφρεινῆς Μυρσίνης.

230. Στοιχειόγριφος.

Μ' ἀποτελοῦσι μόνον ἓξ στοιχεῖα
Καὶ εἶμαι τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχία.
Τὰ τρία γράμματά μου πρὸς τὸ τέλος
Εἶνε μικρὸν τοῦ σώματός σου μέλος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Λευκῆς Περιστερᾶς.

231. Στοιχειόγριφος.

Μὲ κεφαλὴν καὶ μὲ οὐρὰν πολὺ ὑψηλὰ πετῶ·
Χωρὶς κεφάλι καὶ οὐρὰν ἀδιάκοπα ζητῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμένης Ἴδης.

232. Αἴνιγμα.

Ἡ ἄσπρη πέτρα σκάζει
καὶ ζωντανὸ το βγάζει.
Νεκροὺς ἂν ἀνασταίνῃ
ὅταν γλυκοφωνάζῃ,
ὅμως κι' αὐτὸ πεθαίνει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Βοζόνου.

233. Αἴνιγμα.

Ὡς ἀρχηγὸς εὑρίσκομαι εἰς ὅλους τοὺς λαούς.
Οἱ φρόνιμοι δὲν μ' ἔχουσι, βρίθω εἰς τοὺς τρελλούς.
Ἀπὸ τὴν δόξαν χάνομαι, 'ς τὸν πλοῦτον δὲν ὑπάρχω,
Σ' τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, ὦ φίλε, ἐγὼ ἄρχω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπατρίδος Κοδρου

234. Ἀστήρ.

Ν' ἀντικατασταθῶσιν οἱ σταυροὶ διὰ γραμμάτων, οὕτως ὥστε νὰ ἀναγνώσκεται καθέτως μὲν πρᾶγμα χρησιμώτατον εἰς τὰ πλοῖα, ὁριζοντίως ἀρχαῖον ὅπλον, καὶ διαγωνίως τὰ ὀνόματα δύο νήσων.

```
+   +   +
  + + +
+ + Ξ + +
  + + +
+   +   +
```

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καλλιτέχνου Φειδίου.

235. Πρόβλημα.

Ἐντὸς κήπου ὑπῆρχον δένδρα· πτηνὰ δὲ ἐλθόντα ἐκάθησαν ἀνὰ ἓν ἐπὶ ἑκάστου δένδρου, καὶ ἓν πτηνὸν ἔμεινεν ἄνευ δένδρου. Μετ' ὀλίγον ἐπέτοξαν καὶ πάλιν ἐκάθησαν, ἀλλὰ ἀνὰ δύο ἐφ' ἑκάστου δένδρου, καὶ ἓν δένδρον ἔμεινεν ἄνευ πτηνοῦ. Πόσα πτηνὰ ἦσαν καὶ πόσα δένδρα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ . . .

236-240. Μαγικὴ συλλαβή.

Τῇ προσθήκῃ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων σχημάτισον ἄλλας τόσας.

Μέλος, γλαφυρός, ὗς, στόμα, οἶος.

Ἐστάλη ὑπὸ Ι. Θ. Δημητροπούλου.

241-242. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *Σῦρος* δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *κῆπος*.
Β') Ὁ *ὄνος* δι' 7 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *ἥρως*.

Ἐστάλη ὑπὸ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

243—246. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

Α') Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆρξε μέγας.
Β') Οἱ περὶ τὸν Λεωνίδαν τριακόσιοι μαχόμενοι ἀνδρείως ἐτελεύτησαν.
Γ') Ὁ Ἀριστείδης καὶ Ἀλκιβιάδης ὑπῆρξαν ἄριστοι στρατηγοί.
Δ') Οἱ ἀρχαῖοι ἕλληνες διάσημοι διὰ τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἀνδρείαν των ὑπῆρξαν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Καρυάτιδος.

247. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 3 2 6 7	= Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
2 4 3 7	= Ἀρχαία θεά.
3 2 4 2 6 7	= Λάτρης τοῦ Θεοῦ.
4 3 7	= Μέρος τοῦ προσώπου.
5 7 3 5	= Ἤπειρος.
6 1 2 4	= Πρόθεσις.
7 2 4 4 5 3	= Πόλις τῆς Μακεδονίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

248. Φιλολογικὴ ἐρώτησις.

Ποῖος ποιητὴς τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ἐγεννήθη ἐν Πάτραις, πότε, ποῦ δὲ καὶ πότε ἀπέθανε καὶ ποῦ ἐτάφη;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Αὐγαρίτης.

249. Ἀκροστιχίς.

Διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων: νήσου τῆς Ἑλλάδος, πόλεως τῆς Τουρκίας, πελάγους ἑλληνικοῦ, ποταμοῦ τῆς Ἀφρικῆς, ὄρους τῆς Θεσσαλίας καὶ κόλπου τῆς Ἑλλάδος, σχημάτισον τὸ ὄνομα ἄνθους εὐώδους.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοδέξου Ἕλληνος.

250. Ἀλλιποσύμφωνον.

Ὁ—ὑαο—ευσωεο—ὑααυ—ά—αήχ—ἄαα—ευαωέο—ῖι—ῆ—ώη—ᾖ—δο—υιό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Ὑψηλάντου.

ΛΥΣΕΙΣ

εἰς ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

154. Δάκρυον, κρύον.—155. Λαγός, μάγος.—156. Τροφός, τροχός. — 157. Ὁ ὑδράργυρος. — 158. Κάμηλος (τὸ ζῷον καὶ κάμηλος (τὸ σχοινί). — 159. Τὸ κλῆμα, τὸ σταφυλὶ καὶ τὸ κρασί. — 160. Τὸ κάρδουνον. — 161. ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ, ὑετός, κάπτος, ἅλας, λύκος, Πέλλα, τέλος, λος, Ὀπούς, Σέλευκος. — 162 - 166. Τῇ προσθήκῃ τοῦ σ σχηματίζονται αἱ λέξεις: συρτός, στενός, μαστός, σταῦλος, ἄρκτος.—167 - 168. Α') Σοφία.—Β') Ἰουλία.—169. Τῷ 1859 ὑπὸ τοῦ Ὄθωνος.—170. Κατὰ τὴν ἀτυχῆ εἰς Σικελίαν ἐκστρατείαν τῶν Ἀθηναίων οἱ αἰχμαλωτισθέντες ἀπαγγέλλοντες τεμάχια τῶν τραγῳδιῶν τοῦ Εὐριπίδου εἰς τοὺς Συρακουσίους, οἵτινες ἐθαύμαζον τὸν μέγαν ποιητήν, ἀπηλευθεροῦντο καὶ ἐστέλλοντο εἰς τὴν πατρίδα των· οἱ δ' ἐπιστρέψαντες εἰς Ἀθήνας ἐνηγκαλίζοντο καὶ ἐφίλουν τὸν σωτῆρά των. — 171. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Παναγιώτης Σοῦτσος, ἀποθανόντες ὁ μὲν πρῶτος ἐν Σμύρνῃ τῷ 1853, ὁ δὲ δεύτερος ἐν Ἀθήναις τῷ 1873. — 172. Ὅπου δὲν πίπτει λόγος πίπτει ῥάβδος (Λαμβάνομεν ἀλληλοδιαδόχως ἓν γράμμα ἐκ τῆς δευτέρας στήλης καὶ ἓν ἐκ τῆς πρώτης, τὰ συμμετρικῶς κείμενα, καὶ προχωροῦμεν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω). — 173. ΦΕΡΑΙ, ΣΑΡΡΑ (1, ΦάρσαλοΣ. 2, ΈδεσσΑ. 3, ΡηξήνιωΡ. 4, ΑλέκτωΡ. 5, ΙάνειρΑ). — 174. Εἰς πάντα τὰ ἔργα σου νὰ ἐνθυμῆσαι ὅτι ὁ Θεὸς ἐπιτηρεῖ τὰς πράξεις σου.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΟΥ